

GŁOSICIEL

ISSN 1231-4641 NR 4(86)

MAJ 2002

CENA 2.50 ZŁ

WSPÓŁPRACA MEDIALNA

Na Targach Agroturystycznych staraliśmy się jak najlepiej zaprezentować gminę.

W Ratuszu odbyło się kolejne otwarcie wystawy; tym razem są to zdjęcia Stanisława Kusiaka.

W. Kuzera została nową Przewodniczącą RG w Zakliczynie.

Prezydent RP mianował kombatanów AK na stopnie podporucznika.

Dziś już bezpieczniej. Rondo za 2 lata.

DNI GMINY ZAKLICZYN
31.V. - 2.VI.

PIKNIK 4 x 4

05. - 07.VII.

ADRESY KWATER AGROTURYSTYCZNYCH

O TYM WSZYSTKIM CZYTAJ W ŚRODKU

TARGI AGROTURYSTYCZNE - KRAKÓW 2002

Nasze stoisko na Targach.

Prezes Stowarzyszenia GGG A. Twardosz przy naszym stoisku.

Dyrektor K. Dudzik reprezentuje naszą gminę.

Zespół z Gwoźdźca na scenie głównej.

3 MAJA U OJCÓW FRANCISZKANÓW

Zwycięzców było wielu.

Zainteresowanie konkursem było wielkie.

Popis dzieci z oddziału „0” z Filipowic.

Wręczenie nagród zwycięzcom.

NASZA MAMA

*Kiedy dzień radosny wstaje,
kiedy słonko raźnie wita
nasza Mama uśmiechnięta
niechaj wierszyk ten przeczyta.*

*Dzisiaj Dzień Mamy radosny,
niech szczęśliwy trwa tej wiosny
Ciepłe słowa i nowiny
dajmy Mamie my dziecińcy*

*Któż nam serca więcej daje,
kto to dla nas rano wstaje
Kto przyrządza słodkie kremy?
Nasza Mama, my to wiemy*

*Któż na co dzień radość niesie
w domu w polu, czasem w lesie
Radości troski zwierzamy
wszystko to mamy dla Mamy*

*Mama, pływa coś tu w stawie
Mama, co to skacze w trawie
Mama, coś mi w oko wpadło
Mama, byłoby mnie bobo zjadło*

*Jak po latach wyrośniemy,
to do mamy dalej lgniemy
Radości smutki zwierzamy
wszystko to dla naszej Mamy*

*Za to wszystko my w podzięce,
okażemy dobre serce
Niech życzliwość wychowanie
owocuje w życia planie.*

*Niech Mama żyje sto lat,
z Mamą wesoły jest świat.
Bo przy boku naszej Mamy
pierwsze kroki zaczynamy.*

St. Dudek

WIEŚCI GŁOSICIELA

opracowanie: K. Chmielowski

DNI GMINY ZAKLICZYN CORAZ BLIŻEJ

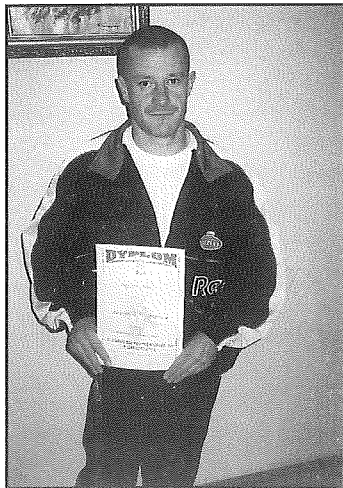
Jedynie kilka dni dzieli nas od corocznego święta gminy. W tym roku jeżeli tylko organizatorom będzie sprzyjała aura, zapowiada się wiele wspaniałych atrakcji. Szczegółowy program prezentuje nasza redakcja w dalszej części numeru, lecz jako dobry zwiastun pragniemy zaprosić państwa do ratusza na sobotnie do południe w dniu 31 maja na Kiermasz Kultury i Rzemiosła. Będą rzemieślnicy i twórcy z całej Małopolski, nie obejdzie się bez prezentacji wyrobów, na poczekaniu za niską cenę można nabyć będzie świeżo wykonane wyroby artystyczno-użytkowe oraz wyroby garncarskie. Będzie także wręczenie pierwszych zakliczyńskich statuetek „Jordan 2002”. Wieczór autorski Maurycego Polaskiego z kabaretu pod Wyrwigroszem. Drugi dzień poświęcony w całości będzie dzieciom. Zaprezentują się strażacy, wystąpią zespoły dziecięce w tym Mały Gwoździec, będzie kabaret krasnoludków w wykonaniu krakowskich artystów. W trzecim Dniu Gminy Zakliczyn na rynku będzie bardzo muzycznie. Odbędzie się III przegląd Orkiestr Dętych w tym roku zapowiedziano 5 orkiestr. Na koniec święta gminy, 2 czerwca o godzinie 20 odbędzie się koncert Gabi Gold -czeskiej piosenkarki przebojów country. Choć tegoroczne Dni Gminy Zakliczyn postanowiono zrobić 2 miesiące wcześniej, to i tak organizatorzy liczą na tłumy gości. Patronat medialny nad imprezą objęło Radio „PLUS”, TVP 3 i Gazeta Krakowska. Wiele o tegorocznym święcie napisze z pewnością Głosiciel, który ukaże się po 20 czerwca tuż przed kolejną imprezą, Rajdem samochodów terenowych 4+4, który planowany jest na pierwszy weekend lipca. Patronat nad medialny nad rajdem potwierdziła już TV POLSAT.

ALARM ODSTRASYŁ KOLEJNYCH ŻŁODZIEI W PALEŚNICY

W nocy z 2 na 3 maja w Paleśnicy doszło do kolejnej próby włamania do budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Paleśnicy. Tym razem na szczęście złodzieje nie dostali się do wnętrza budynku, gdyż podczas próby unieruchamiania alarmu, alarm złodziejom nie był posłuszny i po prostu się wyłączył. Złodzieje niestety zdążyli uciec, natomiast we wsi w związku z późną porą nocną „nikt” ich nie widział. W rozmowie z dyrektorem SP i Gimnazjum w Paleśnicy panem mgr Sylwestrem Gostkiem dowiedziałem się, iż sytuacja zaczyna robić się niebezpieczna. Na terenie Paleśnicy w ostatnim czasie zdarza się coraz więcej kradzieży i to jest niepokojące. Niedawno złodzieje włamali się do nowo-wybudowanego domu, natomiast do szkoły próbowano włamać się już po raz kolejny. We wsi część mieszkańców twierdzi, że włamań próbuje dokonywać wędrowną grupą złodziei, wielu zaczyna jednak głośno mówić, że to robota swoich. Tak czy inaczej patrząc na ostatnie wydarzenia w rejonie Paleśnicy, łącznie z coraz częściej pojawiającymi się kradzieżami drzewa w lesie, wynika że w tym rejonie policja powinna pojawiać się częściej, a mieszkańcy powinni wykazać się większą czujnością. W celu lepszego i sprawniejszego wykrywania przestępstw i ujęć sprawców, tarnowska policja podpisała ze starostwem wspólne porozumienie. W ramach niego przeznaczono pokaźną sumę dla osób które poprzez swoje informacje pomogą policji w wykryciu spraw kryminalnych i ujęciu sprawców. Program „Crime Stoppers” oraz program „Powstrzymać przemoc” to programy adresowane do mieszkańców regionu Małopolski. Dzwoniąc pod bezpłatny numer 0800-10-70-70 mieszkańcy Małopolski mogą zachowując anonimowość, poinformować oficera dyżurnego policji o wykroczeniach, przestępstwach lub desperackich wybrykach i przemocy. Przypominamy również, że w razie potrzeby mieszkańcy Gminy Zakliczyn mogą dzwonić do zakliczyńskiego rewiru policji i komisariatu w Wojniczu pod numer 6653407, 6282161, 6790007

KRZYSZTOF NĘDZA ZNÓW SREBRNYM MEDALISTĄ MISTRZOSTW POLSKI

Krzysztof Nędza „Rambo” z Wesołowa ubiegłoroczny wice-mistrz Polski w podnoszeniu ciężarów osób niepełnosprawnych, w tym roku ponownie powtórzył swój sukces. Na Mistrzostwach Polski w podnoszeniu ciężarów osób niepełnosprawnych w Bydgoszczy znów zajął drugie miejsce i zdobył srebrny medal. W korespondencji do naszej gazety wyznał, że wszystko to stało się dzięki jego dziewczynie Ani, która go bardzo dopingowała. Za pośrednictwem Głosiciela pragnie pozdrawić wszystkich sponsorów, znajomych i wszystkich z Zakliczyna. Gratulujemy więc kolejnego tytułu wice-mistrza Polski, oczekujemy na kolejne sukcesy i medale naszego zawodnika. Więcej o mistrzu Krzysztofie w następnym numerze.

JERZY SOSKA ZREZYGNOWAŁ Z PRZEWODNICZĄCEGO I RADNEGO RG

W dniu 29 kwietnia na XXXVI sesji RG mgr Jerzy Soska oficjalnie zrezygnował z funkcji przewodniczącego i radnego RG w Zakliczynie. W wyniku rezygnacji, prowadzenie sesji przekazał wice-przewodniczącemu Jerzemu Łopacie.

Na tejże samej sesji dokonano wyboru następcy przewodniczącego. Radni powołali komisję skrutacyjną która przeprowadziła tajne wybory na nowego przewodniczącego RG. Jako jedyne go kandydata na tę funkcję zgłoszono panią Władysławę Kuzerę, radną ze Stonej.

WŁADYSŁAWA KUZERA PRZEWODNICZĄCĄ RADY GMINY ZAKLICZYN

W wyniku głosowania na funkcję Przewodniczącego RG, na 21 obecnych na sesji radnych, 18 głosowało za powołaniem Władysławy Kuzery na przewodniczącą RG. Tuż po głosowaniu nowa przewodnicząca powiedziała, że podjęła się sprawowania tej funkcji tylko z racji poczucia obowiązku, aby z bożą pomocą, wyrozumiałością i współpracą rady, dobiec do końca kadencji. „Przejmuję ten niełatwy obowiązek zwłaszcza po tak wspaniałych pro-

fesjonalnych poprzednikach jakim byli pan J. Soska i pan K. Dudzik – myślę jednak, że jakoś do końca dośniemy” – powiedziała pani przewodnicząca z którą redakcja przeprowadziła krótki wywiad, który znajduje się w dalszej części numeru.

JEDNOGŁOŚNE ABSOLUTORIUM DLA WÓJTA I ZARZĄDU GMINY ZAKLICZYN

W dniu 29 kwietnia na XXXVI Sesji Rady Gminy, radni jednogłośnie przyjęli wniosek o udzielenie absolutorium Zarządowi Gminy Zakliczyna. Była to kolejna sesja w której podobnie jak w roku ubiegłym, Radni Gminy Zakliczyna w atmosferze powagi, mądrości i rozważań, poczynania Zarządu idące w kierunku dobra gminy, ocenili pozytywnie. Przed głosowaniem przewodniczący wszystkich komisji RG pozytywnie ocenili działalność Zarządu i opowiedzieli się za udzieleniem absolutorium Zarządowi. Następnie radni wysłuchali sprawozdania Komisji Rewizyjnej z wykonania budżetu za rok 2001, natomiast pani przewodnicząca Barbara Knapik poinformowała radnych o wysłaniu wniosku

do Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Gminy Zakliczyna. Przewodnicząca Rady Gminy Zakliczyna Władysława Kuzera następnie przedłożyła opinię RIO w której Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie pozytywnie odniosła się do działalności Zarządu i wykonania budżetu za rok 2001. Tuż przed głosowaniem sekretarz gminy Stanisław Żabiński wyjaśnił radnym sposób głosowania nad absolutorium dla ZG, po czym radnym nie pozostało więc nic innego jak tylko przystąpić do głosowania. Podczas sesji, (jak pokazało głosowanie), żaden z radnych nie miał zastrzeżeń dotyczących realizacji budżetu ani pracy Zarządu. W sesji na 22 radnych uczestniczyło 21. Wszyscy głosowali za udzieleniem absolutorium dla Zarządu. Radni Gminy Zakliczyna pokazali więc po raz kolejny, że są ludźmi odpowiedzialnymi, znającymi problemy i dzisiejszą rzeczywistość. Poprzez takie głosowanie udowodnili również, że doskonale orientowali się w pracach Zarządu i znali budżet który do łatwych nie należał, a jednak pomimo kryzysu udało się w 2001 na terenie Gminy Zakliczyna wiele zrobić. Z pewnością duży wpływ na wiele inwestycji wykonanych w 2001 roku miały środki poza budżetowe, subwencje, dotacje, które w kwocie 1.250 mln., dzięki wielu pomocnym osobom, poprzez radnych reprezentujących gminę na zewnątrz udało się Zarządowi ściągnąć. Radości z wyniku głosowania nie ukrywał wójt Kazimierz Korman, który jeszcze przed głosowaniem nie ukrywał także zdenerwowania. Wobec takiej jednomyślności serdecznie podziękował wszystkim radnym za podjęcie tej uchwały. Dziękując wójt powiedział min. „widzę że wszyscy Państwo znacie problemy gminy i pomyśleliście roz-

sądnie i odpowiedzialnie, głosowaliście bez żadnej polityki. Za to wam serdecznie dziękuję. Wiele gmin ma problemy i kłopoty z przygotowaniem sprawozdań do RIO, nasza pani skarbnik z referatem księgowości i całą załogą takich problemów nie miała, sprawozdanie z naszej gminy przygotowane było rzetelnie. Za to im także serdecznie dziękuję". Odnosząc się do budżetu 2001 wójt stwierdził, że „budżet ten w miarę dobrze realizował uchwały RG. Oczywiście chciałoby się zrobić jeszcze więcej, znam wszystkie potrzeby każdej wsi i wnioski każdego z radnych, lecz chcąc je wszystkie zrealizować trzeba byłoby mieć środki pięciu budżetów gminy". – tymi słowami wójt zakończył swoją wypowiedź, kilka minut po udzieleniu absolutorium.

BĘDZIE BEZPIECZNIEJ!!!

13 maja w Zakliczynie dokonano wizji lokalnej, głównego skrzyżowania wraz z drogami dojazdowymi do Zakliczyna od strony Wojnicza, Gromnika, Paleśnicy i Centrum. Z inicjatywą przeprowadzenia takiej wizji wyszedł Zarząd Gminy, który w związku z częstymi wypadkami na tym skrzyżowaniu do ekspertyzy zaprosił: Kierownika Rejonu Dróg Wojewódzkich pana mgr Marka Wieczorka, przedstawicieli rejonu dróg, Komendanta Policji Komisariatu w Wojniczu komisarza Ryszarda Garbarza, oraz sołtysa Kazimierza Sułka. Po przybyciu komisji na miejsce, rozpatrzono wszelkie możliwe wyjścia poprawy bezpieczeństwa na tym skrzyżowaniu. Dokonano wzrokowych oględzin widokowych z każdej ze stron krzyżówki. Jak wielokrotnie powtarzał wójt, chodzi tutaj o życie ludzkie dlatego trzeba zrobić wszystko aby skrzyżowanie było bezpieczniejsze. Pan kierownik Marek Wieczorek stwierdził, że skrzyżowanie oznakowane jest należyście i zachowane są wszystkie normy odległościowe zawarte w przepisach. „Wypadki nie są przyczyną złego oznakowania i złej organizacji ruchu lecz przyczyną ich jest wina kierujących którzy nie patrzą na znaki” – powiedział. W celu poprawy bezpieczeństwa na tym skrzyżowaniu komisja ustaliła, że w najbliższym czasie zostaną wymalowane linie poziome oraz napisy na jezdni. Również w celu lepszej widoczności, znaki pionowe będą przesunięte bliżej osi jezdni. Zwrócono także uwagę na ograniczający widoczność żywopłoty, i konary drzew zasłaniające widoczność znaków. Komisarz Ryszard Garbarz zwrócił uwagę na luki skrzyżowania, które można byłoby w przyszłości nieco inaczej wyprofilować. Na pytanie, czy w Zakliczynie powstanie rondo kierownik Wieczorek odpowiedział, że jest to trudna procedura lecz Zakliczyn brany jest pod uwagę. Inwestycja przebudowy skrzyżowania i „rondo w Zakliczynie” będzie uwzględniona w następnym planie rocznym rejonu. – Dziś należy mieć nadzieję, że gdy na skrzyżowaniu poprawi się oznakowanie i wymalowane zostaną widoczne linie, będzie bezpiecznie. Choć tak naprawdę w dużej mierze sprawdziły się wypowiedziane słowa kierownika, że przyczyną wypadków są kierujący. Podczas ponad 30 minutowego pobytu komisji na skrzyżowaniu, dało się zauważyć kierowców którzy nie stosowali się do istniejących znaków.

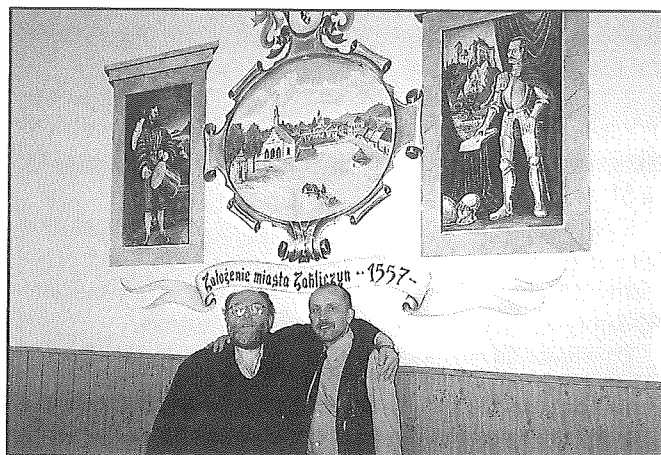
FILIPOWICE MOGĄ RUSZYĆ Z BUDOWĄ SIECI GAZOWEJ!

Jak kilka dni temu dowiedziała się nasza redakcja, Filipowice mają otwartą drogę do ruszenia z pracami budowy sieci gazowej. Stało się to na wskutek wydania przez Urząd Powiatowy w Tarnowie pozwolenia na budowę sieci gazowej wsi Filipowice. Wszystko wskazuje na to, że Społeczny Komitet i mieszkańcy po uzyskaniu tej informacji skonsolidują siły i rozpoczną działania w celu szybkiego doprowadzenia gazu do wsi. Jak dowiedziała

się nasza redakcja od przewodniczącego komitetu gazyfikacyjnego w Filipowicach pana Jana Kornasia, mieszkańcy już dziś są wygrani, gdyż nie muszą zaczynać wszystkiego od początku. Z zebranych przed dwoma laty środków własnych mieszkańców, zrobiona została dokumentacja i wszelkie potrzebne plany. Czekano tylko na pozwolenie które dzięki kontaktom przewodniczącego i komitetu z urzędem zostało po kilkunastu miesiącach wydane. Dziś pozostało tylko ogłosić przetarg na roboty i rozpocząć gazyfikację Filipowic. Oczywiście w celu szybszego doprowadzenia gazu i podłączenia poszczególnych gospodarstw potrzebna będzie także pomoc i aktywność mieszkańców. Ze środków budżetowych na tę inwestycję przeznaczonych jest 60 tysięcy złotych na ten rok. Pan Ryszard Kijowski – skarbnik komitetu dysponuje także pewnymi środkami z wpłat mieszkańców, natomiast w celu rozpoczęcia i szybkiego zakończenia inwestycji nadal potrzebne są kolejne wpłaty. Jak dowiedzieliśmy się od przewodniczącego, kwota na jeden numer podłączenia się do sieci wynosi niecałe 2. 000 zł. Gdy mieszkańcy ponadto trochę by się zaangażowali, gaz w Filipowicach byłby bardzo szybko. Projekt przewiduje dwie nitki kolektora gazowego. Pierwsza ze Stróż z częścią Wesołowa, druga ze Stróż od pana Daniela. Po uzyskaniu pozwolenia u przewodniczącego komitetu rozbudziły się więc nadzieje, iż przy dobrej organizacji jest szansa na rozpoczęcie prac i ich szybkie zakończenie. Gaz co prawda drożeje, lecz podłączenie kuchenki czy podgrzewacza nadal jest tanie, a przede wszystkim jest dobrodziejstwem każdego gospodarstwa.

JAN STĘPIEŃ W PAŁACU PREZYDENCKIM

W ostatnim numerze Głosiciela pisaliśmy o nagrodzie jaką otrzymał z rąk Wojewody Małopolskiego, nasz bliski przyjaciel z Polskiego Radia Kraków „Małopolska”, wieloletni dziennikarz Jan Stępień. Rozgłosnia Polskiego Radia w Krakowie ma już 75 lat natomiast redaktor Stępień od 20 lat pracuje w radiu publicznym. Między wydaniem poprzedniego, a bieżącego numeru naszego pisma nasz zaprzyjaźniony dziennikarz właśnie odwiedził Zakliczyn i nagrał bardzo dobrą audycję pt. W drodze do Unii Europejskiej. Audycja ta w sposób promocyjny ukazała naszą okolicę, a sam Zakliczyn przysporzył sobie splendoru i rozgłosu, bowiem kilkunastominutowa relacja o zakliczyńskim ratuszu odnowionym dzięki środkom unijnym, kulturze, święcie fasolowym i zwyczajach, powtarzana była kilka razy na falach Radia Kraków „Małopolska” oraz w programie I Polskiego Radia. Serdecznie panu Janowi za odwiedzanie naszej gminy dziękujemy, gratulujemy także bardzo dobrze przygotowanego materiału i całej audycji. Jak dowiedzieliśmy się oficjalnie, kilka dni temu redaktor Jan Stępień w związku z zaproszeniem Prezydenta RP, wraz z kilku

osobową grupą dziennikarzy PR Kraków odwiedził Pałac Prezydencki. Tam właśnie przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego został udekorowany Srebrnym Krzyżem Zasługi. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów i wyróżnień. Jak widać na poniżej zamieszczonym zdjęciu, pan Jan Stępień zdążył zobaczyć już oddaną burmistrzówkę, dziś zapraszamy do pięknej, kilka dni temu oddanej w ratuszu sali widowiskowej.

NIE JEDNO DZIECKO CHCIAŁOBY

Niedawno w jednej z gazet przeczytałem, iż w wyniku badań przeprowadzonych przez brytyjski instytut statystyczny – Mintel, dzieci w Szkocji nie narzekają na brak pieniędzy, bowiem wedle statystyki dostają od swoich rodziców najczęściej kieszonkowego na tydzień, (średnio 6.5 funta). Po przeliczeniu na złotówki jest to kwota ok. 40 zł i sądzę, że zadawałaby z pewnością nie jedno polskie dziecko. Szkockie dzieci w wieku 7–15 lat z pewnością nie powinny więc narzekać. Idąc dalej za informacją dowiedziałem się również, że swoje otrzymywane pieniądze od rodziców dzieci przeznaczają głównie na słodycze, kino, kompakt, kase-

ty i swoje rachunki telefoniczne. To rzeczywiście pełny komfort młodych Szkotów. Patrząc na polskie dzieci statystyki są jednak bardziej okrutne. W obecnych czasach przemian ustrojowych, istniejącego bezrobocia i mniejszej zasobności kieszeni rodziców polskich dzieci, coraz więcej uczniów jest niestety ubogich i często nie stać ich nawet na suchą bułkę. Rodzice chcąc w wielu przypadkach wywiązać się ze stałych obowiązujących opłat zapominają lub też nie mają na żadne kieszonkowe dla swoich pociech. To niestety bardzo przykre, ale taka jest szara polska rzeczywistość. Sam często w sklepach obserwuję niesfornie kręcących się rodziców, gdy z ust dziecka padają słowa „mamo kup mi ciastka, cipsy, czekoladkę albo banana”. Większość Polaków żyje dziś naprawdę bardzo skromnie i nie uznaje żadnego kieszonkowego dla dzieci, w okresie wakacji wielu rodziców wręcz żąda, by ich starsze dzieci dorobiły do domowego budżetu, gdzie się tylko da. Jedynym dobrym objawem troski o dobro dziecka jest niedawno wprowadzony rządowy program dożywiania dzieci w szkołach. Jak dowiedzieliśmy się w Gminie Zakliczyn wielu uczniów tym programem jest także objętych.

II Gminny Konkurs Ortograficzny – Stróże 2002

15 maja, piętnastu uczniów z klas trzecich z terenu Gminy Zakliczyn wzięło udział w drugim gminnym Konkursie Ortograficznym, który podobnie jak w roku ubiegłym odbył się w SP w Stróżach. Organizatorami konkursu była SP w Stróżach oraz Urząd Gminy. Z pewnością najważniejszą godną podkreślenia rolę odegrały panie wychowawczynie Elżbieta Soska i Maria Kuczyńska ze SP w Stróżach, które o konkurs zabiegały i zajmowały się całą organizacją. Tematy na konkurs opracowała pani mgr Grażyna Barnaś doradca metodyczny z Tarnowa, która także czuwała nad przebiegiem konkursu. Głównym celem konkursu było wyłonienie najlepszego mistrza ortografii, a także sprawdzenie nawyku prawidłowego pisania i stosowania zasad pisowni w języku polskim.

W konkursie udział wzięli uczniowie ze szkół: SP Zakliczyn, SP Paleśnica, SP Faściszowa, SP Stróże, SP Wróblowice, SP Filipowice, SPDzierżaniny. Na konkurs do Stróż uczniowie przybyli ze swoimi wychowawcami i opiekunami. Konkurs został rozpoczęty o godzinie 10 i trwał 1 godzinę, po czym dzieci udały się na przygotowany przez panią Elżbietę Soskę, sponsorów, rodziców poczęstunek, (soczki ciastka pączki) natomiast komisja sprawdzała prace. Po ocenie prac okazało się, że wszystkie dzieci biorące udział w konkursie pracę napisały na dobrym poziomie i zmieściły się w dopuszczalnej granicy błędów. Niemniej jednak 7 uczniów wykazało się szerszą wiedzą i lepszymi umiejętnościami pisowni. Z wszystkich uczestników najlepszym okazał się Michał Ligęza ze SP w Paleśnicy.

2. Magdalena Wadoń SP Wróblowice, 3. Jakub Bartkiewicz SP Zakliczyn, 4. Marta Serafin SP Stróże, 5. Paula Woźniak SP Zakliczyn, 6. Klaudia Świerczek SP Zakliczyn, Małgorzata Pyrek SP Zakliczyn.

Zwycięscy otrzymali nagrody i dyplomy które zostały ufundowane przez Urząd Gminy, SP w Stróżach oraz sponsorów i firmy: „Maju”, „Centrum”, „Barbara”, „Ramix”, kwaciarnię z Zakliczyna, sklep p. Kobryń i piekarnię „Lucynka”

Po wręczeniu nagród, dzieciom pogratiowała pani dyrektor szkoły Zofia Majewska oraz pani metodyczka Grażyna Barnaś, która podkreśliła dużą wiedzę uczestników oraz wkład pracy wychowawców w przygotowaniu do konkursu.

Wychowawcami tymi byli: mgr Stanisława Martyka – SP w Paleśnicy, mgr Ewa Gałęcka SP- Wróblowice, mgr Maria Noskiewicz – SP Zakliczyn, Maria Kuczyńska – SP Stróże, mgr Dorota Wietecha – SP Zakliczyn. Wszystkie dzieci za udział otrzymały także okolicznościowe dyplomy i były z nich bardzo zadowolone. Po rozmowie z głównymi organizatorkami konkursu, można stwierdzić, że ten konkurs najprawdopodobniej będzie odbywał się już co roku w Stróżach.

K. Chmielowski

Niepubliczny Szpital Położniczo-Operacyjny im. Św. Elżbiety w Tuchowie

33-170 Tuchów, ul. Szpitalna 1

tel./fax (014) 65 35 111, 65 35 120

Kierownik Szpitala - Andrzej Goryca
specjalista położnictwa i ginekologii

**Świadczymy bezpłatne usługi w zakresie ginekologii i położnictwa
w ramach kontraktu z Małopolską Regionalną Kasą Chorych**

Bezpłatnie oferujemy także:

- sieć poradni
specjalistycznych
w Tuchowie, Gromniku,
Ryglicach i Ciężkowicach,
- w Tuchowie pomoc
ambulatoryjną
dostępną przez
całą dobę.

Oferujemy:

- porody rodzinne
bezpłatne,
- znieczulenie
okołoporodowe
bezpłatne.

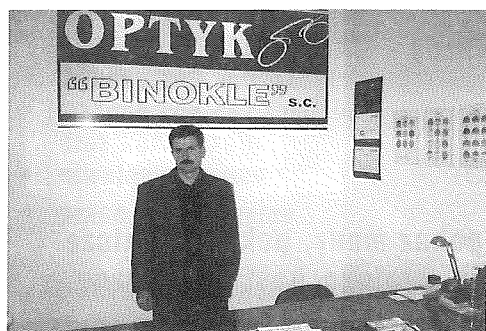
Serdecznie zapraszamy!

Pracownia Optyczna „Binokle”

S.C. Elżbieta i Robert Kądziołka
Ośrodek Zdrowia w Zakliczynie
32- 840 Zakliczyn, ul. Tarnowska 2

- realizacja recept
- naprawy
- akcesoria

*Pracownia optyczna czynna
w czwartki od 10.00-14.00,
w środy od 15.00,
(podczas pracy gabinetu okulistycznego)*

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Krakowie, odd. w Zakliczynie. Tel. 0-14 6653419, fax 6653697.

Bank Spółdzielczy w Zakliczynie to firma, która posiada niemałe tradycje bankowe (rok założenia 1904 do 1998r samodzielnie, natomiast od 11 99 jako oddział Banku Rzemiosła w Krakowie.

Bank oferuje: kredyty preferencyjne dla rolników. Kredyty na działalność gospodarczą dla rzemieślników. Obsługę rachunków bankowych, osób prowadzących działalność gospodarczą. Prowadzenie rachunków oszczędnościowo rozliczeniowych dla pracowników i rencistów. Przyjmujemy wpłaty za energię elektryczną, gaz, telefon.

Bank czynny jest codziennie, w naszych ofertach każdy znajdzie coś dla siebie. Bank jest placówką nowoczesną i skomputeryzowaną zatrudniającą załogę z dużym doświadczeniem zawodowym i pracy bankowej.

Nasz Bank Twoim Bankiem!

*Zapraszamy do korzystania
z naszych usług.*

ORGANIZATORZY: Wójt Gminy Zakliczyn, RCTiDK, MCK „Sokół”, „Krzychpol”, „Tara”, Zarząd Gminny OSP, UKS „Gulon”
PATRONAT: Gazeta Krakowska, Radio „Plus”, TVP3 Kraków

**W imieniu organizatorów mam zaszczyt
zaprosić**

na Dni Gminy Zakliczyn 2002 25 maja – 02 czerwca

program DGZ` 2002

25 maja; 9.00 – 15.00 Festiwal Młodości

Ulice Zakliczyna: Happening „Barwy Europy”, Stadion LKS Dunajec: Konkurs Krasomówczy, Piosenka z tekstem, Turniej rekreacyjny, pokaz Aikibudo

31 maja; 10.00 – 19.30 Kiermasz Kultury i Rzemiosła

**Sala ratuszowa: Kiermasz małopolskich twórców ludowych (10.00 – 16.00), Gala Jordana (17.00), Remanent Polski Maurycego Polaskiego (18.00)
Rynek: II Tarnowski Międzynarodowy Rajd Pojazdów Zabytkowych „Konkurs Elegancji” (10.00) Dom „Pod Wagą” ul. Mickiewicza: Inauguracja działalności Muzeum Grodzkiego „Pod Wagą” (14.00)**

1 czerwca; 14.00 – 19.00 Kolorowy Rynek

Rynek w Zakliczynie: „Strażacy dzieciom”- pokaz sprawności bojowej OSP, konkursy, loterie, aukcja, gry i zabawy na Rynku, Kabaret Krasnoludków – Polaski, Wolniewicz, Jurczyński ze Spotkania z balladą (18.00)

2 czerwca; 15.00 – 21.00 Muzyczny Finał

Rynek w Zakliczynie: „Nuty spod batuty” – przegląd orkiestr dętych, koncert zespołu „Kwartet Plus”, recital gwiazdy - GABI GOLD

Ponadto: pokaz samochodów zabytkowych, pokaz mody, pokazy lotnicze (balon i motolotnie), zjeżdźalnia dla dzieci, stoiska gastronomiczne, wystawa „Fotografie” St.Kusiaka, itp.

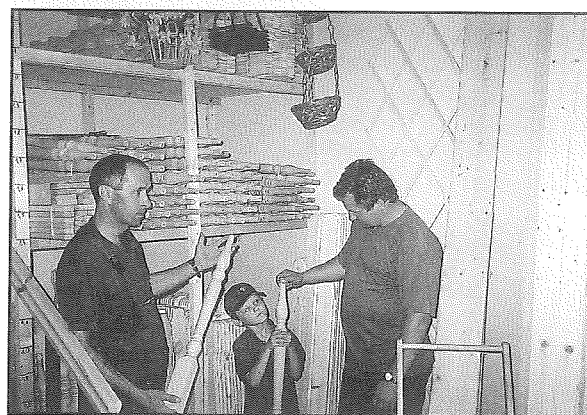
F.P.H.U. „DREW-DOM” Wł. Kazimierz Świerczek

Zaprasza na zakupy do swojego nowo
rozbudowanego sklepu w Zakliczynie
przy ulicy Malczewskiego 4

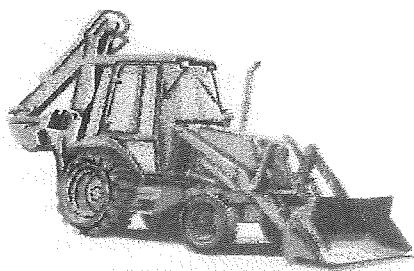
Wśród poszerzonego asortymentu sklepu po
atrakcyjnych cenach mogą Państwo nabyć

- Boazerię, listwy wykończeniowe, sztachety, tralki
- Wyroby z wikliny
- Farby, lakiery, impregnaty do drewna
- Pamiątki, rzeźby, obrazy i inne drobiazgi
- Karnisze, komody, półki, wieszaki, leżaki, lustra oraz wiele różnych wyrobów z drewna
- W swym asortymencie posiadamy także; wkręty, kołki rozporowe (zwykle i szybkiego montażu), klamry boazeryjne, zawiasy i inne artykuły metalowe

**ZAPRASZAMY ZARÓWNO MIESZKAŃCÓW
JAK RÓWNIEŻ GOŚCI I TURYSTÓW
CODZIENNIE OD GODZINY 8 - 16
Środy 7 - 15   Soboty 8 - 13**

Usługi Koparko-Ładowarką PAWEŁ BAJOREK

Oferujemy następujący zakres usług :

- wykopy pod budynki jednorodzinne
- wykopy pod gaz i wodociągi oraz kanalizację
- niwelację terenu
- prace melioracyjne

**Zdonia 23 Telefon 6655227
Najszybszy kontakt : tel. 607229723**

Zapraszamy do korzystania z usług

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” 32- 840 Zakliczyn ul. Spokojna 1.

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” to nadal największa firma handlowa działająca na terenie gminy Zakliczyn. Swoją działalność, rozpoczęliśmy od 1925 roku. Firma posiada bogatą historię, oraz duże tradycje handlowe. Spółdzielnia obecnie zatrudnia 90 osób pracujących w kilkunastu placówkach na terenie gminy Zakliczyn. Posiadamy także piekarnie, a towary sprzedawane w naszych placówkach są pierwszej jakości i w dobrych cenach.

Wyroby piekarnicze są wypiekane tradycyjnie w piecach węglowych, wypiek tradycyjny jest gwarantem najwyższej jakości pieczywa. Aby się o tym przekonać zapraszamy wszystkich klientów na zakupy do naszych sklepów – gwarantujemy, że będziecie Państwo zadowoleni z poczynionych zakupów.

**Zapraszamy na zakupy do naszych
placówek handlowych. Tylko u nas
pieczywo bez polepszaczy.**

„Byłam bardziej szczęśliwa jak mogłam siedzieć w cieniu i słuchać merytorycznych dyskusji radnych na tematy gminy”

*Z nowo wybraną przewodniczącą RG panią Władysławą Kuzerą,
rozmawia Krzysztof Chmielowski*

Od kilku lat jest pani radną RG okręgu Słona –Bieśnik, od kilku minut jest pani przewodniczącą RG w Zakliczynie. Proszę powiedzieć czy jest pani zadowolona z wyboru?

Ja jestem bardzo skromną osobą i wołałam siedzieć w cieniu a nie na publicznym widoku. Przewodzenia w RG podjęłam się z poczucia obowiązku, aby jakoś dociągnąć do końca kadencji tej rady. Byłam bardziej szczęśliwa, jak mogłam siedzieć z boku i słuchać merytorycznych dyskusji radnych na tematy gminy. Przyjęłam ten niełatwy obowiązek po wspaniałych profesjonalistach, jakimi byli: p. K. Dudzik i p. J.Soska. Mam nadzieję, że z Bożą pomocą i wyrozumiałą współpracą ze strony radnych dobrniemy do końca tej kadencji.

Sądzę, że współpraca ta będzie układała się dobrze, wybrała panią przecież stanowcza większość, bo 18 radnych.

Tak, chciałam im wszystkim podziękować za to, że obdarzyli mnie zaufaniem. Ze swej strony mogę obiecać, że będę chciała jakoś w miarę sprawnie prowadzić te ostatnie sesje, aby było spokojnie.

Czy mogłaby pani ocenić jako radna, swojego poprzednika przewodniczącego J. Soskę?

Tak, uważam, że był bardzo dobrym przewodniczącym, bardzo integrował radę, merytorycznie i rzeczowo prowadził obrady i widział zawsze wszystkie problemy gminy.

Ile sesji RG do końca kadencji przewiduje jeszcze pani przewodnicząca?

Myślę, że trzy sesje, gdyż jak się orientuję w kierunkach działania i planie pracy rady, takie były plany. Dziś sama nie wiem i trudno jest przewidzieć co może wydarzyć się w ciągu tych 5 miesięcy. Jedno jest pewne, że rada niebawem zajmie się podziałem okręgów wyborczych, a później będzie musiała ocenić sprawozdanie z wykonania budżetu za I półrocze. W sierpniu Rada będzie rozpatrywać sprawę przygotowania placówek oświatowych do rozpoczęcia roku szkolnego 2002/03.

Po ustaleniu nowych okręgów wyborczych według nowej ordynacji zmaleje ilość radnych. Czy będzie ubiegać się pani o mandat radnego na następną kadencję?

Na razie o tym nie myślę, gdyż nie wiem, jak zdrowie będzie służyło. Na pewno teraz jestem dobrze zorientowana w sprawach gminy. Jako przewodnicząca komisji gospodarczej gminy, nigdy nie patrzyłam pod kątem jednej miejscowości, zawsze na względzie miałam całą gminę. Z mojego obiektywnego patrzenia na wszystkie wsie, z tego wszystkiego Słona w tej kadencji została trochę pokrzywdzona. Nie było na nią wiele nadzwyczajnych środków, gospodarowaliśmy przeważnie tymi środkami, które każda wieś otrzymała.

Co dziś dzieje się w Słonej?

Dziś jesteśmy po zimie i bardzo zadawała nas akcja odśnieżania, szczególnie na drodze powiatowej w kierunku Jastrzębi. Trzeba przyznać, że starostwo w okresie zimy o drogę dbało. Podobnie było z dwoma osuwiskami przy drodze powiatowej w okresie powodzi. Za środki z powiatu urwiska naprawiono lecz siły natury ponownie je niszczą. Sądzę, że jeszcze w tej kadencji w Słonej coś uda nam się zrobić. Nie mamy sprecyzowanego pomysłu na użytkowanie budynku szkoły. Jeżeli Apipol uruchomiłby pracownię pszczelarską, to w budynku coś by się działo. Poza tym musimy zrobić boisko na terenie przyszkolnym i bardzo zależy nam aby funkcjonowała świetlica. W tej chwili prowadzi ją pani sołtys Nowakowa, świetlica jest wyposażona w stół do ping-ponga, krzesła, siatki do gry w piłkę siatkową oraz piłki. W dalszym ciągu trzeba będzie świetlicę doposażyć.

Dziękuję pani przewodniczącej za tych kilka wypowiedzi. Ja również dziękuję.

XXXVI SESJA RG

W dniu 29 kwietnia odbyła się XXXVI Sesja RG w Zakliczynie. W sesji wzięło udział 21 radnych, członkowie Zarządu Gminy, księgowa UG Urszula Nowak, członek Zarządu powiatu Sylwester Gostek, radni powiatu, Czapla Adam, Książek Jerzy, Woda Stanisław komendant Komisariatu policji w Wojniczu Ryszard Garbarz, dyrektorzy instytucji gminnych, pracownicy UG, sołtysi oraz kilku mieszkańców gminy.

Głównymi tematami sesji było:

- Rezygnacja mgr Jerzego Soski z funkcji przewodniczącego RG oraz przyjęcie przez RG uchwały o wygaśnięciu mandatu radnego.
- Wybór Przewodniczącego RG
- Sprawozdanie między sesyjne z prac Zarządu Gminy
- Informacja dotycząca realizacji uchwał i wniosków podjętych przez RG
- Przyjęcie Sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2001
- Udzielenie absolutorium Zarządowi
- Podział dodatkowych środków
- Dyskusja nad podziałem środków
- Uchwały o zmianach w budżecie gminy
- Uchwała: w sprawie zmiany trybu umarzania wiarygodności organizacyjnych
- Uchwała: w sprawie ustalenia poboru żwiru na terenie Gminy Zakliczyn – Wesołów prawy brzeg, Melsztyn lewy brzeg.
- Uchwała w sprawie sprzedaży działki w Charzewicach
- Uchwała w sprawie opłaty administracyjnej.
- Uchwała o nabyciu działki nieruchomości w Roztoce.
- Uchwała w sprawie ustalenia warunków udzielenia doraźnej okresowej pomocy społecznej w postaci zimnego lub gorącego posiłku dla dzieci z rodzin ubogich
- Uchwała w sprawie wydzierżawienia działki i budynku SP w Zawadzie Lanckorońskiej na „zieloną szkołę”.
- Uchwała o zmianach zagospodarowania przestrzennego, Gminy Zakliczyn
- Uchwała o przygotowaniu do sezonu turystycznego gminy ze szczególnym uwzględnieniem stanu sanitarnego.
- Uchwała o zamontowaniu przekątnika telefonii komórkowej „Polkontel” we wsi Kończyska na „Białej Górze”
- Informacja sekretarza o spisie powszechnym.
- Wolne wnioski radnych.

Na wstępie sesji radny K. Gubała złożył wniosek o zdjęcie z porządku obrad punktu, zmiany punktowe planu zagospodarowania przestrzennego, gdyż temat ten według niego nie jest dopracowany. Jeżeli uchwałę podejmiemy dzisiaj, ze zmian punktowych skorzysta niewielka ilość mieszkańców. Jeżeli punkt o zagospodarowaniu przestrzennym i punktowym gminy ostatecznie zostanie dopracowany, wtedy będzie możliwość skorzystania większej ilości mieszkańców. Radna J. Dudek wnioskowi radnego była przeciwna i złożyła wniosek, aby nie zdejmować tego punktu z porządku obrad twierdząc, że należy przyjąć 14 najpotrzebniejszych rozpatrzonych już przez zarząd wniosków. Poza tym gminy jednorazowo nie będzie stać załatwić zmian punktowych dla wielu osób, które po uchwaleniu uchwały mogą lawinowo składać wnioski. Radna podkreśliła również, iż gmina w żadnym wypadku nie będzie blokować przystąpienia do

planu osobom które chciałyby pilnie załatwić tą sprawę. Muszą oni jedynie liczyć się z tym, że w większości sfinansują to sami. W głosowaniu niemal jednomyślnie wniosek p. radnego Gubały został odrzucony.

W dalszej części, przewodniczący RG J. Soska na forum rady oświadczył, że składa rezygnację z funkcji przewodniczącego i radnego RG. Wielu radnych była tym faktem zdziwiona, lecz po swej wypowiedzi mgr J. Soska przekazał prowadzenie sesji wiceprzewodniczącemu Jerzemu Łopatce. Pan Łopatka nawiązując do sprawy rezygnacji odniósł się do pisma jakie Prezydium Rady otrzymało od jednego z działaczy nieistniejącego już „Klubu Obrony Rolnika”. Radny stanowczo stwierdził, że „klub dzisiaj nie istnieje, istniał w poprzedniej kadencji i od ostatnich wyborów klub nie działa. Istnieje Klub Inicjatyw Społecznych i w nim działa część radnych, którzy pracują dla dobra gminy. W klubie tym nie próbujemy się wyklócać ani też dzielić, gdyż wiemy, że w poprzedniej kadencji rada była podzielona i skłócona, nie zwracało się uwagi na sprawy gospodarcze lecz dużą rolę odgrywała polityka. W tej kadencji tworząc nowy klub uznaliśmy, że polityka samorządzie gminnym nie jest potrzebna. Wiemy także, że w poprzedniej radzie, skłócenie nastąpiło nie z woli radnych, lecz zeszło z góry, a gmina tylko na tym straciła. Było czterech wysoko postawionych ludzi, którzy mogli coś dla gminy zrobić, lecz niestety Ci ludzie byli skłóceni (St. Chrobak, W. Woda, R. Ochwat, W. Zabiński).

Wobec takiej sytuacji straciliśmy wszyscy, gdyż jeden załatwiał, a drugi psuł. Z racji wystosowania pisma do RG i innych instytucji w sprawie przewodniczącego Soski, chcę jasno powiedzieć, że my jako radni z pismem nie mamy nic wspólnego natomiast pan Bolesław z którym rozmawiałem, nadużył sformułowania Klub Obrony Rolnika nie informując pozostałych „Pismem oburzona była także pani radna Józefa Dudek, która stwierdziła, że z powodu pisma jest jej bardzo przykro i nie ma z nim nic wspólnego.

Następnie prowadzący obrady J. Łopatka zarządził głosowanie. Radni podjęli uchwałę o wygaśnięciu mandatu radnego J. Soski. W głosowaniu, większość bezwzględna głosowała za przyjęciem wniosku, 5 radnych wstrzymało się od głosu. Kolejnym punktem obrad był wybór nowego przewodniczącego RG. Z sali została zgłoszona 1 kandydatura pani radnej Kuzery Władysławy. Wobec powyższego radni w głosowaniu tajnym przystąpili do wyboru nowego przewodniczącego. Za kandydaturą pani Władysławy Kuzery głosowało 18 radnych. W związku z tym Władysława Kuzera została nową przewodniczącą RG w Zakliczynie i do nowej przewodniczącej należało prowadzenie dalszej części obrad. Przez kilkanaście minut radni wyrażali podziękowania za pracę p. Jerzemu Sosce i gratulowali pani Władysławie Kuzera wyboru na tą funkcję. Po wielu ciepłych słowach przewodnicząca przeszła do kolejnego punktu obrad. Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Gminy, pani Barbara Knapik przedstawiła protokół komisji i poinformowała radnych o wynikach kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej, która nie wniosła zastrzeżeń do wykonania budżetu za rok 2001, a pracę Zarządu Gminy oceniła pozytywnie. Pani przewodnicząca odczytała protokół RIO, po czym zarządziła głosowanie nad absolutorium dla Zarządu. Radni jednomyślnie poparli pracę członków Zarządu i przyjęli sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2001. W krótkiej radosnej mowie wójt Kazimierz Korman

w imieniu własnym i całego Zarządu serdecznie radnym za tak jednomyślne głosowanie podziękował. Najwięcej emocji wzbudził kolejny punkt w którym radni dokonywali zmiany w budżecie. Ponieważ środków było nie mało, każdy uszczknąć chciał coś na potrzeby swojej wsi, oświaty, kultury, sportu, OSP, oraz instytucji podległych gminie. Z racji w miarę rzetelnego podziału środków na Komisjach, na sesji doszło tylko do kilku drobnych przesunięć. Z prośbą o dofinansowanie swoich wsi zwracali się sołtysi, którzy nie byli obecni na wcześniejszych komisjach. W związku ze zbyt wieloma wnioskami o dofinansowania i przydział środków, wójt stanowczo odniósł się do wszystkich, aby nie tworzyli nowych zadań i inwestycji, gdyż przede wszystkim należy kończyć te rozpoczęte. Zarząd nie jest cudotwórcą i nie robi więcej ponad te środki którymi gmina dysponuje w budżecie. Na wszystkie inwestycje i prace o które państwo zabiegają nie starczyłoby nawet drugiego całego budżetu. Należy wybrać więc te najważniejsze i najpilniejsze. Inne mogą poczekać. Po drobnych przesunięciach pani przewodnicząca przystąpiła do głosowania nad całością uchwały zmian w budżecie gminy na 2002 rok. Przy jednym głosie wstrzymującym uchwała została przegłosowana. W dalszej części obrad, głosowano nad kolejnymi uchwałami, większość z nich nie budziła zastrzeżeń radnych. Wiele dyskusji wywołała pozostawiona w porządku obrad uchwała o zmianach punktowych zagospodarowania przestrzennego gminy. Radni wygłosili swoje opinie w tym temacie i większość skłoniła się ku temu, aby nie blokować i w pierwszym żucie załatwić kilkanaście wniosków rozpatrzonych już przez Zarząd Gminy. Zaakceptowano rów-

nież propozycje części radnych, aby w dniach 1 — 20 czerwca zainteresowane osoby mogły złożyć w urzędzie kolejne wnioski do rozpatrzenia. W zależności od ilości wniosków, byłyby one rozpatrywane przez komisje weryfikacyjną w późniejszym terminie. Po podjęciu większości uchwał sekretarz gminy, pan Stanisław Żabiński przedstawił informację dotyczącą realizacji uchwał i wniosków radnych. W dalszej części wójt Kazimierz Korman złożył sprawozdanie między sesyjne z prac Zarządu Gminy. Podczas sesji wiele czasu poświęcone zostało na interpelacje i wnioski radnych. Zwracali się oni w sprawach swoich wsi, jak również przedstawiali problemy z terenu całej gminy. Na zadane pytania i postawione wnioski szczegółowo wszystkim odpowiedział wójt Korman. Jedno z ostatnich wystąpień podczas sesji, należało do sekretarza Stanisława Żabińskiego w sprawie Spisu Powszechnego. Sekretarz przybliżył wszystkim rozpoczynający się w maju spis oraz poinformował o zadaniu jakie mają do spełnienia rachmistrzowie. W razie jakichkolwiek wątpliwości i niejasności sekretarz prosił, aby z takimi zgłaszać się do Urzędu Gminy. W wyniku wyczerpania tematów, pani przewodnicząca Władysława Kuzera zakończyła XXXVI sesję RG.

Pragniemy poinformować, że szczegółowy protokół z posiedzenia RG znajduje się u inspektora UG ds. Rady Gminy. Natomiast zgodnie z ustawą, pragniemy przypomnieć mieszkańcom gminy, że jeżeli tylko mają chęć i interesują się sprawami gminy, mogą brać udział w tych obradach i się im przysłuchiwać.

Przyg. K. Chmielowski

JORDAN 2001 NA FINISZU

Nominowani przez Kapitułę w składzie; Anna Kusek – kierownik Centrum Kultury RCTiDK, Bogdan Furtek – prezes SPiRG, Adolf Nijak – radny Rady Gminy, Krzysztof Chmielowski – redaktor naczelny „Głosiciela”, Stanisław Dyląg – inspektor d.s. oświaty i kultury Urzędu Gminy, Kazimierz Dudzik – dyrektor RCTiDK, do nagrody honorowej RCTiDK „Jordan - 2001” w poszczególnych kategoriach

Osobowość: O. Jan Góra, Franciszek Beczwarzyk, Jan Mietelski, ks. Prałat Michał Kapturkiewicz, O. Mariusz Dębiński, Stanisław Konturek, Krzysztof Penderecki, Antoni Pasternak, Stefan Ściborowicz, Kazimierz Korman, Stanisław Żabiński

Kultura: Stanisław Socha, Waław Spieszny, Stefan Ściborowicz, Agata Nadolnik Stanisław Kusiak, Ojciec Kazimierz - Franciszkanin

Sport: Krzysztof Nędza, Marek Gołąb, Wanda Flakowicz, Ryszard Okoński, Mariusz Lasota

Gospodarka: Markus, Lucynka, Tar-groch-fil, Aleksander Czuba, „Tam”, Słowiński Jacek, Krzychpol, RCTiDK, Krak – Bud, Łęgbud, Agrotech-G, „Centrum” Delikatesy

Samorząd: Stanisław Żabiński, Kazimierz Korman, Władysława Kuzera, Stanisław Wróbel, Stanisław Chrobak, Sylwester Gostek, Krystyna Sienkiewicz-Witek, Matylda Nowak, Eugeniusz Stępek, Jerzy Soska

Oświata: Józef Gwiżdż, Jerzy Soska, Danuta Skalska Cygan, Krystyna Sienkiewicz – Witek, Agata Nadolnik, Helena Nabielec, Helena Lasota, Sylwester Gostek

31 maja w sali ratuszowej o godzinie 17.00 rozpocznie się uroczystość wręczania nagród „Jordan 2001” – wtedy poznamy zwycięzców poszczególnych kategorii.

SPRZEDAM DZIAŁKĘ

Sprzedam działkę budowlaną 28 arów, atrakcyjnie położoną przy Zespole Szkół Zawodowych w Zakliczynie. Działka uzbrojona: w prąd, gaz, telefon. Czeka na kontakt pod numerem telefonu (0 14) 6652429

KALEJDOSKOP

pod redakcją
Kazimierza Adama Dudzika

❖ Został zakończony etap inwestycyjny w ratuszu. Pod koniec kwietnia zakończono remont sali ratuszowej. Warto więc w skrócie przypomnieć historię remontu ratusza. W latach 90-tych fragmentaryczne prace remontowe trwały niemal cały czas. W roku 1998 władze gminy wystąpiły z wnioskiem do programu Phare Tourin III ze skutkiem pozytywnym. Na remont połowy obiektu Unia Europejska dała 80% pieniędzy wynikających z kosztorysu, resztę samorząd gminny. W ciągu niecałego roku 1999 dokonano remontu. 01 stycznia 2000 roku ratusz zaczął być zagospodarowywany przez Regionalne Centrum Turystyki i Dziedzictwa Kulturowego w skład którego wchodzi Gminna Biblioteka Publiczna i Zbiory Regionalne oraz Centrum Kultury z informacją turystyczną. W roku 2000 zostają przeprowadzone częściowe prace przy remoncie sali ratuszowej. W roku 2001 Zakliczyn przeznacza 10 tysięcy złotych na adaptację jednego pomieszczenia – powstaje tzw. burmistrzówka. W 2002 roku z budżetu gminy 55 tysięcy i z budżetu Zakliczyna 10 tysięcy pozwala na dokończenie remontu. Teraz pozostaje konsekwentnie wyposażać reprezentacyjną salę Zakliczyna.

❖ Wielu mieszkańców Zakliczyna i gminy pyta o to jakie będzie przeznaczenie sali ratuszowej. Będzie to sala wykorzystywana do prezentacji artystycznych, szkoleń, konferencji, kursów np. tańca, będzie też forma kina. Planujemy zakup wideoprojektora i utworzenie klubu filmowego. Oczywiście to wszystko będziemy realizować w miarę uzyskiwanych środków.

❖ Jeśli nic nie stanie na przeszkodzie, pod koniec bieżącego roku zostanie zaprezentowany plan wizualizacji ratusza. Plan, którego realizacja potrwa około 3 lat, zakłada dokończenie technicznego wyposażenia obiektu tak, aby spełniał on obowiązujące normy międzynarodowe. W założeniach zakładamy, że zostanie on sfinansowany z dochodów RCTiDK oraz ze środków pozabudżetowych gminy.

❖ 20 i 21 kwietnia gmina Zakliczyn prezentowała swoją ofertę turystyczną na V Małopolskiej Gieldzie Agroturystycznej w Akademii Rolniczej im. H. Kołłątaja w Krakowie. Stoisko wspólnie zorganizowały Galicyjskie Gospodarstwa Gościnne, Regionalne Centrum Turystyki i Dziedzictwa Kulturowego oraz Urząd Gminy w Zakliczynie. Szeroka relacja w gieldy wewnątrz numeru.

❖ Pisaliśmy dwa miesiące temu o stronie internetowej www.Czchow.pl. Zgłaszaliśmy pewne uzasadnione uwagi. Piszę to w czasie przeszłym, ponieważ wiele się zmieniło – obecnie strona jest o „niebo lepsza” niż wcześniej – i tak trzymać należy, sąsiedzi.

❖ Od 2 do 10 maja do w sali ratuszowej można było zobaczyć wystawę fotograficzną „Stan Wojenny w Polsce – spojrzenie po XX latach”. 6 maja w tej scenerii odbyła się uroczystość awansowania kombatanów, żołnierzy AK z gminy Zakliczyn na stopnie oficerskie. 7 maja kierownik Biura Edukacji i Publikacji Instytutu Pamięci Narodowej z Krakowa, pan Marek Lasota spotkał się z młodzieżą gimnazjalną z Zakliczyna na wykładzie o Stanie Wojennym.

❖ 3 maja w klasztorze OFM w Zakliczynie odbył się 7 Konkurs Piosenki Maryjnej i Poezji Patriotycznej „Siódme niebo” organizowany przez RCTiDK oraz Klasztor OFM. W Konkursie

wzięło udział prawie 60 młodych wykonawców ze szkół z Zakliczyna, Filipowic, Faściszowej, Brzozowej, Domosławic i Palesńcy.

❖ 4 maja w Faliszewicach odbyła się uroczystość Gminnego Święta Strażaka. Mszę świętą w intencji strażaków odprawił ksiądz prałat Michał Kapturkiewicz. W świetnie wygłoszonej homilii przedstawił życiorys św. Floriana patrona strażaków oraz zasługi dla społeczeństwa ochotniczej straży pożarnej – organizacji liczącej w kraju ponad 700 tysięcy członków. Po mszy świętej odbył się ceremoniał strażacki; meldunek – komendant gminny Stanisław Nadolnik meldował prezesowi małopolskiej straży Wiesławowi Wodzie, powitanie gości – uczynił to prezes SOP w Faliszewicach dh Marian Skwarło, odznaczenia i wręczenie legitymacji nowym druhom. Potem zabrali głos goście; poseł Wiesław Woda, z-ca komendanta Tarnowskiej Straży Pożarnej płk. Mamak, wójt Kazimierz Korman oraz dyrektor szkoły podstawowej w Domosławicach Kazimierz Wojnicki. Po wystąpieniach, prowadzący imprezę Antoni Migdał w imieniu organizatorów zaprosił gości na poczęstunek. W godzinach wieczornych rozpoczął się festyn strażacki. Grał zespół Adam Pyrek Band a licznie przybyli na festyn ludzie świetnie się bawili.

Oto strażacy odznaczeni podczas święta w Faliszewicach:

Odnaką za wysługę lat: Kazimierz Dudek i Średniawa Tadeusz syn Franciszka za 55 lat służby w OSP, Świerczek Tadeusz syn Jana i Średniawa Tadeusz syn Ludwika za 40 lat służby w OSP, Wrochniak Tadeusz i Gałek Ryszard za 35 lat służby w OSP, Franczyk Józef i Świerczek Wojciech za 30 lat służby w OSP oraz Nadolnik Stanisław za 20 służby w OSP. Odnaką „Strażak wzorowy” zostali odznaczeni; Kabat Piotr, Nieć Jacek, Musiał Jerzy, Ojczyk Grzegorz, Polek Jerzy, Świerczek Jacek, Świerczek Wojciech, Wrochniak Grzegorz. Medalem brązowym został odznaczony Paweł Świerczek syn Tadeusza, srebrne medale odebrali; Świerczek Tadeusz syn Jana, Świerczek Antoni syn Juliana, Gałek Ryszard. Złoty medal otrzymał Wrochniak Tadeusz – wszyscy są członkami OSP Faliszewice. Druh prezes Tomasz Damian wręczył też legitymacje członkowskie OSP dwudziestu młodym strażakom; Monice Malik, Ewelinie Bosowskiej, Andzelice Malik, Joannie Migdał, Balbinie Chwastek, Ewelinie Maślance, Joannie Piechnik, Agnieszce Malik, Tomaszowi Bolechale, Łukaszowi Irzytowskiemu, Łukaszowi Piechnikowi, Michałowi Rutce, Dominikowi Malikowi, Dariuszowi Danielowi, Radosławowi Lasocie, Bartłomiejowi Lasocie, Zbigniewowi Kabatowi, Marcinowi Czubie, Andrzejowi Martyce, Krzysztofowi Damianowi. Na uroczystość nie dotarł ks. Antoni Zoń na którego również czekała legitymacja OSP.

❖ Zapytany o wściekłą krowę wójt gminy Rzepiennik Strzyżewski powiedział, że bardziej jest prawdopodobne jest aby w drewnianym kościele spadła komuś na głowę cegła, niż prawdopodobieństwo BSE u krów z jego gminy. I pewnie za kilka lat dowiemy się że miał rację. Polskie rolnictwo; zaniedbane, niechciane, chronicznie niedoinwestowane, wyszydzane, w swojej jednak totalnej biedzie ekologiczne jak mało które na świecie. To sieroce rolnictwo dorobiło się „cudu” – ten „cud” został mu raczej zafundowany!!! Wściekła krowa chowana na burakach, sieczce, trawie i otrębach z żyta, jęczmienia i pszenicy??? Rzeźnia w Mochnaczu znajduje się o rzut kamieniem od granicy polsko – słowackiej. W Słowacji jest siedem ognisk BSE – zielona granica jest szczelna jak sito – resztę niech sobie czytelnicy dopowiedzą.

❖ Koło Młodych Demokratów w Zakliczynie zaprezentowało program wyborczy. Młodzi Demokraci oceniają i pokazują w nim swoje zamierzenia w życiu społeczno – gospodarczym gminy Zakliczyn.

❖ Kalejdoskop o charakterze informacji turystycznej rozpoczynam od informacji, że ruiny zamku melsztyńskiego zmieniły właściciela. Od kilku tygodni ruiny nie są własnością Nadleśnictwa Brzesko, które w zamian za wzgórze melsztyńskie otrzymało od nowego właściciela las w gminie Lipnica Murowana. Teraz wszystko wskazuje na to że ślady największego średniowiecznego zamku w dolinie Dunajca i Popradu zostaną uratowane.

❖ Gmina Zakliczyn położona jest na Pogórzu Karpackim w części Pogórza Ciężkowicko-Rożnowskiego i Pogórza Wiśnickiego, które rozdziela Kotlina Zakliczyńska i płynący jej środkiem Dunajec. Na powierzchni 123 km² mieszka prawie 12 200 osób osiedlonych w 24 miejscowościach. Przez gminę przebiegają dwie krzyżujące się w Roztoce drogi krajowe (nr 975 i 980) łączące Zakliczyn z Tarnowem, Sączem i Brzeskiem. Odległość do tych miast jest podobna i wynosi ok. 30 km. Tak więc do międzynarodowej arterii komunikacyjnej „E-4” jest 20 minut spokojnej jazdy samochodem. Gmina jest obszarem ekologicznym — 2/3 jej powierzchni należy do Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego.

❖ Okolice Zakliczyna są niezwykle atrakcyjnym rejonem turystycznym. Płaska i szeroka dolina Dunajca, Kotlina Zakliczyńska, leży na wysokości 230 m.n.p.m. a okalające ją wzgórza sięgają ponad 400 m.n.p.m. Najwyższe wzniesienie 530 m.n.p.m. „Rosulec” znajduje się na terenie najmniejszej wsi Jamna, która liczy mniej niż 100 mieszkańców. W gminie funkcjonuje 30 gospodarstw agroturystycznych oferujących wysoki standard zakwaterowania na bardzo korzystnych warunkach finansowych. Ponadto turyści mogą liczyć na miejsce w baczówce UAM na Jamnej — łącznie jest to ponad 300 miejsc noclegowych z możliwością wyżywienia lub bez jada. Jeśli chodzi o jadło to można sobie zażyczyć specjały „Stołu Zakliczyńskiego”, a to podplomyk stro-

jony, żurek po zakliczyńsku a nade wszystko wiktuały z Krainy Pięknego Jaska, fasoli — fasolkę po melsztyńsku, roladę fasolową a nawet tort fasolowy. To wszystko z najsmaczniejszego gątanku fasoli na świecie, a taka uprawiana jest nad Dunajcem w Kotlinie Zakliczyńskiej. Centrum gminy — Zakliczyn, to historyczne miasteczko założone przez Spytkę Wawrzyńca Jordana w 1557 roku. Pierwsze wzmianki o osadzie nad Dunajcem, gdzie Jordan lokował miasto Zakliczyn, pochodzą z 1086 roku i podają nazwę Dunauiz, potem Goluczyn a następnie po nadaniu tych terenów opatowi tyńickiemu — Opatkowice.

❖ Ta ziemia przyciąga sławnych ludzi; w wiekach średnich gościli w Melsztynie Zawisza Czarny, król Jagiello, dziejopisarz Jan Długosz. Potem Seweryn Goszczyński i Jan Matejko. Na początku dwudziestego stulecia osiadł tu Jacek Małczewski. Dziś swoje posiadłości mają w gminie Zakliczyn światowej sławy artyści Krzysztof Penderecki i Zbigniew Preisner.

PIKNIK RODZINNY W BACÓWCE NA JAMNEJ

W niedzielę 26 maja w baczówce na Jamnej odbędzie się WIELKI PIKNIK RODZINNY z okazji dnia dziecka i matki.

Już od samego południa rozpoczyna się imprezy i konkursy dla dzieci, które prowadzić będą studenci z Uniwersytetu Poznańskiego. Jak zapewnił naszą redakcję szef baczówki pan Gancarek - będzie wiele atrakcji i niespodzianek. Prezentować się będzie również kapela. Na przyjezdnych będą czekały rozmaite przekąski, m.in. kielbaska z grilla i fasolka po bretońsku. Serdecznie zapraszamy całe rodziny.

STACJA KONTROLI POJAZDÓW

Właściciel - Pan Kazimierz Bednarek

Jeżeli masz problem z przeglądem technicznym samochodu, samochodu dostawczego, ciągnika rolniczego, przyczepy, pojazdu zasilanego gazem, pojazdów sprowadzanych zza granicy i pokolizyjnych, a także motocykli przyjeżdż na stację, która mieści się na terenie Spółdzielni Produkcyjnej „Zakpol” w Zakliczynie na ul. Grabina 6, a twój problem będzie rozwiązany.

Stacja Diagnostyczna posiada renomowany sprzęt komputerowy dzięki któremu dokładnie możesz zdiagnozować swój pojazd.

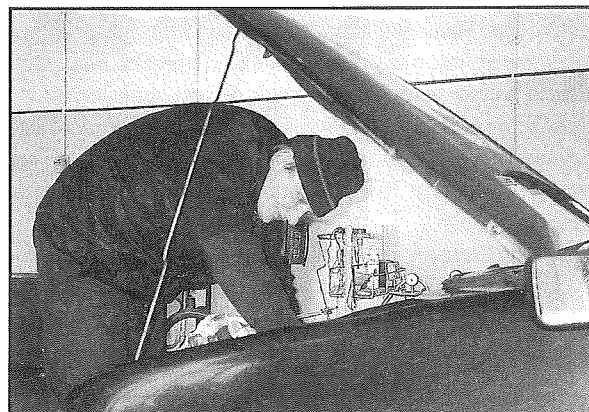
Na stacji możesz również dokonać komputerowego ustawienia zbieżności kół i przeprowadzić analizę spalin, a także sprawdzić amortyzatory.

Stacja czynna jest codziennie od 8 – 16 ,

w soboty od 8 – 12

TELEFON (14) 6653794

Zapraszamy i życzymy szerokiej drogi.

Prezydent RP mianował na stopnie podporucznika, kombatantów z zakliczyńskiego koła żołnierzy Armii Krajowej

Choć ostatnie lata pokazują, że (szczególnie u młodzieży) uwidacznia się zanik patriotyzmu, zapominanie o latach wojny i historii z okresu międzywojennego w latach 1939 – 45, to jednak niezaprzeczalne jest to, że naród polski prowadził ponad pięcioletnie bohaterskie wzmaganie z hitlerowskim najeźdźcą. Polska była krajem, który w II wojnie światowej walczył najdłużej i poniósł w niej najwyższe ofiary wojny bo ponad 6 mln istnień ludzkich i stracił prawie połowę majątku narodowego. Polscy żołnierze i bojownicy ruchu oporu bili się na wszystkich niemal frontach tej wielkiej

wojny. W wojnie wyzwoleniczej w latach 1939 – 45 naród polski przeszedł ciężką i krwawą drogę, od klęsk, słabości i bezsilności do największego w swej tysiącletniej historii zwycięstwa. Czyn zbrojny Wojska Polskiego przeszedł do historii oręża i narodu polskiego, był ukoronowaniem walki zbrojnej z najeźdźcą hitlerowskim. W perspektywie kart historii Polski wiele zapisano zrywów wolnościowych i bohaterskich czynów, te z okresu II wojny zapisały się trwale w naszych ojczystych dziejach. Dziś odkryły się różne historyczne prawdy, lecz bohaterstwa żołnierzy i krzywdy narodu polskiego nie jest w stanie przysłonić żadna siła. Wyzwolenie i współczesna rzeczywistość utworzona została wysiłkiem całego narodu i ludzi których niestety w Polsce żyje coraz mniej. Przykre jest to, iż zainteresowanie młodego społeczeństwa polskiego dziejami wyzwoleniczymi i walkami toczonymi przez żołnierzy Wojska Polskiego

o wyzwolenie kraju niestety słabnie. O dziejach wojny i wspomnieniach dziś mówi się w małych kręgach wśród żyjących jeszcze żołnierzy zrzeszonych w kołach Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Oni sami czują się dziś zagubieni i słabi, gdyż sam Rząd RP często o nich zapomina. Wiele barier niestety dzieli ich od uzyskania pomocy za ich zasługi, wiele zachodu wymaga choćby najmniejsze załatwienie prostych formalności. Nikt coraz częściej nie bierze pod uwagę ich patriotycznych postaw, zapomina się o ich przelanej krwi w wojnie, której dziś nikt by nie chciał przelać, bo przecież wojna w swej istocie to działania bezwzględne i niszczące. Nasza redakcja żywo interesuje się losem naszych żyjących kombatantów, zawsze staramy się relacjonować uroczystości patriotyczne odbywające się na mogiłach, obeliskach i cmentarzach. Wspólnie z kombatantami rokrocznie uczestniczymy we Mszy św. w intencji weteranów wojny, razem łamiemy się oplatkiem w klasztornym reflektarzu. W dniu 6 maja miło nam było uczestniczyć w niecodziennej uroczystości która odbyła się w zakliczyńskim ratuszu. W tym dniu z postanowienia Prezydenta RP nadano kombatantom zakliczyńskiego koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, pierwszy stopień oficerski. Zgodnie z Konstytucją RP, w trybie mianowania na wyższe stopnie wojskowe żołnierzy uczestniczących w walkach o wolność i niepodległość Polski podczas II wojny światowej i okresie powojennym

niżej wymienieni kombatanci nie podlegający obowiązkowi służby wojskowej mianowani zostali na stopień podporucznika:

1. Drużkowski Jakub
2. Gałdynia Edward
3. Grabek Franciszek
4. Grochola Janina
5. Grzegorzczak Władysław
6. Jastrząb Władysław
7. Lebek Zofia
8. Majewski Julian
9. Malski Michał
10. Migdał Wanda
11. Mytnik Tadeusz
12. Ojczyk Jan

13. Pawłowska Helena
  14. Pyrek Stanisław
  15. Ramian Kazimierz
  16. Żychowski Józef
  17. Krakowski Edward
- Pośmiertnie
1. Słowińska Joanna

W uroczystości udział wzięli mjr Zbigniew Orzechowski z-ca Komendanta WKU Tarnów, pułkownik Zdzisław Baszak – prezes okręgu Światowego Związku Żołnierzy AK, Kazimierz Korman – wójt Gminy Zakliczyn, Kazimierz Dudzik – dyr. RCTiDK.

Wręczenia nominacji dokonali mjr Zbigniew Orzechowski, gratulacje składali pułkownik Zdzisław Baszak oraz wójt Kazimierz Korman. Po mianowaniu na wyższe stopnie wojskowe, major pogratiulował wszystkim tych wyróżnień i docenionej zapłaty za okres II wojny. „Państwa przykłady są drogowskazem i wzorem do naśladowania. Jesteście żywą historią naszego kraju” kończąc mjr Zbigniew Orzechowski życzył wszystkim wszystkiego najlepszego oraz zdro-

wia. Zabierając głos pułkownik Zdzisław Baszak złożył podziękowanie wójtowi i Zarządowi Gminy za dotychczasową pomoc, współpracę i działania na rzecz upamiętnienia historii. „najwięcej uroczystości w Okręgu ma Gmina Zakliczyn, gdyby wszystkie gminy robiły tyle co robi się w tej gminie to byłoby bardzo dobrze”. Za wspieranie działalności koła ŚZZAK w imieniu Zarządu Okręgu, pułkownik wręczył wójtowi dyplom pochwalny.

Dyplom wyraźnie zaskoczył wójta, który serdecznie podziękował za pozytywną ocenę działań Zarządu. Ciesząc się z awansu kombatanów złożył wszystkim w imieniu własnym i urzędu gratulacje. Wszyscy wpisali się do pamiątkowej kroniki prowadzonej od 7 lat przez panią Helenę Pawłowską. Pani Helena zwróciła się do wójta o wykonanie tablicy na grobie rozstrzelanych mieszkańców w Paleśnicy. Po części oficjalnej wójt zaprosił wszystkich kombatanów i przybyłych gości do kawiarni „Ratuszowa” na wspólny posiłek i toast. Był także czas na wspólne wspomnienia z tamtych lat...

Opr. K.Chmielowski

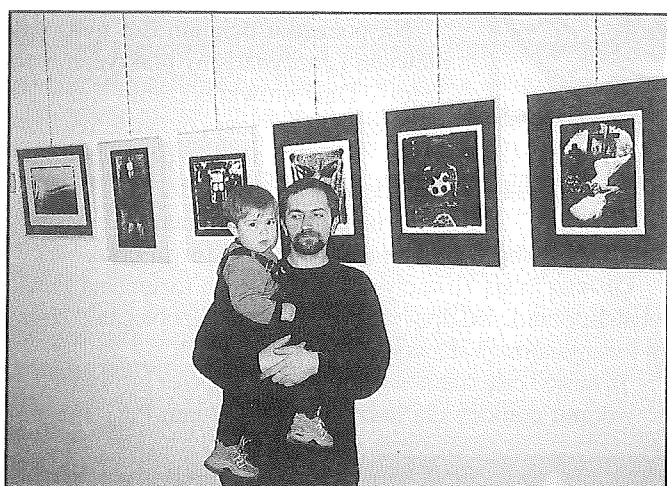
Oferta kulturalna 2002 maj – grudzień

rctidk@poczta.onet.pl

- **Festiwal Młodości w dniu 25 maja /happening „Barwy Europy”, konkurs krasomówczy, olimpiada rekreacyjna/**
- **Dni Gminy Zakliczyn w dniach 31.05 – 02.06 / m.in.: kiermasz kulturalny, pokaz samochodów zabytkowych, kolorowy Rynek, przegląd orkiestr dętych, występy estradowe, m.in. Maurycy Polaski, Kabaret Krasnoludków, Gabi Gold/**
- **Lato w Zakliczynie (muzyczne niedziele na Rynku) kawiarni Ratuszowa**
- **Święto Faliszowic – 29 czerwca 2002**
- **Piknik Samochodów Terenowych „4x4” – 5 – 7 lipca**
- **Ogólnopolskie Święto Fasoli „Zakliczyn 2002” – 15 września**
- **„Jeep sesion” – jesienny finał pikniku „4x4” – 20 września**
- **Możliwość zwiedzania wystaw w Galerii „Poddasze” / w roku 2002 m.in. „Przeżyj chwile z Afryką”, Poznaj Poznań, Architektura Pogórza, Stanisław Kusiak – fotografia, 13 Grudnia Stan Wojenny w Polsce spojrzenie po XX latach – IPN, Socynianizm w kulturze europejskiej, Tarnów – prezentacja, Archeologia w gminie Zakliczyn**
- **XI Uliczny Bieg Niepodległości – 27 października**
- **Sylwester na Rynku – 31 grudnia**
- **Możliwość korzystania z siłowni i klubu komputerowego w ratuszu**
- **Możliwość zwiedzania Muzeum Grodzkiego „Izba pod Wagą” ul. Mickiewicza w Zakliczynie**

Wernisaż Stanisława Kusiaka

27 kwietnia o godzinie 19 w galerii „Poddasze” otwarta została kolejna wystawa fotografii artystycznej, Stanisława Kusiaka. Stanisław Kusiak urodził się 16 października 1970 roku w Lublinie, na stałe mieszka w Zakliczynie, pracuje w Regionalnym Centrum Turystyki i Dziedzictwa Kulturowego. Jest żonaty ma wspianego syna Pawła oraz żonę Renatę której zadeedykował całą swoją poprzednią wystawę pt. „Galicyjskie Impresje”. W swej pracy twórczej główny nacisk kładzie na: pejzaże, krajobrazy, architekturę sakralną, obronną wiejską oraz reportaże. Od 1998 roku pan Stanisław należy do Tarnowskiego Towarzystwa Fotograficznego, w którym jest członkiem Zarządu. W dotychczasowym całokształcie działalności ma on już

nie mały dorobek fotograficzny, natomiast w ostatnich latach uczestniczył w wielu wystawach w kraju i zagranicą. Za swoje unikatowe fotografie otrzymał także nagrody i wyróżnienia. Często bywa w kręgach wielu znanych artystów, jest znany w okolicy. Jego ostatnią wspianą pracą jest wykonanie fresku przedstawiającego założenie miasta Zakliczyn w ratuszowej burmistrzówce. Ostatnie zainteresowania Stanisława Kusiaka skupiają się na fotografii czarno-białej kreatywnej, jak stanowczo podkreśla fotografik, do obróbki zdjęć nigdy nie używa komputera i obrabia je tradycyjnie. Komputer nie jest mu jednak obcy, gdyż swoje zdjęcia

umieścił w internecie tworząc własną galerię. W dniu 27 kwietnia z racji bogatego dorobku i znaczącej postaci w branży fotograficznej, na otwarcie wystawy przybyło wielu gości. Między innymi przybyli członkowie Tarnowskiego Towarzystwa Fotograficznego z prezesem Piotrem Biernackim i honorowym prezesem Bronisławem Wiatrem na czele. Byli także znani fotograficy, jak Tadeusz Koniarz, Łukasz Kocoł, Jacek Szwed oraz znajomi artyści, mieszkańcy i zaproszeni goście. Wszystko odbyło się według schematu otwieranych wystaw. Słowo wstępne wygłosił dyrektor RCTiDK Kazimierz Dudzik, kilka miłych słów o autorze powiedział członek Zarządu TTK Tadeusz Koniarz a także przewodni-

cząca Komisji Oświaty i Kultury Gminy Zakliczyn pani Krystyna Sienkiewicz-Witek. Samemu autorowi pozostało już tylko zaprosić wszystkich na zwiedzanie i oglądanie prac, a także na lampkę szampana i wspiane ciasto. Podczas wernisażu doszło do wielu rozmów i oceny całokształtu zakliczyńskiego artysty. Oprócz prezentacji wystawowych większość całego dorobku fotograficznego oglądać można było w kawiarence internetowej. Wystawę oglądać będzie można w zakliczyńskim ratuszu, w galerii „Poddasze” do końca czerwca.

K. Chmielowski

9 lat działalności Samarytańskiego Towarzystwa im. Jana Pawła II w Zakliczynie

Rozmowę na temat działalności Towarzystwa z Członkiem Zarządu i kierownikiem DPJ Ryszardem Kuczyńskim przeprowadził Krzysztof Chmielewski

Panie kierowniku, w lutym minęło 9 lat od chwili zarejestrowania Samarytańskiego Towarzystwa im. Jana Pawła II. To długi okres czasu, proszę o krótki komentarz.

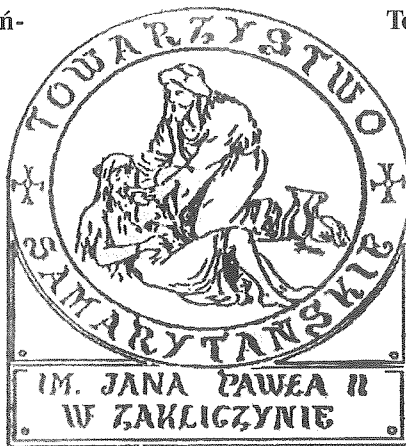
Prawda, to 10 rok działalności naszej organizacji, czas podsumowań i refleksji, ale przede wszystkim czas na nowe wyzwania w realizacji naszych zadań statutowych.

Podczas wręczania nagród w konkursie PRO PUBLICO BONO, którego Towarzystwo było półfinalistą, przewodniczący honorowy kapituły tego konkursu Pan Jan Nowak Jeziorański powiedział: cyt. „Polska jest dzisiaj jak księżyc, który ma swoją świetlistą i ciemną stronę. Czytając prasę, słuchając radia, oglądając telewizję, zapoznając się z sondażami opinii publicznej, można odnieść wrażenie, że Polacy zapatrzeni są w ciemną stronę księżyca. Widzą korupcję, prywatę, rosnącą przestępczość, nawrót przywar charakteru narodowego. Wychowawcze znaczenie konkursu polega na tym, że odsłania on jasną stronę księżyca. Pokazuje ludzi dobrych jak chleb, którzy dzielą się z innymi tym, co mają, a jeśli nic nie mają – służą swoją pracą, talentem, zapalem, nie czekając zapłaty (...)”

Wystarczy choćby wymienić, gdzie poza Warszawą, Krakowem, czy innymi dużymi miastami, działają niektórzy uczestnicy konkursu: Biłgoraj, Wołomin, Strzegowo, Zakliczyn, Strzelin... Charakterystyczne są nazwy, które organizacje przybierają: „Inspiracje”, „Twoja Gmina”, „Miasteczko Nadziei”, „Dom Pogodnej Jesieni” (mowa o domu starców) k. cyt. (Rzeczpospolita z dn. 13-14 listopada 1999 roku).

Chcę Panu Redaktorowi powiedzieć, że razem z Prezesem Józefem Gwiżdżem, słysząc te słowa z ust takiego autorytetu, byliśmy dumni, że jesteśmy z Zakliczyna.

Czyż nie są one zapłatą dla tych wszystkich, którzy choćby dobrym słowem przyczy-

nili się do istnienia i działalności Samarytańskiego Towarzystwa i Domu Pogodnej Jesieni?

W tym miejscu należy przypomnieć śp. Tadeusza Noska, Janinę Lejko, Jana Kalwarę – członków naszej organizacji, którzy już odeszli.

Pamiętamy także wszyscy wielką pracę i zasługi pierwszego Prezesa Towarzystwa Pana Stefana Ściborowicza.

Na początku działalności było nas niewiele i zaczynaliśmy praktycznie od „zera”. Dziś stowarzyszenie liczy 79 członków, mamy swój majątek, realizujemy wiele akcji pomocowych i pomagamy setkom ludzi.

Proszę przybliżyć naszym czytelnikom, czym obecnie zajmuje się wasze stowarzyszenie?

Główną misją Towarzystwa jest szeroko rozumiana samarytańska pomoc ludziom w potrzebie oraz zapobieganie izolacji i marginalizacji słabszych grup społecznych.

Tą misję i cele statutowe realizujemy poprzez prowadzenie:

- domu pomocy dla ludzi starych – Domu Pogodnej Jesieni,

- akcji dożywiania w stołówkach szkolnych dzieci z rodzin ubogich i patologicznych,

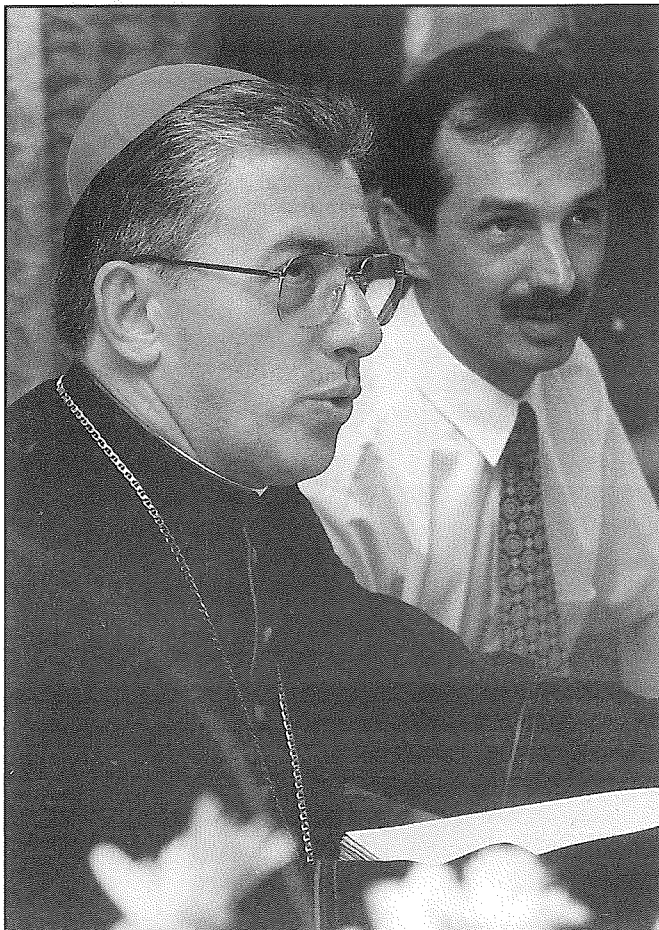
- wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego (kule, wózki inwalidzkie, łóżka pielęgnacyjne, chodziki, itp.),

- dystrybucji leków dla potrzebujących mieszkańców gminy Zakliczyn,

- akcji humanitarnych dla ludności dotkniętej skutkami klęsk żywiołowych.

Najbardziej znani jesteście z akcji pomocy dla powodzian.

Podczas powodzi w 1997 i ubiegłym roku przeprowadziliśmy wspólnie z naszym niemieckim partnerem Arbeiter Samariter Bund z Kolonii, bardzo duże akcje pomocy dla powodzian. W roku 1997 pomogliśmy 5.343 rodzinom, wartość pomocy wyniosła 1.906.741,10 zł, a w 1998 – 1.314 rodzinom o wartości 51.297,57 zł.

Natomiast w roku ubiegłym nasza pomoc dotarła do 1970 rodzin powodźian z Małopolski, a jej wartość wyniosła 673.990,75 zł.

Nasz niemiecki partner, a osobiście Pani Elżbieta Rupala – honorowy członek naszego Towarzystwa, nauczyli nas przeprowadzać akcje – planować, koordynować oraz, co bardzo ważne, dokumentować je i rozliczać. Dzięki tym akcjom nasza organizacja jest właścicielem nowego forda transita, który przy naszym niewielkim wkładzie finansowym, został zakupiony przez ASB w Niemczech. Nie wiem kiedy było by nas stać na samochód o wartości ok. 100.000,00 zł?

Od Pani Elżbiety Rupali osobiście nauczyłem się oddzielać przyjaźń (znamy się już bowiem 6 lat) od współpracy na gruncie merytorycznym. Pani Elżbieta jest bardzo wymagająca pod tym względem, ale zarazem to kobieta o „wielkim sercu”

Jaka działalność jest dla Was najważniejsza?

Dla wszystkich członków naszej organizacji, a dla mnie z tytułu mojego stanowiska, najważniejszymi są mieszkańcy Domu Pogodnej Jesieni.

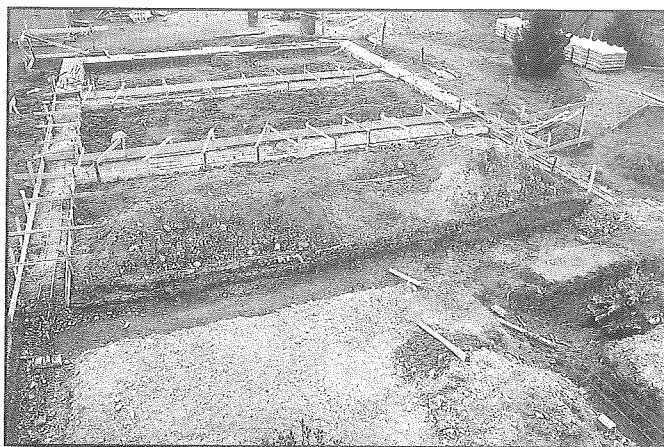
DPJ jest „oczkiem” w głowie naszego Towarzystwa.

Obecnie w naszej placówce zamieszkuje 27 osób (maksymalna ilość) w tym 20 kobiet i 7 mężczyzn. 19 pensjonariuszy skierowanych jest do naszej placówki przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie i dla tej grupy otrzymujemy dotację od Starosty Powiatu Tarnowskiego.

Chcę Panu Redaktorowi powiedzieć, że koszty utrzymania w DPJ są najniższe w całej Małopolsce, w porównaniu z kosztami w innych domach pomocy społecznej.

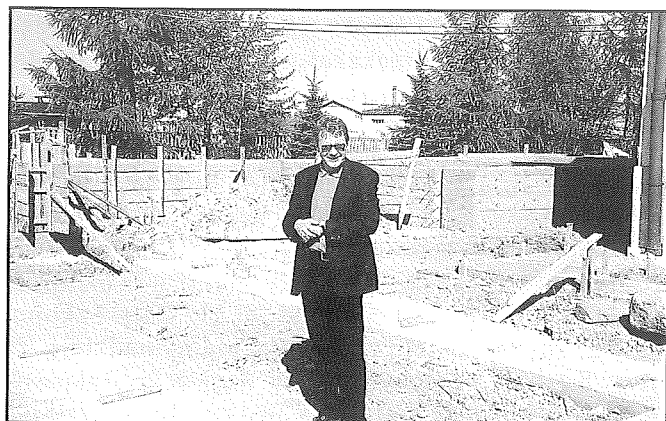
W DPJ pracuje obecnie 15 osób na 14 etatach. Zapewniamy naszym podopiecznym 24 – godzinną opiekę socjalną i medyczną, przy współpracy z Zakładami Opieki Zdrowotnej w Zakliczynie i ich pracownikami, przez 365 dni w roku. Staramy się stworzyć naszym mieszkańcom namiastkę ciepła rodzinnego domu wiedząc, że są spragnieni miłości i obecności drugiego człowieka. Tworzą się między nimi przyjaźnie, koleżeństwa, a nawet miłości. O tym, że tak jest świadczy ślub, który się tu odbył. Pani młoda - 81 lat, a Pan młody - 87. Mam nadzieję, że nie jest on ostatni.

W związku z tym, że średnia wieku w DPJ wynosi 81 lat, jesteśmy także organizatorami wielu pogrzebów. Jak dotychczas (od 1995 roku) pochowaliśmy 22 osoby. Za życia ustalamy z naszymi pensjonariuszami, kto w razie śmierci ma sprawić pogrzeb.

Prowadzicie jakąś inwestycję, widzę duży plac budowy. Panie kierowniku, proszę powiedzieć co tutaj powstaje?

Od samego początku istnienia Domu Pogodnej Jesieni członkowie naszej organizacji mieli świadomość, że w perspektywie czasu prowadzenie specjalistycznej placówki w byłej lecznicy zwierząt będzie coraz trudniejsze. Potwierdzeniem tego są zalecenia pokontrolne pracowników Wojewody Małopolskiego kontrolujących nasz dom, a także decyzja, która warunkowo zezwala naszej organizacji na prowadzenie domu pomocy społecznej. Rozpoczynając inwestycję realizujemy jeden z ważniejszych etapów Programu Naprawczego dla Domu Pogodnej Jesieni. Program ten ma na celu między innymi przystosowanie standardów DPJ do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra

Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 września 2000 roku w sprawie domów pomocy społecznej, ale przede wszystkim poprawę warunków bytowych mieszkańców domu. Bowiem największymi mankamentami dla mieszkańców są w tej chwili: ogólna ciasnota, bariery architektoniczne, brak pomieszczeń do prowadzenia terapii i rehabilitacji. Zasadność realizacji podjętej inwestycji nie wynika tylko z przepisów prawnych, lecz także z potrzeb ludzkich związanych ze starzeniem się społeczeństwa.

Rozumiem, że podjęliście wielkie wyzwanie i Zarząd Towarzystwa ma wielkie ambicje. Ale proszę mi powiedzieć kto będzie tą inwestycję finansował?

Od 10 lat oszczędnie gospodarowaliśmy posiadanymi środkami co pozwoliło na sporządzenie dokumentacji projektowej, która kosztowała 23.000,00 zł oraz rozpoczęcie pierwszego etapu budowy. W bieżącym roku zostaną wykonane ławy i ściany fundamentowe, a dalsze etapy robót inwestorskich będziemy realizować, o ile zdobędziemy na ten cel środki finansowe.

Wykonawcą wymienionego pierwszego etapu rozbudowy są Warsztaty Zespołu Szkół Zawodowych w Zakliczynie pod kierownictwem Pana Tadeusza Ząbka. Kierownikiem budowy jest Pan Jan Kusiak. Instruktorami nadzorującymi młodzież są: Pan Marek Łekawski, Pan Antoni Sobol i Pan Józef Bolechała.

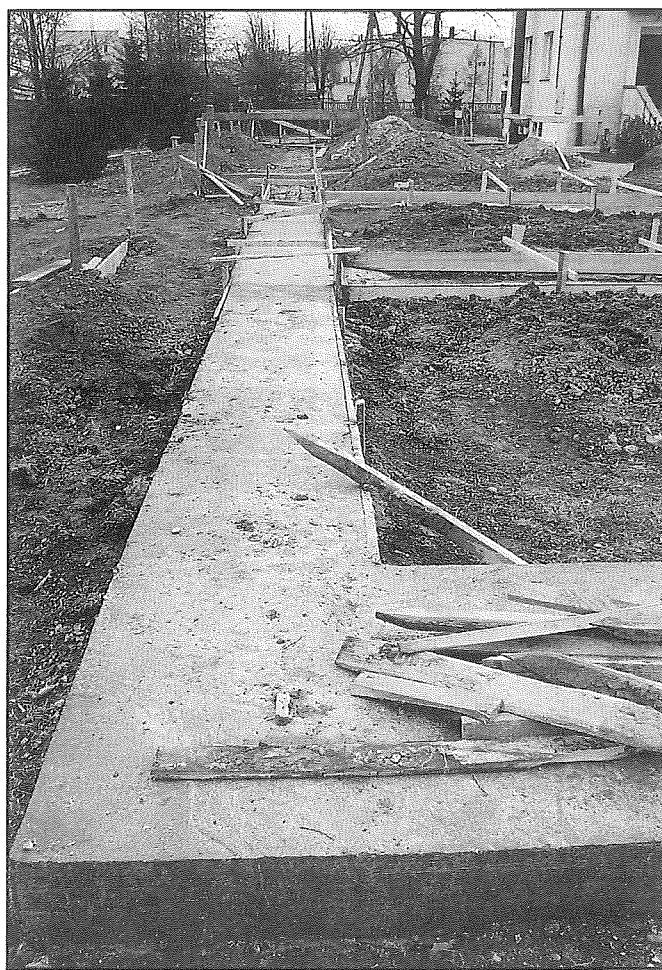
Należy podkreślić, iż jak na razie, jesteśmy bardzo zadowoleni z pracy i zachowania młodzieży z ZSZ w Zakliczynie.

Koszty wykonania I etapu wyniosą ok. 60.000,00 zł, a według szacunków miały wynieść 85.000,00 zł. Ich obniżenie nastąpiło dzięki między innymi temu, że Zarząd Gminy Zakliczyn przekazał nieodpłatnie na cel tej inwestycji 300 m³ żwiru (pospółki), za co bardzo dziękujemy.

Ten pierwszy etap dowodzi, że można, przy wykonaniu robót systemem gospodarczym, obniżyć znacznie koszty inwestycji. Całość wyszacowana jest na 2.000.000,00 zł. Sądzymy jednak, że przez kontynuowanie prac tym systemem, uda nam się obniżyć koszty do 1.500.000,00 zł. Cały szkopuł w tym, aby te 1,5 mln zł zdobyć. Mamy nadzieję, że przy Boskiej pomocy uda się nam tego dokonać. W chwili obecnej kierujemy prośby do wszystkich

tj. do samorządów, firm, osób prywatnych i sponsorów o wszelką pomoc, oczekując, że przez blisko 10 – letnią działalność zasłużyliśmy sobie jako organizacja na dobrą opinię.

11 kwietnia bieżącego roku odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo – Wyborcze Samarytańskiego Towarzystwa im. Jana Pawła II w Zakliczynie. Wybraliśmy Prezesa, którym został na następną kadencję Pan Józef Gwiżdż. Natomiast w skład Zarządu weszli Pan Stefan Świderski, Pani Krystyna Skrzęta, Pani Barbara Śmistek, Pan Sylwester Gostek, Pan Artur Lasota oraz moja skromna osoba. Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej jest Pani Krystyna Sienkiewicz – Witek, a jej członkami są Panie: Aleksandra Bajorek i Maria Ogonek.

Rozpoczęta inwestycja rozbudowy DPJ stawia przed całą organizacją ogromne wyzwanie. Zdobywanie na ten cel środków finansowych w sytuacji kryzysu państwa będzie od nowego Zarządu wymagało wielkiej determinacji i przedsiębiorczości. Jednakże nasze dotychczasowe sukcesy dopingują nas, aby z nadzieją patrzeć w przyszłość. Tych sukcesów nie osiągnęlibyśmy bez partnerskiej współpracy z samorządem gminy, powiatu i województwa oraz cierpliwej i sumiennej pracy wielu członków i sympatyków naszej organizacji.

Panie kierowniku, zbliżając się do końca naszej rozmowy, proszę mi odpowiedzieć, czy warto było zaczynać przed dziesięcioma laty?

Panie Redaktorze warto, bo nasze działania przyniosły i przynoszą radość i cichą wdzięcz-

ność tych, którym pomogliśmy i pomagamy. Dla tego „cichego uśmiechu wdzięczności” warto poświęcić swój czas, zdrowie i energię. Jan XXIII powiedział bowiem: „Być dobrym, to dawać nawet wtedy, kiedy się nie otrzymuje i uśmiechać się do tych, którzy nas nie rozumieją oraz nie doceniają naszej dobroci...”

Dziękuję Panie kierowniku za wyczerpujące wypowiedzi. Sądzę, że znacząco przybliżają one naszym czytelnikom działalność Samarytańskiego Towarzystwa.

Ja również dziękuję redakcji „Głosiciela” za przybycie i ufam, że będziemy współpracować w przyszłości.

DZIKI BEZ CZARNY (*Sambucus nigra*)

Wszyscy doskonale znamy ten wieloletni, zrzucający na zimę liście duży krzew lub małe drzewo. Kwitnie on od końca V do do połowy VI. Kwiaty ma jasno kremowe, zebrane w płaskie, szerokie baldachy. W okresie kwitnienia cały krzew wygląda jakby okryty był delikatną koronką.

Rośnie u nas bardzo powszechnie w zaroślach, wzdłuż rzek i potoków, na rumowiskach, przy lasach, obok zabudowań, w sadach, ogrodach. Rozsiewają go ptaki.

Do celów leczniczych wykorzystuje się kwiaty, liście, korę, korzeń i owoce bzu czarnego. Jest on nazywany apteką mieszkańców wsi.

Napar ze słodko pachnących kwiatów bzu jest dobry przy przeziębieniach. Ma działanie moczopędne, dlatego zalecany jest w chorobach nerek. Używany jest także do płukania ust, gardła przy stanach zapalnych.

Tonik z kwiatów bzu czarnego poprawia cerę i można nim przemywać oczy przy zapaleniu spojówek. Leczy wypryski, trądzik, zapalenie skóry. Z kwiatów sporządza się także maść gojącą oparzenia. Maść zrobiona z liści leczy siniaki i przynosi ulgę w zwichnięciach. W kuracji wiosennej można pić dziennie szklankę herbaty sporządzonej z liści bzu (przez 1-4 tygodni).

Gałązki bzu czarnego wyklada się w altanach, magazynach, kopcach z warzywami w celu odstraszenia

gryzoni. Natarcie skóry liśćmi bzu czarnego skutecznie odstrasza komary i inne uciążliwe nieraz owady.

Świeże kwiaty można wykorzystywać w kuchni do zapiekania w cieście naleśnikowym.

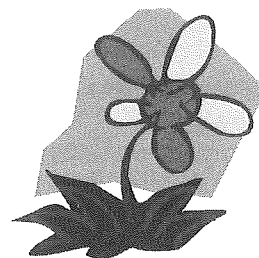
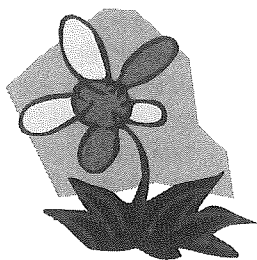
Kwiaty najlepiej zbierać wczesnym rankiem, zaraz po ich rozwinięciu się – zrywamy całe baldachy kwiatowe i układamy w koszyku, uważając, by ich nie pognieść, gdyż wtedy łatwo czernieją. Następnie kwiatostany zakładamy na rozwieszony sznurek w przewiewnym, zacienionym miejscu. Po kilku dniach kwiaty można dosuszyć w podwyższonej temperaturze. Nie suszymy ich w mieszkaniu, gdyż podczas suszenia wydzielają nieprzyjemną woń. Po wysuszeniu osmykujemy i odrzucamy szypułki. Kwiaty przechowujemy w szczelnie zamkniętych pudełkach.

Owoce bzu czarnego zbieramy w VIII i IX. Działają one przeciwbólowo, wykrztuśnie, czyszczą krew, zapobiegają kruchości naczyń krwionośnych. Zagęszczony odwar z owoców bzu pije się przy migrenie, rwie kulszowej. Z owoców można sporządzać soki, powidła, konfitury, kompoty. Nie należy używać owoców bzu czarnego do wyrobów win czy wódek, bo podczas fermentacji powstają związki szkodliwe, powodujące zatrucia.

opracowanie: Małyda Nowak

EMULSJA CZYSZCZĄCA SKÓRĘ:

Do sporządzenia z czarnego bzu emulsji czyszczącej skórę potrzeba 0,3 l naturalnego jogurtu, w którym przez 30 min. Rozgotowujemy dwa duże kwiatostany bzu. Następnie naczynie przykrywamy i odstawiamy. Po 3 godzinach płyn precedzamy, dodajemy 3 łyżki stołowe miodu i całość ubijamy aż do zgęstnienia. Rozlewamy do stoiczek i opisujemy. Przechowujemy w lodówce.

źródło: W. Hobson „Kwietny kalendarz”

ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW

Od dnia 1 stycznia 1997 roku obowiązuje ustawa z dnia 13.09.1996. (Dz. U. Nr 132 poz. 622) o utrzymaniu czystości i porządku w gminie. Ustawa określa zadania gminy oraz obowiązki mieszkańców dotyczące utrzymania czystości i porządku.

Znamy się wszyscy doskonale i wiemy, że nikt nie chce mieszkać w pobliżu wysypiska śmieci. Pamiętaj o tym za każdym razem, gdy wyrzucasz kolejną porcję swoich śmieci.

Dziś nie wystarczy już wyrzucanie odpadów do pojemników i wywożenie ich na wysypisko, nie wystarczy staranna segregacja – poprzedzić ją muszą inne czynności, które są w granicach także Twoich możliwości.

- pierwsza rzecz to PROFILAKTYKA, czyli zapobieganie produkowania – powstawania odpadów – poprzez świadomy wybór produktów, które kupujemy;

- następnym etapem jest MINIMALIZACJA ilości odpadów poprzez ograniczenie zakupów – kupuję rzeczy niezbędne dla mojego życia;

- wybieram towary i materiały nadające się do WIELOKROTNEGO UŻYTKU;

- SEGREGUJĘ wytworzone przeze mnie odpady w celu ponownego ich wykorzystania.

O ilości odpadów przez Ciebie „wytworzonych” decyduje hierarchia wartości, którą przyjąłeś, model życia, jaki realizujesz. Odpowiedz sam, czy bardziej chcesz BYĆ, czy też KONSUMOWAĆ.

W momencie dokonywania zakupów decydujesz o tym, ile i jakiego rodzaju odpadów powstanie w Twoim domu.

Przepiękne opakowania, które tak przyciągają wzrok, mają poważny wpływ na zasobność Twojej kieszeni. Najpierw w cenie produktu płacisz za atrakcyjne opakowanie, a następnie po raz drugi musisz zapłacić za jego usunięcie i złożenie na wysypisku.

Czyniąc zakupy stosuj się do następujących zasad:

- nie nabywaj produktów nadmiernie opakowanych,
- zwracaj uwagę na to, by opakowanie było wielokrotnego użytku,

- jeśli jest ono jednokrotne sprawdź, czy może być użyte do powtórnego przerobu,

- uszyj na zakupy lnianą torbę – można ją wykorzystać setki razy w porównaniu z reklamówką – lniana torba wyrzucona do śmieci rozkłada się całkowicie,

- wiele produktów, zwłaszcza żywnościowych, możesz taniej nabyć „luzem”,

- wymagaj od właścicieli sklepów opakowań papierowych i szklanych,

- nie kupuj artykułów, np. mleka, soków, pakowanych w wielowarstwowe pudełka, które zrobione są z różnorodnych materiałów i nie można ich powtórnie przetworzyć,

- staraj się nabywać każdego produktu tylko tyle, ile aktualnie potrzebujesz, nie rób zapasów, które mogą ulec zepsuciu lub przeterminowaniu,

- kupuj wyroby o długiej żywotności, najczęściej są one bardziej ekonomiczne pod każdym względem,

- postaraj się nauczyć rozpoznawać, które materiały użyte do produkcji opakowań są niebezpieczne dla zdrowia człowieka,

- pamiętaj, że wyroby z PCW i aluminium są niekorzystne dla naszego zdrowia,

- korzystaj z baterii, które można wielokrotnie ładować. Aby ułatwić Ci rozróżnienie rozmaitych rodzajów opakowań z tworzyw sztucznych, podajemy podstawowe informacje na ich temat:

- PP – polipropylen – najczęściej używany do produkcji korpusów akumulatorów, występuje też jako składnik ciepłej bielizny, może być wykorzystywany jako surowiec wtórny;

- PE – polietylen – stosowany do produkcji worków, kubełków, folii rolniczych, zabawek; jest dobrym surowcem wtórnym wykorzystywanym również do produkcji butelek, folii i skrzynek;

- PCW – polichlorek winylu – jedno z najbardziej toksycznych tworzyw sztucznych, nie nadaje się do ponownego przetwarzania, używany do produkcji rur, zabawek, pojemników na tłuszcz, kapsli do butelek;

- PS – polistyren – stosowany do produkcji naczyń jednorazowych i opakowań styropianowych;

- PET – politereftalan etylu – stosowany do produkcji butelek, jako surowiec wtórny wykorzystywany w charakterze wypełniacza, a ostatnio także do produkcji artykułów żywnościowych;

- HDPE – polietylen wysokociśnieniowy – produkowane są z niego pojemniki na żywność, jako surowiec wtórny stosowany jest do produkcji rur kanalizacyjnych;

- LDPE – polietylen niskociśnieniowy – główny składnik worków, błon filmowych, wykładzin, jest surowcem wtórnym;

- PC – poliwęglan – stosowany w przemyśle samochodowym, elektronicznym, budowlanym – jako surowiec wtórny przerabiany na podobne produkty.

Wszystkie wymienione tu związki chemiczne bardzo często są spalane w piecach domowych, na ogniskach – np. PCW – polichlorek winylu – a z tego tworzywa wykonane są folie, wykładziny, butelki, worki po nawozach, tkaniny powlekane typu skaj, izolacje przewodów elektrycznych. Z 1 kg spalonego PCW powstaje 280 litrów chlorowodoru, który z wodą (mgła, deszcz) tworzy kwas solny, podczas palenia powstają również bardzo trujące związki – dioksyny – wywołujące choroby nowotworowe i powodujące zaburzenia hormonalne.

Po spaleniu 1 kg poliuretanu (pianki tapicerskie, podszwy butów, myjki) powstaje 50 litrów cyjanowodoru, który z wodą tworzy jedną z najsilniejszych trucizn – kwas pruski.

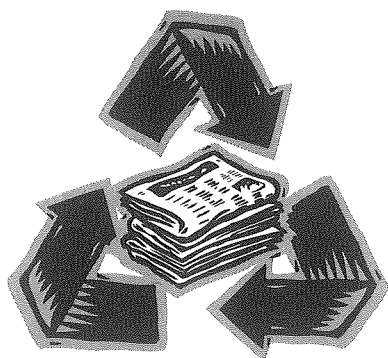
Przy spalaniu odpadów gumowych (opony, stare gumiaki, itp.), którym towarzyszy wyjątkowy śwąd, emitowane są niebezpieczne sadze, zawierające węglowodory aromatyczne o bardzo silnym działaniu rakotwórczym.

PLASTIKU, OPON, GUMY – PALIĆ NIE WOLNO!!!

Pamiętajmy, że w bardzo prosty sposób możemy znacznie ograniczyć ilość odpadów trafiających do pojemników na śmieci – przy każdym domu jednorodzinnym, gospodarstwie rolnym, należy sporządzić kompost, na który powinny trafiać: ścięta trawa z ogrodu, chwasty, liście, drobne gałęzie, resztki kory, odpady z owoców i warzyw (obierki), resztki jedzenia. To wszystko przesypujemy ziemią i wapnem dolomitowym tworząc pryzmę wzdłuż ogrodu lub pola, a następnie wykorzystujemy jako nawóz dla roślin.

mgr inż. Jadwiga Kuciakowska

S. O. S. – ZIEMIA WOŁA O POMOC !!!

Grabieżcza działalność człowieka nie wróży dobrej przyszłości dla naszej planety!!!

Wołania Ziemi o pomoc często nie słyszymy lub nie chcemy, aby to zaprzętało nasze głowy. Jednakże zanieczyszczenie środowiska nasila się coraz bardziej i powoduje, że przeradza się to w problem globalny państw wysoko rozwiniętych, jak i krajów rozwijających się.

Polskę również dotyka ten siejący na całym świecie panikę kłopot. Zaczęto podejmować kroki przeciwdziałające niszczeniu ojczystej przyrody. Nasz kraj w dużym stopniu musi zmagać się z problemem dotyczącym składowania śmieci. Wynika to z wysokiej konsumpcji, która co roku nieustannie wzrasta. Producenci, starając się zachęcić nabywcę towaru do kupna jak największej liczby produktów, zmieniają nie jakość wyrobu lecz opakowanie, w którym on się znajduje. Pragną zaprezentować go jak najlepiej, aby stał się na rynku zbytu konkurencją dla innych towarów.

ODPADY – co to takiego?

ŚMIEĆ – wróg czy przyjaciel człowieka?

Ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska z dn. 31.01.1980r. (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49, poz. 196 z 1994 r.) definiuje odpady jako "zużyte przedmioty, substancje stałe, a także ciekłe, powstające w związku z bytowaniem człowieka lub działalnością gospodarczą, nieprzydatne w miejscu lub czasie, w którym powstały i uciążliwe dla środowiska."

Zakres pojęcia „odpady” jest bardzo obszerny. Obejmuje produkty (i nie tylko), które powstają zarówno w gospodarstwach domowych, hodowlanych i rolniczych, jak również w obiektach użyteczności publicznej, przedsiębiorstwach komunalnych, itd. Tylko część z nich jest nieprzydatna (tzw. odpady nieużyteczne), natomiast reszta może być wykorzystana w innej działalności człowieka (tzw. odpady użyteczne).

Jak klasyfikujemy odpady?

Ich podziału dokonuje się na podstawie różnych kryteriów:

- pochodzenia śmieci;
- strefy działalności usługowej lub gospodarczej, która generuje odpady;
- stopnia szkodliwości;
- składu, stanu skupienia, itd.

Obowiązujące akty prawne dzielą odpady na:

przemysłowe – powstające w trakcie produkcji przemysłowej

w zakładach wydobywania i przetwarzania surowców (np. odpady z kopalń, fosfogipsy);

komunalne – powstające w związku z działalnością, egzystencją człowieka (śmieci, nieczystości). Do tych odpadów zalicza się również śmieci uliczne (zmiotki) oraz stare, porzucone części samochodów;

niebezpieczne – ze względu na swoje pochodzenie, skład biologiczny i chemiczny oraz inne właściwości stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz środowiska przyrodniczego (są to np. zużyte strzykawki, igły, rękawiczki chirurgiczne, zużyte oleje i smary, przeterminowane środki ochrony roślin i wiele innych).

Nasz teren zaatakowany przez wroga!!!

Gmina Zakliczyn, tak jak i inne w Polsce, również zmagają się z poważnym problemem dotyczącym śmieci.

Gdybyśmy porównali stan środowiska dzisiaj i dziesięć lat temu, spostrzeżlibyśmy diametralne różnice. Wieś Olszowa, w której mieszkam, jak i sąsiadujące z nią wsie: Paleśnica i Borowa mają cudowne walory krajobrazowe, jednakże od dłuższego czasu lasy, wąwozy, przydrożne rowy, pola i łąki naszego terenu zamieniają się w „Dzikie śmietniska”. Rzeki, małe potoczki usłane są łańcuchem śmieci. Można znaleźć tam np. stary telewizor, opakowania po słodkach, bezużyteczne kawałki sprzętów domowych, itd. Odpady te pochodzą z działalności gospodarczej (i nie tylko) mieszkańców naszych wsi, jednakże rzeczywiście brakuje kontenerów, pojemników na to, by wyrzucić do nich śmieci.

Trzeba wspomnieć, że powódź, która nawiedziła całą Polskę, również naszą gminę latem 2001r. przyniosła duże straty nie tylko w gospodarstwach rolnych, ale i w środowisku. Przyczyniła się w dużym stopniu do zanieczyszczenia terenu, nanosząc na grunt muł i różnego rodzaju śmieci.

Nie tylko mieszkańcy wsi naruszają wymagania ochrony środowiska przez gromadzenie odpadów w miejscach nie przeznaczonych do tego celu. Robią to również osoby obce, które korzystając z przerwy w dalekiej podróży pozbywają się śmieci przez wyrzucanie ich do przydrożnych rowów, często przy naszych drogach. Co robić w takich sytuacjach?

Gospodarowanie odpadami w gminie Zakliczyn

Gmina ma obowiązek spełniać określone zadania związane ze składowaniem śmieci, natomiast mieszkańcy powinni zachowywać czystość i porządek. W gminie odpady komunalne gromadzone zostają w kontenerach lub w indywidualnych pojemnikach na prywatnym terenie. Odpady wywożone są okresowo na wysypisko śmieci w Charzewicach. Szacuje się, że rocznie w naszej gminie powstaje ok. 1320 ton śmieci. Gmina w ramach realizacji swojego programu zakupiła 75 pojemników, zostały one rozstawione, jednakże jest ich wciąż za mało.

Jak uporać się z tym problemem?

Kłopot ten zrodził się także na naszym terenie, ponieważ ludzie, a w szczególności dzieci, wyrzucają zużyte baterie, opakowania plastikowe lub puszki, np. po coca-coli, nie zdając sobie sprawy jakie zagrożenia niosą ze sobą odpady.

Myślę, że dobrym rozwiązaniem byłyby dodatkowe lekcje w szkołach, które poruszałyby problemy zanieczyszczenia

środowiska i uświadamiały, jak człowiek przez swoją bezmyślność niszczy nie tylko przyrodę lecz również samego siebie.

Uważam, że rozwieszanie plakatów, rozdawanie ulotek, czy wydawanie gazetek gminnych, które zachęcałyby do zaprzestania niszczenia środowiska, przypominały o potrzebie segregowania odpadów komunalnych, dałoby dobry skutek. Dobrym rozwiązaniem byłoby zwiększenie liczby pojemników. Jest to duży problem w mojej wsi, gdyż znajdują się tu tylko trzy kontenery, które po momencie opróżnienia, w krótkim czasie zapełniają się po brzegi. Stoją w miejscu dostępnym dla wszystkich, jednakże są bardzo oddalone od niektórych gospodarstw.

Co roku odbywa się „sprzątanie świata”, w którym moja szkoła z zaangażowaniem bierze udział. Sądzę, że można by było organizować takie akcje w szkołach pod hasłem, np. „Ziemia naszą Matką” – co miesiąc uczniowie, obowiązkowo po zajęciach lekcyjnych (z trzy miesięczną przerwą w okresie zimy) zbieraliby śmieci z pobliskich wsi.

Problem można zweryfikować przez zwiększenie ilości miejsc skupu opakowań szklanych, plastikowych butelek oraz puszek. Natomiast wszystkie te kłopoty w Polsce biorą się z braku konkretnych działań ze strony państwa, np. w postaci ulg, dotacji.

Do pojemnika, a potem co dalej?

W Polsce przeprowadza się segregowanie śmieci (papier, szkło, plastik). Tak posortowane odpady wykorzystywane są jako produkty wtórne – nazywa się to recyklingiem. To bardzo dobry sposób na pozbycie się bezużytecznych śmieci. Przynosi to wiele korzyści dla środowiska. Można otrzymać dzięki temu np. części samochodowe, doniczki na kwiaty, itp.

Po selekcji śmieci w domach części organiczne powinno się poddać procesowi kompostowania, a pozostałe odpady powinny trafić na wysypisko.

Odpady niebezpieczne, pochodzące z produkcji przemysłowej powinny być zagospodarowywane przez ponowne przetworzenie, utylizację tych odpadów. Polska wciąż boryka się z tym problemem, gdyż brakuje nam nowoczesnych technologii.

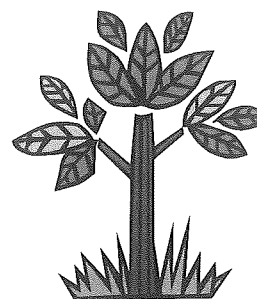
Aby ograniczyć ilość odpadów należy:

- stosować opakowania zwrotne;
- zmniejszyć ilość opakowań produkowanych z tworzyw sztucznych;
- kompostować materiały organiczne;
- ponownie wykorzystywać materiały po jego zużyciu, itd.

Myślę, że przez moją pracę udowodniłam, jak wielki problem w dzisiejszym świecie stanowi produkcja i składowanie odpadów, ponieważ: „Chroniąc przyrodę, chronimy siebie!”.

Katarzyna Fio

kl. III a Gimnazjum w Paleńnicy

NADESZŁA WIOSNA

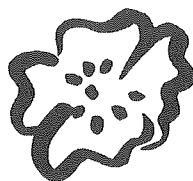
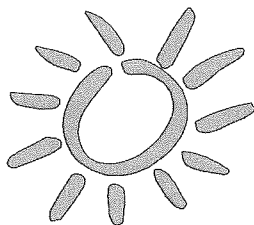
*Rozkwitły pierwiosnki sasanki
już ptaków śpiewy się niosą
Są piękne przejrzyste poranki
i trawka rośnie, pokrywa się rosą.*

*Na gałązce dwa wróbelki
śpiewem robią rumor wielki
Ćwierkaniem się licytują
już się w parze adorują*

*Szpaki do nas już wróciły
kraj rodzinny jest im miły
Odwiedzają dziuple budki
domek znaleźć chcą milutki.*

*Bocian w gnieździe już klekoce
tutaj spędzi letnie noce
Oznajmiając powrót wiosny
by powiększyć kłek radosny*

*W dzień słoneczny już przez chwilę
latają cztery motyle
Zimą szczęśliwie przetrwały
skrzydełkami topotały.*

*Na wierzchołku dzikiej gruszy
sroki dwie gniazdo budują
skoro razem się tak trudzą
to rodzinę już planują*

*Pachnie ziemia, kwitną kwiaty
ożywił się świat skrzydlaty
Żabki kumkają w kałuży
ruch powstaje wszędzie duży.*

*Wiosna daje nowe siły
by odnowić świat ten miły
Nawet chęci i natchnienie
praca wigor, czar, marzenie.*

St. Dudek

V MAŁOPOLSKA GIEŁDA AGROTURYSTYCZNA Z ZAKLICZYŃSKIMI STOISKAMI

Tysiące zwiedzających, kilkaset wystawców - właściciele gospodarstw agroturystycznych z całej Polski, bogata oferta zakliczyńskich stoisk.

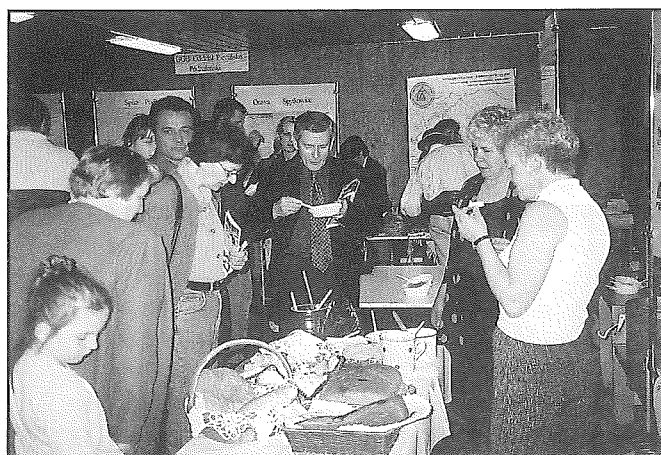
W dniach 20–21 kwietnia w Krakowie na terenie budynków Akademii Rolniczej- Wydziału Leśnego Al. 29 Listopada odbywała się V Małopolska Giełda Agroturystyczna oraz Ogólnopolskie Seminarium pt. „Turystyka wiejska przyjazna środowisku”. Patronat nad całością targów sprawowali Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Nawara oraz JM Rektor Akademii Rolniczej w Krakowie prof. dr hab. Zbigniew Ślipek. Wystawcy – właściciele gospodarstw agroturystycznych, rzemieślnicy, twórcy ludowi, zespoły folklorystyczne i kapele ludowe do dyspozycji mieli kilkanaście sal, holl budynku Akademii,

Aule Centrum Kongresowego oraz sale w Klubie Arka. Wszyscy odwiedzający targi mieli możliwość poznania wspaniałych i interesujących propozycji wypoczynku na wsi, poczęstowania się różnorodnymi smakołykami oraz degustowania potraw z różnych rejonów Polski. W czasie trwania targów można było również oglądać wystawy rękodzieła artystycznego oraz podziwiać kapele i zespoły folklorystyczne. Z racji mojej obecności na targach, udało mi się przeprowadzić kilka rozmów z twórcami a także uczestniczyłem w Ogólnopolskim Seminarium o turystyce wiejskiej. Pragnę więc przybliżyć państwu produkt który w obliczu zapaści rolnictwa w Polsce, może być szansą dla polskiej wsi, wszak agroturystyka w ciągu ostatnich lat cieszy się coraz większą popularnością.

Wielu mieszkańców polskiej wsi, którzy w latach świetności PRL-u, kiedy rolnictwo i przemysł stały na wysokim poziomie, pobudowali ponad standardowe domy. Dziś dochodzi do wniosku, że tak wielkie domy nie są dla nich w pełni wykorzystane, a w wielu przypadkach nie stać ich na koszty utrzymania. Przeznaczają więc swoje domy i zagrody na turystykę wiejską. To pozwala im nie tylko pozyskać środki na opłaty, lecz także w coraz częstszych przypadkach uzyskać dochody zarówno z usług noclegowych jak i żywieniowych. Coraz więcej mieszkańców polski, mieszkających w atrakcyjnych, wiejskich rejonach turystycznych, próbuje wykorzystać walory swojego terenu, piękno krajobrazu, atrakcje swojego gospodarstwa i zagrody. Właściciele gospodarstw agroturystycznych oraz innych obiektów położonych na wsi, coraz częściej i w coraz większej ilości przypadków oferują swoje usługi na coraz wyższym standardzie usług. Wiele domów położonych na wsi, to prawdziwe pałace do których przyjeżdżając na wypoczynek spotykamy się z faktem dokonaniem, gdzie właściciele oferują komfortowe warunki, wspaniałe wyżywienie i urozmaicony czas pobytu. Od zbierania grzybów, łowienia ryb, wycieczek pieszych i rowerowych, przejażdżek konnych, aż po często rejsy statkiem i widokowe przeloty samolotowe. Korzystając z tego rodzaju wypoczynku każdy wypoczywający turysta czy wczasowicz, ponadto musi w większości przypadków liczyć się z tym, że czekają go dodatkowe atrakcje które wymyślą gospodarze. Te atrakcje mogą być różne i dla

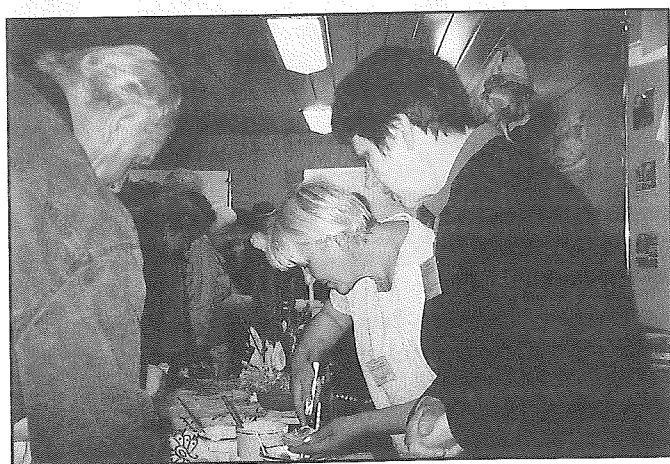
każdego indywidualne np. ludzie z miasta za wielką atrakcję mogą uznać wspólną pomoc w pracach rolnych, kontakt ze zwierzętami domowymi, zbieranie owoców, wspólne z domownikami pieczenie grilla, a nawet barana na ognisku. Wielu gospodarzy wykreowało sobie własny doskonały produkt żywieniowy oraz własne regionalne smakołyki, jak różnego rodzaju ciasta, szmalce z cebulką, potrawy z fasoli, różnego rodzaju żury i wiele innych. Zazwyczaj odpoczywając na wsi, kilka dni zapomnieć można o swych domowych lodówkach i przyrządzanych przez nas samych, szybko przyrządzanych posiłkach. Będąc na kwaterach agroturystycznych na wsi zazwyczaj mamy do czynienia z domową kuchnią regionalną. A więc własnymi ekologicznymi produktami gospodarzy, świeżutkim nabiałem, często jeszcze ciepłym krowim i kozim mlekiem, konfiturami, a więc sama zdrowa

żywność. Największym atutem wczasów i wypoczynku na wsi jest czyste i zdrowe powietrze, woda, piękno przyrody i całe bogactwo natury. Odwiedzając pensjonaty, domy i zagrody w środowisku wiejskim, można także spotkać się ze wspaniałą gościnnością właścicieli, bliżej ich poznać, a także zbliżyć się do twórców ludowych, rzemieślników, posłuchać artystów i muzyki ludowej. Wszyscy którzy skorzystali już z krajowej, polskiej oferty turystycznej z pewnością mają do dziś niezapomniane wrażenia. Dla tych którzy nie zetknęli się jesz-

cze z tą formą wczasów właśnie poświęcone były Krakowskie Targi Agroturystyczne, które teraz chcę nieco Państwu przybliżyć.

Z racji, że Gmina Zakliczyn w swojej strategii zapisała sobie dbałość o czyste środowisko, obserwując coraz cięższą sytuację w rolnictwie i na rynku pracy postanowiła wyjść naprzeciw wielu mieszkańcom i zorganizowała dwa lata temu, kursy prowadzenia działalności agroturystycznej. Zainteresowanie było duże. Kurs prowadzili specjaliści ekonomiki i organizacji gospodarstw rolnych, marketingu i organizacji wiejskiego gospodarstwa rolnego, rozwijania przedsiębiorczości i usług agroturystycznych z ośrodków doradztwa rolniczego. Głównym ekspertem i wykładowcą kursu był pan Jacek Kowalski Ekspert Unii Europejskiej ds. Rozwoju Regionalnego i Wspierania Małych Inicjatyw w Dziedzinie Turystyki. Kurs ukończyło kilkadziesiąt osób, które z rąk wójta Kazimierza Kormana otrzymali Certyfika-

ty na prowadzenie swoistej działalności agroturystycznej. Większość z tych osób zrzeszyło się w zakliczyńskim kole Galicyjskich Gospodarstw Gościnnych, które od kilku lat coraz bardziej prężnie działa na terenie gminy i zrzesza ponad 30 gospodarstw o wysokim standardzie. Wiele czasu i pracy w działalność tą wkłada prezes Krzysztof Wojtas, który sam posiada pokoje dla turystów i poprzez koło GGG promuje na zewnątrz także inne zrzeszone gospodarstwa. Prezes dba także o szerszą

promocję gminy, stale jest w kontakcie z prezesem Małopolskiego Stowarzyszenia GGG, Aleksandrem Twardoszem, Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Zgłobicach, Urzędem Gminy w Zakliczynie oraz współpracuje z wieloma organizacjami min. SPIRG oraz RCTiDK. Dzięki tej współpracy Gmina Zakliczyn mogła na tegorocznych targach pokazać się w całej okazałości. Połączona współpraca dała wspaniały efekt, gdyż dzięki niej dokonana została prezentacja gminy, koła GGG, RCTiDK i SPIRG. Na dwóch wykupionych stoiskach prezentowano piękne zakładki osobliwych miejsc gminy, gospodarstwa agroturystyczne, była pełna informacja o regionie, prezentacja twórczości ludowej, działalności kulturalnej, a hitem był nasz produkt jakim jest fasola. Dwa dni targów połączyliśmy także z występem zespołu ludowego z Gwoźdźca, który wyraznie prezentował się na scenie i wśród zlokalizowanych stoisk. Na stoiskach Gminy Zakliczyn setki zwiedzających przystawało, aby skosztować bardzo dobrego chleba z piekarni Lucynka, wypieków z gospodarstw, sałatek, szmalcu z cebulką oraz fasolki po zakliczyńsku. Reprezentujący Gminę Zakliczyn Krzysztof Wojtas, Kazimierz Dudzik, Genowefa Libera, Stanisława Florek, Maria Pasiecznik, Krzysztof Chmielowski i Anna Różak częstowali, opowiadali i zapraszali na odpoczynek i wczasy do Gminy Zakliczyn. Sądząc po ilości rozdanych ulotek, folderów, Głosicieli i ilości zainteresowanych osób przychodzących do naszego stoiska, w przyszłości można spodziewać się niemałego najazdu turystów. Z rozmów dowiedzieliśmy się, że wiele osób

w Zakliczynie już było, lub też często go odwiedza. Dużą satysfakcją był nasz pełen targowy profesjonalizm, gdyż wielokrotnie słyszeliśmy głośno, że jesteśmy jedynym stoiskiem które miało na swym stoisku podłączony komputer z internetem. Odwiedzający targi mogli dowiedzieć się o naszych zakliczyńskich stronach, a nawet w nie wejść. Przy okazji targów prezentowaliśmy całoroczny kalendarz imprez, najwięcej pytań było o termin i program tegorocznego święta fasoli oraz Dni Gminy Zakliczyn. Podczas targów wielu wystawców wzięło udział w Seminarium pt. „Turystyka wiejska przyjazna środowisku”. Mnie także temat zainteresował, w związku z czym byłem w auli Centrum Kongresowego, gdzie trwały wykłady na temat Narodowego Planu Rozwoju Turystyki Wiejskiej. Jak dowiedziałem się z prelekcji, plan ten ma być oparty na wspólnych działaniach 4 ministerstw Gospodarki, Środowiska, Kultury, Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W strategii rozwoju turystyki przewidziany jest sektorowy program operacyjny w którym za priorytet uznano wiele przedsięwzięć takich jak:

- rozbudowa infrastruktury turystycznej z uwzględnieniem aktywnych form wypoczynku i inwestycji na obszarach chronionych, inwestycji przysposabiających obiekty dziedzictwa kulturowego dla potrzeb turystyki.
- rozwój i promocja markowych i znaczących już produktów turystycznych.

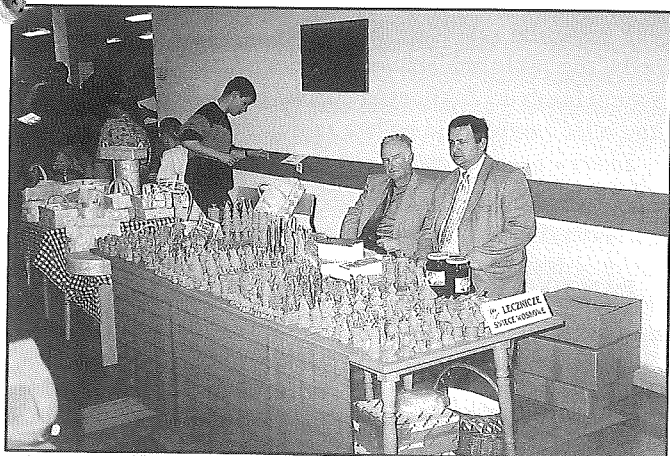
- specjalistyczne szkolenia pracowników zajmujących się turystyką i doradztwem rolniczym oraz osób rozpoczynających działalność usług turystycznych.

- rozwój bazy informacyjnej i dystrybucyjnej dotyczącej usług turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem informacji internetowej i elektronicznej.

W programie operacyjnym opracowany także będzie zakres tematyczny przedsięwzięć, propozycje podziału przyszłych środków oraz propozycje konkretnych przedsięwzięć w ramach działań. Wiele pro-

jektów będzie przygotowywanych na szczeblu lokalnym, a za pośrednictwem marszałków nadsyłane będą wnioski. W ubiegłym roku Rząd dwukrotnie zajmował się sprawami turystyki. Opracowany został także międzyresortowy program wypoczynku dzieci i młodzieży na lata 2002–2006. W głównych zadaniach dla resortów przewidziano: wspieranie rozwoju wiejskiej bazy noclegowej, która w coraz szerszym zakresie stanowić będzie bazę wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ma opracować projekt podziału i przydziału tanich środków (niskooprocentowanych kredytów) na rozwój bazy noclegowej na wsi z uwzględnieniem (zielonych szkół, wyjazdów indywidualnych, grupowych w oparciu o obiekty wiejskie). Przykłady i rozmowy z właścicielami kwater w Polsce ukazały, że

w ostatnich latach istnieje zapotrzebowanie na organizację wypoczynku w obiektach na terenach wiejskich dla osób niepełnosprawnych i rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi (upośledzonymi). W tej kwestii jest wiele do zrobienia gdyż należało będzie przygotować i zmodernizować obiekty na terenach wsi do aktywnego wypoczynku dla tych osób. W rozważaniach na temat agroturystyki często mówi się że jest to nowe źródło dochodu pozwalające na zachowanie gospo-

darstw rolnych i pomaga chronić tradycje oraz kulturę ludową. Wszystko to jest prawdą, gdyż agroturystyka staje się prawdziwym pomostem między miastem a wsią, jest odskocznią od miejskiego hałasu, spalin i zanieczyszczonego powietrza do spokoju, ciszy, natury, a więc czystego powietrza. Jest w tym jednak jeden problem czyli środki na jej rozwój. Dziś przeciętnego rolnika nie stać jest na szybką przemianę gospodarstwa rolnego na turystyczne. Wszyscy czekają na program unijny SAPART lecz w Polsce nie może on jakoś ruszyć, poza tym dzisiaj trzeba dobrze przygotować się do wypełniania unijnych wniosków tych programów pomocowych, bo tylko wtedy jest szansa na nie odrzucenie projektu i przydział środków. Ale środki z Unii to nie wszystko, trzeba także zadbać o własną promocję i rozpoczęcie inwestycji z własnych środków. W celu pomocy, znówelizowana została Ustawa o Polskiej Organizacji Turystycznej (POT), która pozwala łączyć środki z budżetu państwa, samorządu terytorialnego, samorządu gospodarczego, osób prywatnych i przeznaczać je na realizację 3 głównych zadań:

- promocję Polski na zewnątrz dla obcokrajowców i wewnątrz dla Polaków.

- Przygotowanie systemu informacji turystycznej

- Wspieranie, tworzenie lokalnych agencji turystycznych

Nad działaniami POT nadzór sprawować będzie Ministerstwo Gospodarki, które będzie czuwać nad przestrzeganiem zapisów „Strategii Rozwoju Turystyki”. Rozwój turystyki może odbywać się tylko przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem praw ochrony przyrody i środowiska. W strategii także duży nacisk kładziony jest na ekologizowanie produktów turystycznych. Patrząc na cieszącą się coraz większą popularnością tanie wczasy na wsi można stwierdzić, że w ciągu najbliższych lat Agroturystyka w Polsce będzie nabierała rozmachu i zacznie się rozwijać. Prognoza ta zależała będzie jednak od wielu czynników z których najważniejszy to rozwój gospodarczy naszego kraju. Jeżeli Rząd polski doprowadzi do szybszego, dynamicznego rozwoju kraju, będzie to miało wpływ na bogacenie się społeczeństwa, a więc pociągnie to za sobą rozwój turystyki i szerszy wypoczynek Polaków. Ważnym czynnikiem będzie także należyte podejście do współpracy starostw powiatowych, urzędów gmin, izb rolniczych, ODR, stowarzyszeń, które we współpracy z poszczególnymi gospodarstwami będą mogły wspólnie zaprezentować bogatą infrastrukturę swojego regionu. Gdy do tego wszystkiego dojdzie bogata lokalna promocja to co najmniej połowa sukcesu. Uważam, że agroturystyka na naszym terenie ma szansę coraz większego rozwoju, gdyż Stowarzyszenie GGG, promocja, kultura i informacja turystyczna w RCTiDK jest w porównaniu z innymi miejscowościami Małopolski o kilka kroków do przodu. Fundamenty są więc mocne, baza stabilna, tereny Gminy Zakliczyn szczytą się czystą i piękną przyrodą. Pozostają tylko do załatwienia dwie kwestie. Pierwsza to, abyśmy w najbliższym czasie umieli wykorzystać dotychczasowy dorobek, druga aby rzeczywiście turyści przekonali się do wypoczynku na terenach Gminy Zakliczyn.

Wyjazd i udział w krakowskich targach uznaję za sensowny i bardzo pożyteczny. Osobiście sędzę, że powinien przynieść pozytywny skutek, o ile już nie przyniósł, gdyż podczas majowego weekendu sami mieszkańcy mogli przekonać się o sile najazdu turystów. Samochody parkowane były już od samego kościoła parafialnego, niemal na całej długości ul. Jagiellońskiej, a w rynku trudno było nawrócić nawet maluchem. Sklepy także przeżyły nie lada ruch i w wielu z nich chociaż raz nie narzekano na brak klientów. Dziś mamy maj, jesteśmy przed sezonem turystycznym, jeżeli pogoda dopisze to wszystkie prezentowane w dalszej części Głosiciela imprezy z pewnością się odbędą. Turystów i gości może być więc z pewnością wielu.

Przyg. K. Chmielowski

Twórcy Ludowi Targów

Podczas Krakowskiej Giełdy Agroturystycznej zapytałem kilku twórców ludowych o ich pracę twórczą i rzeczywisty stosunek do obecnego życia kulturalnego i tradycji narodowych. Choć rozmowy były krótkie to i tak wiele można było się z nich dowiedzieć. Kto o przedstawianej twórczości będzie chciał dowiedzieć się więcej, będzie mile widziany na Zakliczyńskim Kiermaszu Kultury w dniu 31 maja. Wtedy to kilkunastu twórców prezentować się będzie z własnymi wyrobami w nowo oddanej sali widowiskowej w ratuszu. Będą także poniżej przybliżeni twórcy. Można będzie spokojnie porozmawiać i zobaczyć ich podczas pracy.

PAN KAZIMIERZ BASTA RZEŹBIARZ Z PODEGRODZIA

Panie Kazimierzu serdecznie miło spotkać się ponownie, tym razem nie w Zakliczynie a w Krakowie. Proszę powiedzieć mi co słychać u rzeźbiarza z Podegrodzia? Jak jest pana odczucie w stosunku do sztuki ludowej prezentowanej na targach, co słychać u pana Lizonia?

To co dzisiaj się w tej chwili dzieje w Krakowie to cała kultura ludowa, która jest wielką skarbnicą całej polskiej i narodowej kultury. Stroje, wystawy, potrawy regionalne, malarstwo, hafciarstwo, kowalstwo, ceramika, garncarstwo, to twórczość którą należy kultywować, podtrzymywać i szanować. Tyle zespołów regionalnych to jest naprawdę wielki skarb narodowy, to rodzima kultura polska. Byłem w Austrii, Włoszech, Niemczech i tam widziałem wielkie zainteresowanie naszą kulturą i twórczością. To piękna sprawa,

gdyż mamy czym się pochwalić, mamy im co pokazać i nie jesteśmy przysłowiowym 5 kołem u wozu. Dziwię się, że tu w naszym kraju Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego niestety z przymrużeniem oka patrzy na twórców ludowych i tych ludzi, którzy coś tworzą i kultywują tradycje narodowe. Sztuka Ludowa nie wymaga wcale wielkich nakładów, my sami przecież jeździmy po targach i za własne pieniądze. Boli czasami fakt, że na takich uroczystościach nawet na Dyplom dla uczestników nie ma wygospodarowanych pieniędzy. Ministerstwo powinno włączać się w takie imprezy i przeznaczać środki na promocję, podobnie na zdrową żywność. Zespoły i kapele ludowe także powinny mieć dotację przecież one kultywują polski folklor i tradycję. Sam jestem także członkiem zespołu „Podegrodzie” i wiem jak to wszystko wygląda. Dziś do Krakowa przywiozłem moje drobne rzeźby w plecaku, często jeździmy z kolegą samochodem więc biorę ich więcej. Moje prace wykonuję średnio 16 – 18 godzin. Najważniejsze w rzeźbiarstwie to to, aby mieć siłę i wyczucie w rękach. Pytał pan redaktor o p. Lizonia?. Otóż ostatnio dzięki starostwu sądeckiemu robi kapitalną robotę, gdyż prowadzi szkołę z młodzieżą. Zajmuje się nie tylko rzeźbą ale także malarstwem i ceramiką. Na uroczystości i święto fasoli do Zakliczyna chętnie przyjedziemy, lecz musimy mieć zaproszenie bo bez zaproszeń nie jeździmy.

Zatem w imieniu Gminy Zakliczyn i naszej kulturalnej instytucji już dziś gorąco pana zapraszam. Serdecznie dziękuję na pewno przyjedziemy.

PAN JÓZEF TOKARZ RZEŹBIARZ Z JAZOWSKA

Widzę u pana nieco większe rzeźby niż u sąsiada na targowym stoisku, proszę powiedzieć czym dla pana jest rzeźbiarstwo, czy sprawia przyjemność i jak długo trwa wykonanie takiej dużej postaci?

Rzeźba jest dla mnie odskocznią od pracy zawodowej, gdyż na co dzień zajmuję się zupełnie czymś innym. Twórczość ludowa jest dla mnie wypoczynkiem, relaksem, moim hobby dającym mi dodatkową satysfakcję. Rzeźbię kiedy mam natchnienie. Staram się robić rzeczywiście większe rzeźby, postacie ludzkie, rzeźby monumentalne -specjalnie pod zamówienie. Czasami dla wypoczynku robię małe miniaturki. Wykonuję też duże rzeźbione ule, gdzie w jednym ulu są nawet 3 rodziny pszczoły. Robię je z myślą o turystach i wykonuję je w ten sposób, aby normalny turysta mógł zobaczyć jak w środku pracują pszczoły. Po odsu-

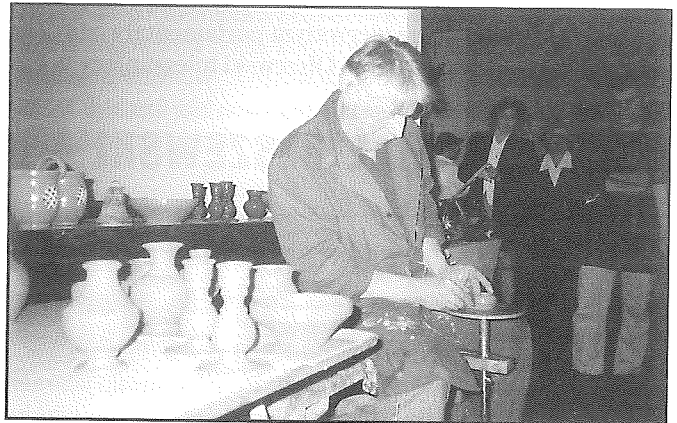
nięciu zaślepki widok jest bardzo ciekawy. Z pod mojego dłuta wyszło także wiele rzeźb do ogrodów, wypełnienia wnętrz karczm i zajazdów. Zawsze staram się robić rzeźbę naturalną a nie taką jak widzę na zdjęciu. Artysta przede wszystkim powinien wiedzieć co chce stworzyć a nie to co mu wyjdzie. Na tej zasadzie właśnie się opieram. Jeśli chodzi o czas wykonania średniej rzeźby to trudny jest on do przeliczenia na godziny. Wykonanie 1 wyrobu to zazwyczaj 3 etapy pracy. Pierwszy to obróbka drewna, (wtedy wiem co ma z tego wyjść), drugi to całkowite rysy wypełniające bryłę, trzeci to już wykończenie i kosmetyka. Można jeszcze dolożyć malowanie, lecz to dokonuje się w zależności od przeznaczenia rzeźby, albo też na życzenie klienta. Ja nie używam żadnych chemicznych środków, woskuję naturalnym woskiem pszczelim i bejcuję. Staram się także nie kleić drewna i robić wyrób z jednej bryły, wyjątek stanowią jednak rzeźby i płaskorzeźby do kościołów gdzie jest duża wilgotność. Wtedy deska musi być klejona, aby się nie wypaczyła. Wracając do czasu pracy powiem więc, że generalnie czas wykonania średniej wielkości rzeźby trwa od 1 do kilku dni. Targi są dla nas artystów przyjemnością, gdyż jest możliwość pochwalić się swoim dorobkiem.

PAN EDWARD GACEK GARNCARZ ZE SKOMIELNEJ BIAŁEJ

Tłoczno tu, widzę duże zainteresowanie pana stoiskiem. Jest pan na targach lecz jak widzę ciężko pan pracuje. Wokoło wiele dekoracyjnych wyrobów garncarskich tych jeszcze ciepłych, które dopiero pan wykonał i tych udekorowanych z motywami ludowymi, które na targi pan przywiózł. Proszę opowiedzieć trochę o pańskim rzemiośle.

Praca garncarza jest bardzo mozolna i brudna. Trzeba mieć dużo wytrwałości i zamięłowania, gdyż jak nie wychodzi to człowiek się szybko zniechęca, jak coś zaczyna wychodzić to człowiek się wciąga i praca cieszy. Garncarstwo istnieje od kilku tysięcy lat, lecz mimo wielu zmian i cudów techniki praca ciągle jest podobna, a wyroby wyrabia się niemal tą samą metodą i z tego samego produktu jakim są ility i glina ze skał magmowych. Ważną rzeczą jest jej przygotowanie, przepuszczenie przez walce, maszynę ślimakową, by ciasto z gliny przygotowane do obróbki na kole garncarskim nie miało pęcherzyków powietrza, a jego konsystencja była stała. Głównie wszystko skupia się na kole, gdzie po odpowiednim przerobieniu gliny powstaje gotowy ukształtowany wyrób. Wyrabia się go etapowo, a czas pracy zależy od jego wielkości i wielkości formy. Przy kole pracują ręce, nogi i podświadomość, gdyż żeby go zrobić i nadać mu kształt trzeba wyrób widzieć już w podświadomości. Podczas obróbki bryły na kole można nadać jej wzorek, grawerkę i naciąć wyrób. Gdy wstęp-

nie wyschnie wkłada się do pieca o temp 900o. Później ukształtowany wyrób można zdobić nadać ornament, wymalować (gruszką z barwnikiem) i ponownie daje się go do pieca. To wszystko wydaje się może dosyć proste, lecz żeby dojść do perfekcji trzeba uczyć się latami a może nawet do końca życia. Przede wszystkim trzeba uczyć się powoli od 15 minut dziennie. Najważniejsze jest w tym wszystkim koło garncarskie (ja zrobiłem metalowy blat żeby chodziło bardziej symetrycznie), chwyt, ułożenie rąk, trochę talentu, nadanie kształtu wyrobu, resztę siła odśrodkowa wyciągnie wszystko pięknie do góry. Ja zajmuję się garncarstwem od kilkunastu lat, to fach który przechodzi z pokolenia na pokolenie. Zasoby wzorów i kształtów są nieskończone. Szkoda tylko, że zawód zanika, cieszy, że moje dwie córki powoli próbują coś

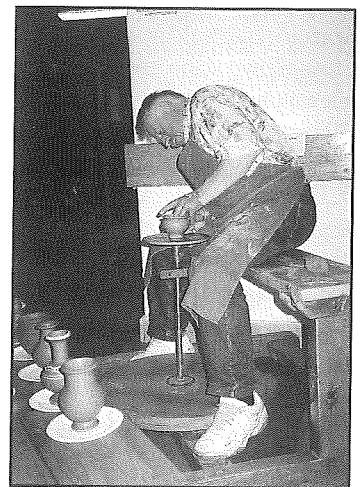
robić, jak widzę mają smykałkę. Pracuję w Skomielnej Białej z kuzynem i w Rabce w Ośrodku Garncarskim. W tym rejonie króluje sztuka Spiska, Orawy i Podchala.

Widzę chętnych na oglądanie dzieła wychodzącego z pańskich rąk, a zatem znów trzeba usiąść przy kole. Dziękuję za rozmowę.

Zaprezentowałem kilka wypowiedzi wspaniałych twórców ludowych którzy brali udział w Krakowskiej Gieldzie Agroturystycznej. Niebawem mieszkańcy Zakliczyna będą mogli porozmawiać z nimi osobiście, bowiem 31 MAJA rozpoczynają się kolejne DNI GMINY ZAKLICZYN właśnie w dniu otwarcia od godziny 9 w Zakliczyńskim Ratuszu w nowo oddanej sali widowiskowej, odbędzie się kiermasz kultury i rzemiosła na którym zostaną zaprezentowane wyroby rzemieślnicze i artystyczne. Będzie także możliwość zakupu tanich przedmiotów sztuki użytkowej, będą pamiątki, rzeźby i obrazy. Państwo Urszula i Mirosław Kuszczak z Niedzicy przywiezły piękne wyroby tkactwa artystycznego. Będą bardzo ładne futrzaki, chodniki, kapy i wyroby ze skóry.

Już dziś Redakcja Głosiciela zaprasza na Dni Gminy Zakliczyn, które w tym roku odbywać się będą w dniach 31 maja – 2 czerwca. Program Dni Gminy Zakliczyn i pozostałych letnich imprez w tym numerze.

**Rozmowy przeprowadził i całość opracował
K. Chmielowski**

Szkice o zapomnianych Zakliczynianach

WPROWADZENIE

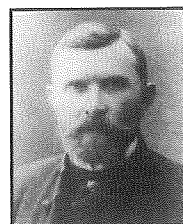
Od ponad roku RCTiDK jest w posiadaniu rękopisu dr Jana Hebdy, zawierającego szkice o postaciach Ziemi Zakliczyńskiej związanych z ruchem ludowym w onym czasie. Opisane osoby wywarły duże piętno na życiu społecznym naszego terenu pod koniec XIX i w pierwszej połowie XX wieku. Jest rzeczą zrozumiałą, że autor dr Jan Hebda, znany i ceniony tarnowski historyk, specjalizujący się w historii ruchu ludowego, skupia się w szkicach na związkach opisywanych postaci z ruchem ludowym. Niemniej jednak dziś już niewiele osób wie, że pierwszym parlamentarzystą Ziemi Zakliczyńskiej był Michał Olszewski mieszkający w Lu-

slawicach. Najstarsi pamiętają barwną postać Józefa Budzyna, najpierw wójta Kończysk a potem pierwszego wójta gminy Zakliczyn. Co prawda w Gwoźdzu do dziś mieszka rodzina inż. Jana Juskiewicza, ale kto zna dokonania tej jednej z najtęższych głów rodem z naszej gminy? Mam nadzieję, że przybliżenie tych i innych świetnych ludzi będzie nie tylko pasjonującą lekturą dla czytelników „Głosiciela”, ale pogłębi wiedzę o naszej Małej Ojczyźnie. Dziś trzeci odcinek szkicu postaci Michała Olszewskiego w „Głosicielu”, jednocześnie pragnę poinformować że w 2002 roku zamierzamy wydać pierwszą z serii „Zakliczyńska Biblioteka Regionalna” książkę „Michał Olszewski – poseł z Lusławic”.

MICHAŁ OLSZEWSKI – poseł z Lusławic

autor: dr Jan HEBDA

adaptacja redakcyjna: Kazimierz A. Dudzik

PIERWSZY MANDAT POSELSKI

Stronnictwo Ludowe, które już od pięciu lat istniało jako zorganizowana siła polityczna, akurat na przełomie wieków przeżywało pierwszy w swej historii wewnętrzny kryzys, co dość poważnie rzutowało na przebiegu i wynikach wyborów. Ten kryzys stosunkowo słabo uwidocznił się w powiecie brzeskim, do czego niewątpliwie przyczyniły się obrady Rady Naczelnej SL, która 30 września 1900 roku zebrała się w Brzesku. Michał Olszewski, obok Sz. Bernadzikowskiego, J. Steca i Józefa Kobyleckiego z Borzęcina, należał do grona najaktywniejszych uczestników obrad. Na tym posiedzeniu ustalono listę kandydatów SL do parlamentu wiedeńskiego w IV i V kurii. Michał Olszewski został kandydatem z IV kurii w okręgu wyborczym Bochnia – Brzesko. Jego kandydaturę mocno również poparł obradujący 11 listopada w Brzesku Ludowy Komitet Wyborczy, a jeszcze wcześniej Olszewski był sygnatariuszem odezwy RN SL skierowanej do wiejskich wyborców. Dzięki tym działaniom wyraźnie wygrał walkę o mandat w dniu 17 grudnia 1900 roku, pokonując konserwatywnego kontrkandydata Zdzisława hr. Włodka, właściciela dużego folwarku w Dąbrowicy w powiecie bocheńskim.

Zdobycie mandatu do parlamentu wiedeńskiego przez lusławickiego chłopą było olbrzymim sukcesem młodej organizacji brzeskich ludowców. Dla Michała Olszewskiego był to również duży sukces osobisty, potwierdzający jego czołową pozycję w strukturach SL. Warto też w tym miejscu dodać, że ponad sto lat temu otworzył on listę chłopskich parlamentarzystów z zakliczyńskim rodowodem. A jest to jeszcze o tyle istotne, że pamięć o tym wybitnym i zasłużonym chłopskim działaczu została do dzisiaj mocno przyproszona pyłem zapomnienia.

Dla młodego, bo liczącego 32 lata lusławickiego posła nastał teraz okres niezwykle intensywnego życia społeczno-politycznego. Jak poseł z urzędu wchodził w skład RN SL i uczestnicząc w jej obradach wydatnie przyczynił się do uchwalenia nowego programu działania Stronnictwa Ludowego oraz jego przekształcenia w PSL. Poparł też ideę ustanowienia Święta Ludowego jako politycznego święta wsi, a uchwała w tej sprawie zapadła na posiedzeniu RN PSL w dniu 30 maja 1903 roku. Postanowiono wte-

dy, że wieś będzie obchodzić swoje święto w niedzielę w dniu 4 kwietnia lub w najbliższą niedzielę po tej dacie. Inicjatorom święta chodziło bowiem o to, by bezpośrednio nawiązać do tradycji kościuszkowskiej, gdyż ruch ludowy rodził się także dzięki sięganiu do postaci Tadeusza Kościuszki, Bartosza Głowackiego i całej symboliki kosynierów. Stąd już w 1904 roku w Galicji odbyły się pierwsze w historii Polski obchody Święta Ludowego, a ujedna z manifestacji miała miejsce w Zakliczynie. Jej współorganizatorem był m.in. Michał Olszewski. Po mszy w kościele oraz odbyciu politycznego wiecu, na którym wygłoszono kilka przemówień – lokalny Komitet Obchodów Święta Ludowego zaplanował również część artystyczną. Jej najważniejszym punktem było odegranie przez miejscowy zespół teatralny słynnej sztuki W.L. Anczyca „Kościuszkę pod Racławicami”.

Mając świadomość dużej odpowiedzialności przed swoimi wyborcami oraz wiedząc, że jako poseł powinien chłopów wprowadzać w arkana wielkiej polityki regularnie odbywał spotkania poselskie w terenie, które wtedy nazywano sejmikami relacyjnymi. Tytułem przykładu warto podać, że 11 lutego 1903 roku odbył taki właśnie sejmik w Paleśnicy, a w marcu tego roku zabrał po niemiecku głos w debacie budżetowej na sesji parlamentu w Wiedniu. W tym czasie mocno włączył się w promowanie kandydatów PSL w wyborach do brzeskiej Rady Powiatowej, a w końcu maja odbył sejmik relacyjny w Bochni. Wygrał tam zresztą polemikę z ostro atakującym ludowców Zdzisławem hr. Włodkiem, swoim byłym przeciwnikiem w walce o mandat, a wtedy marszałkiem powiatu bocheńskiego. Wreszcie także dzięki niemu 12-osobowa lista PSL przeszła w komplecie w kurii wiejskiej w wyborach do Rady Powiatowej w Bochni.

W tymże 1903 roku razem z Sz. Bernadzikowskim namówili J. Stapińskiego do przeniesienia redakcji „Przyjaciela Ludu” ze Lwowa do Krakowa. Natomiast jesienią tegoż roku, co zresztą lojalnie przyznał mu sam Wincenty Witos, na tyle aktywnie włączył się w kampanie wyborczą w powiecie tarnowskim, że także dzięki jego pomocy mandat poselski do Lwowa zdobył kandydat PSL, wójt Łękawicy Filip Włodek. Wspomniane wyżej wybory odbyły się 19 października i miały charakter uzupełniający, gdyż w

trakcie kadencji zmarł dotychczasowy poseł z kurii wiejskiej, gumnicki ordynat Eustachy ks. Sanguszko. O wakujący mandat rozegrała się ostra walka, którą w drugiej turze wygrał wysunięty przez PSL F. Włodek, pokonując kandydata konserwatystów ks. dr Michała Zygułńskiego.

Tymczasem w całej monarchii austro-węgierskiej, w tym także na forum Rady państwa w Wiedniu narastała krytyka i tak już częściowo zdemokratyzowanej ordynacji wyborczej do parlamentu. Jej demokratyzacji gwałtownie domagali się rosnący w siłę socjaliści i środowisko demokratów, a ten ruch ogarnął także Galicję. Tu do walki o wprowadzenie czteroprzymiotnikowego prawa wyborczego (wybory równe, tajne, bezpośrednie i powszechne) oprócz socjalistów J. Daszyńskiego włączyli się także ludowcy spod znaku PSL. Czynnikiem dynamizującym tę walkę była szalejąca w Rosji i Królestwie Polskim rewolucja z lat 1905 – 1907.

Rada Naczelna PSL zaleciła, zwłaszcza gminom w których ludowcy stanowili znaczącą siłę, by rady gminne uchwały rezolucje domagające się reformy wyborczej. W ciągu 1905 roku przez Galicję przetoczyła się kampania polityczna, a Olszewski był jednym z jej organizatorów. Obsłużył też szereg zebrań ludowców

w gminach, powiatach sadowych i politycznych, na których jednogłośnie uchwalano zalecane przez centralę rezolucje.

Wspomniane wyżej rezolucje uchwaliły również prawie wszystkie gminy z rejonu Zakliczyna, a obradująca 14 stycznia 1906 roku w Krakowie RN PSL podsumowała całą kampanię oraz ustaliła skład delegacji, która owe rezolucje miała zawieźć do Wiednia. Dla spotęgowania nacisku tylko w styczniu 1906 roku Olszewski był jeszcze na wiecach w Zakliczynie, Siedliskach koło Tuchowa, Jodłowiec Tuchowskiej, Porębie Radlnej, Jastrzębi i Pleśnej. A 12 lutego wraz z J. Stapińskim, W. Witosem i innymi znalazł się w składzie 16-osobowej delegacji PSL, która przekazała premierowi Paulowi Gautschowi 712 rezolucji rad gminnych z 39 powiatów oraz 142 rezolucje uchwalone na ponadgminnych zgromadzeniach. Delegacji przewodniczył J. Stapiński, a Michał Olszewski po niemiecku przedstawił premierowi jej członków. Wroga ludowcom prasa konserwatywna nazwała tę delegację „deputacją chamów”. Olszewski w imieniu ludowców zabrał też głos w dyskusji nad nową ordynacją, a w swoim wystąpieniu nie oszczędzał rządzących w monarchii i w Galicji konserwatystów.

Cdn.

Rozważania nad gminną turystyką !

CZĘŚĆ PIERWSZA

Terminy „turystyka” i „turysta” pojawiły się już pod koniec XVIII w. Powszechnie określenia te weszły do języka potocznego na początku XX wieku.

Turystą – nazywana była każda osoba odbywająca podróż dla przyjemności, „dla zaspokojenia ciekawości lub zabicia czasu”.

Do języka polskiego pojęcie „turysta” wprowadził książę Łukaczewski, który uważał za „turystę” kogoś podróżującego lub chodzącego dla przyjemności.

W polskiej literaturze turystycznej często używa się w miejsce turystyki terminy „wypoczynek” lub „rekreacja” jako określenie równoznaczne.

Turystyka spełnia wiele funkcji. Dla potrzeb naszej gminy można przyjąć następujący podział:

- turystykę krótkoterminową odnoszącą się do czasu wolnego od pracy poza urlopem lub wakacjami np. długie weekendy,
- turystykę długoterminową, która dotyczy zazwyczaj urlopów lub wakacji.

Tak więc pobyty w naszej gminie to: turystyka pobytowa (z reguły ponad 7 dni) lub przejazdowe (1 dzień lub krócej). Zapamiętajmy tę definicję. Będziemy do niej się odwoływać.

Zajmijmy się teraz atrakcyjnością i walorami turystycznymi. Atrakcyjność turystyczna jest pojęciem złożonym. Oprócz istniejących obiektywnie warunków środowiskowych, tak w sensie przyrodniczym, jak i społeczno-ekonomicznym, dużą rolę w jej

ocenie odgrywa subiektywny czynnik psychologiczny. Atrakcyjność turystyczną należy rozpatrywać kompleksowo, gdyż decydują o niej walory turystyczne, dostępność komunikacyjna oraz podaż usług związanych z zagospodarowaniem obszarów odwiedzanych.

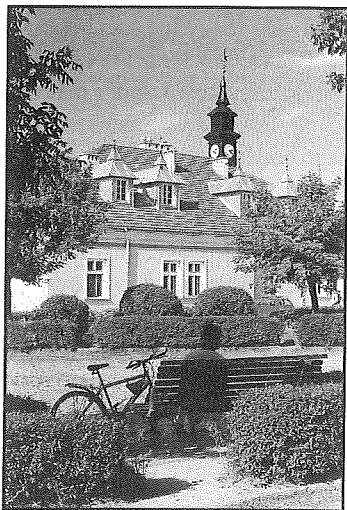
Walory turystyczne stanowi zespół elementów środowiska naturalnego oraz elementów pozaprzyrodniczych, które – wspólnie lub każde z osobna – są przedmiotem zainteresowań turysty. Biorąc pod uwagę motywy, jakimi kieruje się turysta walory turystyczne można podzielić na:

- wypoczynkowe, pozostające w ścisłej zależności od warunków środowiska naturalnego,

- specjalistyczne, które stanowi zespół cech środowiska naturalnego umożliwiające uprawianie różnych form turystyki kwalifikowanej, a w przypadku obecności wód mineralnych i korzystnych warunków klimatycznych – balneoterapii i innych form lecznictwa uzdrowiskowego,

- 1) krajoznawcze, które obok osobliwości przyrodniczych (parki narodowe, rezerваты, pomniki przyrody itp.) obejmują elementy kultury materialnej i duchowej: zabytki, folklor, obiekty kultury narodowej oraz dziedzinę współczesnych osiągnięć społeczeństwa.

Zagospodarowanie turystyczne określa się mianem infrastruktury turystycznej, a jest to zespół obiektów i urządzeń, stanowiących wyposażenie określonego obszaru, szlaku lub miejsco-

wości, umożliwiających zaspokojenie potrzeb ruchu turystycznego. W skład tej infrastruktury wchodzi:

- 1) baza noclegowa, która umożliwia turystom przebywanie poza miejscem stałego zamieszkania dłużej aniżeli jeden dzień,
- 2) baza żywieniowa,
- 3) baza komunikacyjna, stanowiąca o dostępności przestrzeni turystycznej oraz ułatwiająca poruszanie się w jej granicach,
- 4) baza towarzysząca, gwarantująca turystom pozostałe usługi.

W majowym „Głosicielu” podajemy adresy instytucji i gospodarstw agroturystycznych.

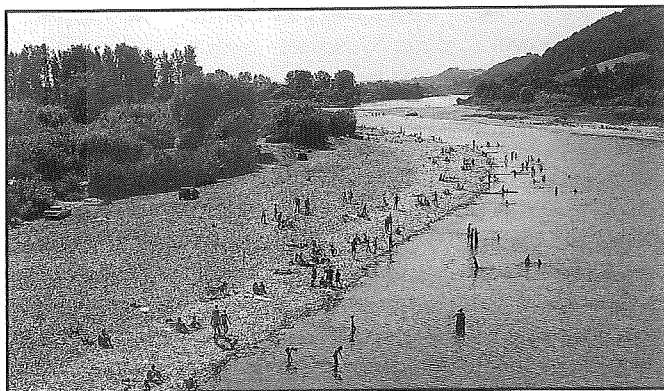
CZEŚĆ DRUGA

Wiemy już, że do naszej gminy przyjeżdżają osoby na długotrwałe pobyty wakacyjne (do krewnych) i część z nich mieszka w gospodarstwach agroturystycznych (patrz wykaz gospodarstw) lub, że przejeżdża przez gminę zwiedzając przypadkowo, lub wiedząc co chcą zobaczyć, ale tylko na kilka godzin.

W przypadku tych drugich, których jest więcej i zależy nam na ich powrocie niezwykle ważne jest pierwsze wrażenie.

To pierwsze wrażenie jest złe.

Bardzo często, za często, wiatr porywa i przenosi papiery, które wyrzucane na dzikie wysypiska śmieci roznoszone są po całej dosłownie gminie. Szacujemy (Klub Ekologiczny), że dzikich

wysypisk – dużych, na terenie gminy jest około 30. Bardzo smutne jest to, że powszechnie zaśmiecanie są koryta rzek i potoków.

Dzieci ze szkół często zbierają śmieci porzucane wokół szkół i przy drogach, którymi chodzą, ale cóż z tego jak potem same masowo te papiery rozrzucają.

Złe wrażenie robią zdewastowane i poprzewracane znaki drogowe. Według ustawy komunikacyjnej dewastacja znaków to przestępstwo wobec prawa. Brak posterunku w Zakliczynie uniemożliwia skuteczne ściganie dewastantów.

Wydaje się także, że przejścia dla pieszych, niektóre krawężniki mogłyby być estetyczniej oznakowane. Tu barierę stanowią pewnie fundusze. Przystanki PKS także nie budzą zachwytu. Tak więc pierwsze wrażenie jest złe.

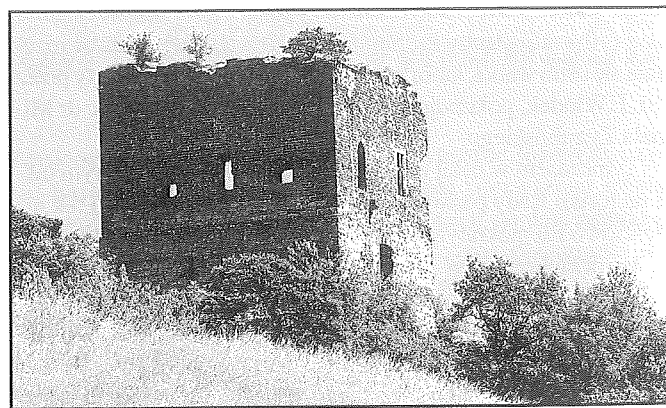
Tak więc pierwsze wrażenie nie robi wrażenia.

A jest co zobaczyć bowiem Ziemia Zakliczyńska jest piękna:

❖ Pogórze Ciężkowicko-Wiśnickie jest wyraźnie wyeksponowane. Wzgórza te pokryte lasami z licznymi punktami widokowymi pozostawiają niezatarte wspomnienia.

❖ Rzeki i potoki przedzierają się malowniczymi dolinami przypominając często potoki górskie.

❖ Patrząc z wyniosłości, szczególnie wiosną widać barwną mozaikę łąk, pól, sadów. Niepowtarzalne odcienie bieli i zieleni stanowią niezapomniane widoki.

❖ Są miejsca tzw. odkrywki terenowe, gdzie można zobaczyć przekrój skał, pozostałości po średniowiecznym kopalnictwie rud żelaza i kopalnictwie soli.

❖ W gminie jest wiele zabytków kultury materialnej ilustrujących historię Polski od XIII wieku.

❖ Duże znaczenie i walory poznawcze ma różnorodność zbiorowisk roślinnych. Na obszarze o charakterze góskim występują liczne rośliny chronione i rzadko występujące (np. storczyki we Wróblowicach).

❖ Na obszarze całej gminy występuje duże bogactwo fauny. W Filipowicach właściciel piekarni „Lucynka” ma mały ogród ptaków.

❖ Zachwycający przełom Dunajca, dzieli gminę na połowę. Widokowo nie wykorzystywany.

Piękna jest przyroda naszej gminy, tylko stosunek człowieka musi ulec zdecydowanej poprawie.

Poświęćmy teraz trochę miejsca kulturze materialnej.

Do zabytków kultury materialnej zaliczamy:

❖ Zabytkowa zabudowa Zakliczyna, stanowiąca relikty dawnego budownictwa małomiasteczkowego, liczne zabytki tej miejscowości m.in. dwa klasztory z XVII i XIX wieku, kościół p.w. św. Idziego z XVIII wieku i ratusz z XIX w.

❖ Dwór klasycystyczny w Lusławicach z pocz. XIX wieku z otaczającym go zabytkowym parkiem, należący obecnie do wybitnego kompozytora – Krzysztofa Pendereckiego.

❖ Dwór z przełomu XVIII i XIX w. w Stróżach z otaczającym go zabytkowym parkiem podworskim.

❖ Ruiny średniowiecznego zamczyska z XIV w. w Melsztynie na zalesionym zboczu doliny Dunajca.

❖ Grodzisko kultury łużyckiej, a później IX–XI wieku „Zamczysko” w Zawadzie Lanckorońskiej.

❖ Pamiątki akcji bojowych i działalności oddziałów AK – Jamna, Mogiła, Wola Stróska.

❖ Zabytkowe parki podworskie w Olszowej, Charzewicach, Wróblowicach i Zdoni.

❖ Liczne zabytkowe kapliczki i cmentarze żołnierskie.

Walory te spowodowały, że cały obszar gminy znajduje się w systemie ochrony przyrody. Wojewoda tarnowski utworzył Ciężkowicko-Rożnowski Park Krajobrazowy, który obejmuje 5717,77 ha gminy Zakliczyn, co stanowi 46,6% powierzchni całej gminy. Na obszarze Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego położone jest w całości 9 sołectw, a częściowo cztery sołectwa.

Pozostała część gminy Zakliczyn położona jest w dwóch Obszarach Chronionego Krajobrazu: Pogórza Wiśnickiego i Pogórza Ciężkowickiego.

Zaproponowano ponadto utworzenie na terenie gminy Zakliczyn siedem rezerwatów przyrody:

- „Jamna” – rezerwat częściowy krajobrazowo-leśny,
- „Lasy Soliskie” – rezerwat częściowy leśno-krajobrazowy,
- „Przełom Słonianki” – rezerwat częściowy krajobrazowo-leśny,
- „Styr” – rezerwat częściowy leśno-krajobrazowy, (został już zatwierdzony),
- „Nad Bodzantówką” – rezerwat częściowy leśno-krajobrazowy,
- „Mogiła” – rezerwat częściowy leśno-krajobrazowy
- „Wzgórze Melsztyńskie” – rezerwat krajobrazowo-kulturowy.

Ponadto w wyniku prac inwentaryzacyjnych zaproponowano do ochrony pomnikowej 82 obiekty przyrody ożywionej na terenie gminy. Są to głównie drzewa oraz dwa stanowiska bluszcza pospolitego i jedno stanowisko pióropusznika strusiego. Oprócz tego zaproponowano utworzenie dwóch rezerwatów: „Starorzecze Dunajca” oraz „Uroczysko Wróblowice”.

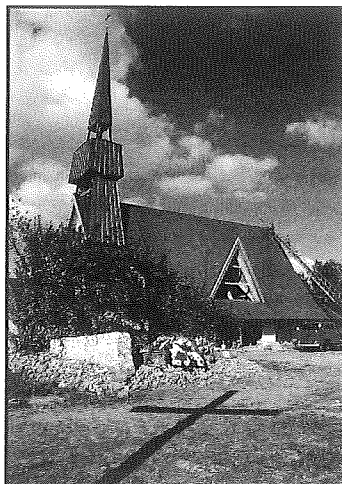
CZEŚĆ TRZECIA

Porozmawiajmy o przyszłości!

Piękna jest Ziemia Zakliczyńska. Aby jednak wydobyć całe jej piękno człowiek musi zdać sobie sprawę z faktu, że od niego zależy bardzo wiele. Wydaje się, że kluczem do sukcesu jest – gościnność. Możemy mieć (i mamy) prawdziwe cuda przyrody, posiadać wspaniałe zabytki o wielkiej wartości historycznej i kulturowej. Mogą być pensjonaty, dobre restauracje (sic!). Niewiele to da, jeśli turyści nie będą czuli, że są mile widzianymi gośćmi.

Jednym z najważniejszych elementów rozwoju „przemysłu turystycznego” jest stworzenie atmosfery, aby turysta chciał przyjechać tu ponownie i żeby, pozytywny jej obraz przedstawił swoim bliskim i znajomym. Autentyczna gościnność musi stać się trwałym elementem gminy i jej mieszkańców, a odwiedzający nas goście muszą ją widzieć i odczuwać przez cały okres pobytu.

Uśmiech, uprzejmość i chęć pomocy nic nie kosztują, a mogą być warte tysiące złotych, wydanych na promocję. Żadna, nawet najdroższa reklama nie zmobilizuje do ponownego przyjazdu turystę, który za pierwszym razem został źle potraktowany, któremu odmówiono pomocy lub udzielono złej informacji. Zastanówmy się czy nie warto byłoby zorganizować szkolenia, dotyczące zasad gościnności i obsługi turystów. W szkoleniu tym powinni wziąć udział

przedstawiciele organizacji społecznych, właściciele obiektów turystycznych i pracownicy sektora usługowego oraz reprezentanci władz lokalnych, tj. każdy, kto ma kontakt z gośćmi do nas przybywającymi. Jedną z podstaw sukcesu jest wspólne działanie zarówno z władzami samorządowymi, jak i najszerzymi kręgami lokalnej społeczności.

W przyszłym numerze napiszę o tym jak można

by było poprawić nieco (nie jest źle) organizację ruchu turystycznego. Proszę o listy i uwagi.

Kazimierz B. Schütterly

Część „Kultura materialna” opracowałem w oparciu o „Program ochrony środowiska dla gminy Zakliczyn”
fot. Stanisław Kusiak.

„GAM” ZAPRASZA

Ul Grabina 6

Właściciel : Bałdyga Kazimierz

Tel. 0502847737 / 0502435232

fax. 6652014

Nowo otwarta firma „GAM” z siedzibą
w Spółdzielni „Zakpol”

Jest producentem opakowań foliowych i oferuje mieszkańcom gminy Zakliczyn i gminom ościennym: między inn. worki śmieciowe, worki przemysłowe, taśmy foliowe, folię spożywczą – stretch, oraz pokrycia dachowe z blach, kruszywa drogowe i artykuły higieniczno-papiernicze.

Firma zajmuje się
także skupem folii
odpadowej
polietylenowej

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY !

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

AGENCJA NR 70

Rynek 9 32-840 ZAKLICZYN

Czynne: pn.-pt 8.00-16.00

sob. 8.00-12.00

-Kto może otrzymać kredyt gotówkowy z SUPERKONTA?

❖ Kredyt taki może otrzymać posiadacz SUPERKONTA jeżeli:

*od dnia otwarcia SUPERKONTA upłynęło co najmniej 6 miesięcy

*na SUPERKONTO przekazywane są systematyczne wpłaty środków pieniężnych

*w okresie 3 miesięcy przed złożeniem wniosku posiadacz SUPERKONTA nie spowodował debetu na koncie

❖ Wysokość kredytu zależy od zdolności kredytowej posiadacza SUPERKONTA

❖ Nie może przekroczyć 100-krotności najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników

❖ Zadłużenie z tytułu innych kredytów udzielonych przez PKO BP lub inne banki nie wyklucza możliwości otrzymania kredytu

❖ Zabezpieczeniem dla PKO BP są stałe wpływy środków pieniężnych na SUPERKONTO

❖ Maksymalny okres spłaty kredytu wynosi 2 lata

❖ Kredyt gotówkowy o okresie spłaty do 1 roku jest oprocentowany wg stałej lub zmiennej stopy procentowej. Powyżej 1 roku jest oprocentowany wg zmiennej stopy procentowej

❖ Raty kredytu równe lub malejące wraz z odsetkami pobierane są z SUPERKONTA co miesiąc

-Czy można płacić rachunki za pomocą SUPERKONTA?

❖ Posiadacz SUPERKONTA który nie chce co miesiąc pamiętać o obowiązku płacenia rachunków, składa w najbliższej placówce PKO BP STAŁE ZLECENIE

❖ Rodzaje płatności regulowane STAŁYMI ZLECENIAMI:

*opłaty za wynajem lokali

*opłaty RTV

*rachunki telefoniczne

*opłaty za energię elektryczną i gaz

*ubezpieczenia

*spłaty kredytów także innych banków

*podatków

*alimentów

*stałej miesięcznej pomocy dla osób trzecich

*regularne wpłaty na książeczkę oszczędnościową

❖ Zlecenie jest wykonywane ze środków zgromadzonych na koncie, z udzielonego kredytu odnawialnego lub dopuszczalnego salda debetowego

-Jak oszczędzać na koncie?

❖ Środki pieniężne zgromadzone na koncie można umieścić na LOKATACH TERMINOWYCH oprocentowanych wyżej niż środki na każde żądanie

❖ W tym celu w najbliższej placówce PKO BP należy spisać umowę wyrażającą decyzję umieszczenia danej kwoty pieniężnej na LOKACIE TERMINOWEJ na odpowiedni okres

❖ W chwili składania lokaty posiadacz rachunku może złożyć dyspozycję:

*po upływie terminu - dopisania odsetek do lokaty i prowadzenia jej do odwołania

*prowadzenie lokaty do odwołania i przekazywania odsetek na SUPERKONTO

*po upływie terminu przekazania i lokaty i odsetek na SUPERKONTO

❖ Środki pieniężne przechowywane na LOKACIE TERMINOWEJ są oprocentowane wg stałej lub zmiennej stopy procentowej określonej w Uchwale Zarządu PKO BP

❖ Oprocentowanie zależy od wysokości środków zgromadzonych na lokacie i od okresu na jaki została zawarta umowa lokaty

❖ W razie podjęcia środków przed upływem okresu umownego, umowa ulega rozwiązaniu a odsetki liczone są wg obniżonej stopy procentowej

ZAPRASZAMY DO KORZYSTANIA Z USŁUG NASZEGO BANKU

W obronie rodziny

Demografia zmienia oblicze Europy. Demografowie polscy od kilku lat alarmują, że procesy ludnościowe, które dotychczas zauważalne były w rozwiniętych krajach Europy dotyczą również naszego narodu i kraju. Obniżanie dzietności rodzin, brak zastępowalności pokoleń, pogłębiający się regres demograficzny powodują, że za kilkanaście lat na czworo dziadków przypadnie jeden wnuczek. Będzie to miało konsekwencje we wszystkich dziedzinach życia społecznego i ekonomicznego. Obecny kryzys demograficzny to problem przed którym Polacy jeszcze nigdy nie stanęli. Polska jest krajem z 38,6mln ludności i nie będzie nas więcej. Liczba ludności naszego kraju będzie się zmniejszać. Obniżająca się z jednej strony liczba dzieci w rodzinach /1,3 dziecka na jedną kobietę, to wskaźnik, który obniżył się w okresie 20 lat, aż o 80%. Wpływ na to miały zjawiska: coraz późniejszy wiek zawierania małżeństw, wydłużenie się czasu urodzenia pierwszego dziecka – 25 lat, obniżanie się wskaźników umieralności i rozwiązane z nimi wydłużenie się przeciętnego trwania życia. Aby zapobiec narastającemu kryzysowi demograficznemu, należy więcej zatroszczyć się o polską rodzinę. Dobro rodziny: matki, ojca i dzieci domaga się, by rodzina żyła razem we wspólnocie.

Rodzina jest wspólnotą modlitwy.

Każda rodzina potrzebuje Chrystusa, który najlepiej jednoczy ludzi. Obecność Pana Jezusa łączy wszystkie osoby w prawdziwą wspólnotę. Dlatego też bardzo ważna i potrzebna jest modlitwa, zwłaszcza wspólna. Jeśli w naszych domach nie ma modlitwy wspólnej, powinniśmy ją koniecznie wprowadzić. Przynajmniej by odmawiać wieczorem wspólny pacierz.

Rodzina jest wspólnotą wspólnego zamieszkania.

Dlatego wszystkie osoby należące do rodziny mieszkają razem w jednym domu i wszyscy mają takie samo nazwisko. Ojciec i matka powinni mieszkać razem z dziećmi. Ojciec nie może mieszkać w Warszawie a matka w Krakowie. Każdy człowiek powinien mieszkać w rodzinie. Dzieci opuszczone przez rodziców, tęsknią za nimi i marzą o pięknym życiu rodzinnym.

Rodzina stanowi wspólnotę stołu.

Stół łączy osoby, gromadzi na wspólny posiłek. W rodzinie matka, ojciec i dzieci powinni gromadzić się na wspólny posiłek razem. Dzieci nie wychodzą na podwórko ani nie oglądają telewizji podczas wspólnego obiadu czy kolacji. Jest bardzo dobrze, gdy rodzina codziennie ma wspólny posiłek. Często nie jest to możliwe z powodu pracy rodziców, dlatego przynajmniej w niedzielę posiłek powinien być rodzinny i wspólny. Po nim dzieci powinny pomóc matce i ojcu w sprzątaniu i zmywaniu naczyń.

Rodzina jest wspólnotą pracy.

Dzięki pracy rodziców rodzina się utrzymuje: ma jedzenie, ubranie i to co jest potrzebne do życia. Oprócz pracy zawodowej są również prace domowe, zajęcia w ogródku itp. Dzieci często przyglądają się pracy rodziców. Chłopcy podpatrują, jak ojciec naprawia samochód, niektóre domowe urządzenia, wkręca żarówkę, dziewczynki natomiast patrzą jak matka piecze ciasto, szyje i prasuje pościel lub ubrania. Trzeba nie tylko obserwować, ale także stopniowo włączać się w domowe zajęcia.

Rodzina jest wspólnotą odpoczynku.

Dzieci razem z rodzicami idą w niedzielę do kościoła na Mszę św., następnie po obiedzie odwiedzają dziadków, jadą do lasu czy na wycieczkę do innego miasta. Rodzina powinna odpoczywać razem.

Wzorem wszystkich rodzin jest Święta Rodzina z Nazaretu: Pan Jezus, Maryja i Józef. Święta Rodzina jest najlepszą wspólnotą: modlitwy, zamieszkania, stołu, pracy i odpoczynku. Nasze rodziny będą dobre i święte, gdy w nich będzie obecny Pan Jezus. Będą też dobre i święte, gdy będą posłuszne przykazaniom Bożym, które stoją na straży jedności i miłości rodziny.

Uroczystość Świętej Rodziny: Jezusa, Maryi i Józefa obchodzimy w niedzielę po Bożym Narodzeniu. Pierwszorzędna postacią tego święta jest Jezus, któremu Maryja i Józef stworzyli warunki domowego ogniska, dali dom, chleb i bezpieczeństwo. W nazaretańskim domu rozwijał się, wzrastał, nabierał doświadczenia życiowego, przystosowywał się do życia w społeczeństwie. Tu stawiał pierwsze kroki, nieporadne kroki dziecka, tu wymawiał pierwsze, dziecięce słowa. Niewątpliwie ważną rolę w tej rodzinie, którą Kościół stawia za wzór wszystkim rodzinom chrześcijańskim odgrywała Maryja – Matka domowego ogniska. Matka to najpierw twórczyni atmosfery rodzinnej, atmosfery ciepła, spokoju i ciszy. Matka ciepłem swojego uśmiechu, gestem swych dobrych rąk, delikatnością swego słowa, tworzy w rodzinie niezapomnianą atmosferę miłego nastroju. Do domu takiego chętnie wraca dziecko i dorosły syn czy córka, bo matka zawsze na nich patrzy z miłością.

Święty Józef jako „mąż sprawiedliwy” jest wzorem ojca rodziny. Spełnia to zadanie przez wielkoduszną odpowiedzialność za życie poczęte pod sercem matki, przez troskliwe pełnienie obowiązku wychowania, dzielonego ze współmałżonką, przez pracę, która nigdy nie rozbija rodziny, ale utwierdza ją w spójni i stałości, przez dawanie świadectwa dojrzałego życia chrześcijańskiego, które skutecznie wprowadza dzieci w żywe doświadczenie Chrystusa i Kościoła. Życie Świętej Rodziny Było dramatem. Nie było ono sielanką, jaką widzimy na obrazkach. Nie było ono takie różowe, jak się nam wydaje. Jeszcze przed i zaraz po narodzeniu Chrystusa widoczny jest ten dramat. Wystarczy wspomnieć długą, uciążliwą drogę z Nazaretu do Betlejem, szukanie noclegu po gospodach w mieście Dawidowym. Wreszcie znalazł się żłób bydlęcy, nad nim jawił się już krzyż. Byli aniołowie, ale było i bydlę. Duchy niebieskie nie usługiwały i nie sprzątały zgnilej słomy. Byli potem trzej Mędrcy ze Wschodu, ale był i Herod wraz z żołnierzami ścigającymi Chrystusa. Było radosne gloria, ale i przymusowa ucieczka do Egiptu – pieszo. I znowu organizowanie wszystkiego od nowa. Znowu borykanie się ze wszystkimi trudnościami codziennego życia. Tylko ci, którzy sami coś podobnego przeżyli i przeżywają, rozumieją to w części. Życie to było dramatem, ale nie tragedią. Bo w tej Rodzinie był Chrystus, a gdzie Chrystus – tam jest i może być niebo już tu na ziemi. Jeśli Chrystus Zbawiciel włączył się w ludzką rodzinę poprzez swoją własną, jeżeli na łonie własnej Rodziny się narodził i żył w niej 30 lat, a Zbawienie zaczął od uświęcenia swych najbliższych, to widocznie rodzina według samego Boga jest najważniejszą i podstawową komórką społeczności ludzkiej. Jezus narodził się w Rodzinie w niej wzrastał, dojrzewał, kształtował swój ludzki charakter, wychowywał i przygotowywał się do wielkiej misji – Zbawienia ludzkości.

Czego Jezus żąda od rodzin? Przede wszystkim miłości i jedności. Był Bogiem, a „Bóg jest miłością”. Z miłości przyszedł na ziemię. Miłość jest też Jego podstawowym prawem i przykazaniem w świecie, a zwłaszcza w rodzinach. Potwierdził to ustanawiając osobny Sakrament Małżeństwa.

A co Chrystus daje rodzinie? Daje swój pokój, a wraz z nim radość i szczęście. W uroczystość Świętej Rodziny z Nazaretu winniśmy okazać wdzięczność swoim Rodzicom za trud pracy i troskliwą opiekę, a także za budzenie wiary i miłości w naszych duszach i sercach. Módlmy się. Boże od którego pochodzi wszelkie ojcostwo w niebie i na ziemi, Ojcze, który jesteś Miłością i Życiem, spraw, aby każda ludzka rodzina na ziemi przez Twego Syna, Jezusa Chrystusa, „narodzonego z Niewiasty”, i przez Ducha Świętego stawała się prawdziwym przybytkiem życia i miłości dla coraz to nowych pokoleń. Spraw, aby młode pokolenie znajdowało w rodzinach mocne oparcie dla swego człowieczeństwa i jego rozwoju w prawdzie i miłości. Spraw, aby miłość umacniana łaską Sakramentu Małżeństwa okazywała się mocniejsza od wszelkich słabości i kryzysów, jakie nieraz przechodzą nasze rodziny. Spraw wreszcie – błagamy Cię oto za pośrednictwem Świętej Rodziny z Nazaretu – ażeby Kościół wśród wszystkich narodów ziemi mógł owocnie spełniać swe posłannictwo w rodzinach i poprzez rodziny. Przez Chrystusa Pana Naszego, który jest Drogą, prawdą i Życiem na wieki wieków. Amen.

W niedzielę, 21 października 2001 roku, w Rzymie po raz pierwszy w dziejach Kościoła, Ojciec Święty Jan Paweł II wyniósł do chwały ołtarzy parę małżeńską – rodziców: Luigię Beltrame Quattrocchio /1880 – 1951/ i Marię Corsini /1884 –

1965/. Na Mszy św. beatyfikacyjnej, obecne były dzieci błogosławionych małżonków: synowie Ks. Tarcisio i Ks. Paolino Beltrame Quattrocchimi, którzy koncelebrowali z Papieżem Eucharystię, oraz najmłodsza córka Enrichetta. Był to tydzień rodziny w Watykanie. Uroczystości obchodzono w tym czasie 20-lecie adhortacji apostolskiej „Familiaris consortio”, poświęconej rodzinie. Przemówienie Ojciec Święty poświęcił powołaniu do świętości w rodzinie. Jako przykład wskazał małżonków, którzy „przeżyli zwyczajne życie w sposób nadzwyczajny”. To oni uczynili swoją rodzinę prawdziwym domowym kościołem, otwartym na życie, modlitwę, świadectwo Ewangelii, społeczny apostołat, solidarność z biednymi i przyjaźń. Mieli czwórkę dzieci. Troje poświęciło się na służbę Bożą do stanu duchownego, najmłodsza córka pozostała przy rodzicach. Enrichetta miała nie żyć, gdyż lekarze zaproponowali aborcję dla ratowania życia matki. Propozycja została odrzucona. Małżonkowie zaufali Bogu i nie zawiedli się. Mąż – adwokat, matka – pisarka stworzyli mały kościół domowy. Fundatorem życia duchowego obojga małżonków było codzienne uczestnictwo wraz z całą rodziną w Eucharystii oraz wspólna rodzinna modlitwa na zakończenie dnia. Są dla dzisiejszej rodziny przykładem, jak głęboka wiara i wielka miłość może uczynić zwyczajne życie małżeńskie nadzwyczajnym.

O. Witalis Stefan Szczerba. OFM

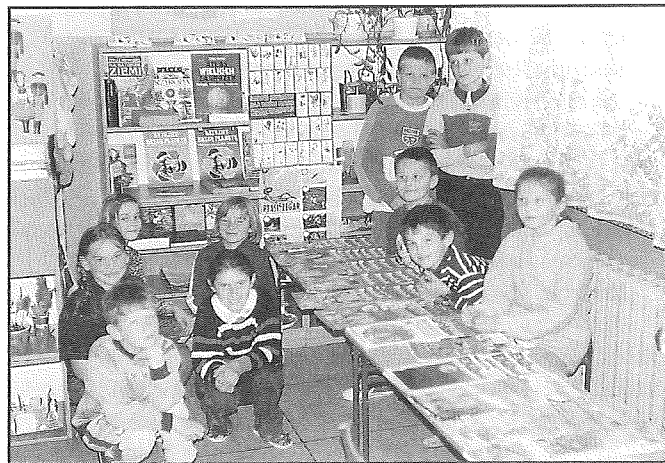
Dzień Ziemi w Szkole Podstawowej we Wróblowicach

„ŚMIECI MIEJ ZIEMI ŁŹEJ” – to hasło przewodnie tegorocznych obchodów Święta Ziemi w naszej szkole. Kilka słów wyjaśnienia. Od kiedy i dlaczego obchodzimy ten Dzień? Święto zainicjowane zostało przez Georga Nelsona, senatora Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, w celu zwrócenia uwagi i zainteresowania społeczeństwa amerykańskiego problemami środowiska naturalnego. Po raz pierwszy obchodzone było 22 IV 1970 r. Akcja spotkała się z dużym odzewem społeczeństwa. Dla poparcia idei w masowym marszu w Waszyngtonie wzięło wówczas udział 250 tys. osób, a w Nowym Jorku – 100 tys. W 1990 roku Dzień Ziemi został ogłoszony świętem międzynarodowym i od tego czasu obchodzony jest także w Polsce.

Nasza planeta na przestrzeni dziejów zmienia swoje oblicze. Dzieje się to w dużej mierze za sprawą człowieka, który od momentu pojawienia się na Ziemi zaczął dostosowywać ją do swoich potrzeb. Długo trwało aż zauważył, że wokół niego zaczynają ginąć zwierzęta, rośliny, zanieczyszczone są lasy, woda w zbiornikach jest brudna, a powietrze zanieczyszczone. Człowiek, który przez wieki tylko czerpał korzyści z „Matki Ziemi”, doszedł nareszcie do wniosku, że jedynie życie w zgodzie z przyrodą ma przyszłość. W ekologiczne działania włączają się bardzo powszechnie szkoły, w myśl przysłowia: „Czym skorupka za młodu nasiąknie tym na starość trąci”.

Dzieci obserwując przyrodę wokół siebie, uczą się różnic gatunki roślin i zwierząt, dostrzegają zależności między organizmami żywymi, zauważają i uczą się rozumieć, że istnienie organizmów zależy od stanu środowiska, w którym żyjemy, a więc także od nas samych.

Musimy nauczyć się szanować przyrodę, aby mogła służyć nie tylko Nam, ale i Naszym potomnym. Dlatego w szkole nie mówi się o tym tylko na lekcjach, ale również na zaję-

ciach pozalekcyjnych, oraz w innych formach edukacji ekologicznej.

Co roku organizujemy apele z okazji Dnia Ziemi. W tym roku szkolnym uczniowie zrzeszeni w szkolnym kole Ligi Ochrony Przyrody zainicjowali akcję sprzątania śmieci wokół szkoły. Klasa V urządziła wystawę prac plastycznych wykonanych z różnorodnych odpadów, a klasa III uruchomiła szkolną wypożyczalnię książek o tematyce przyrodniczej. Przez cały miesiąc uczniowie wypożyczają książki i czasopisma, bardzo skrupulatnie prowadząc dziennik wypożyczeń.

Myślę, że dzieci w tych działaniach udowadniają iż doskonale wiedza i czują, że „Ziemia jest Naszym wspólnym domem”, a ja sama mam nadzieję, że wyrosną na wrażliwych, kochających Naturę Ludzi.

Katarzyna Schutterly.
zdjęcia Bogusław Hajduk

Zapraszamy do... turystycznych Wróblowic

WRÓBLOWICE

- przed wiekami i dzisiaj -

Szukając własnej tożsamości, bardzo często zapominamy, że również nasi przodkowie pragnęli sięgać własnych korzeni. Tak samo jest z miejscem, w którym mieszkamy, pracujemy na co dzień, tworzymy historię własnej miejscowości. Poszukując w dobie dużej ilości encyklopedii, wspomnień, przewodników, prasy, bardzo trudno jest odnaleźć to, co mogłoby nam w jednoznaczny sposób odpowiedzieć, że wtedy a nie wtedy, i w tym a nie w innym roku, taki a nie inny właściciel nabył ziemię i założył daną miejscowość.

Dzisiaj jest trudno docierać do tych informacji. Albo ich już nie ma lub trzeba za nimi się rozglądać, szperać, odwiedzić różne miejsca. Tak było i teraz, kiedy postanowiliśmy dotrzeć do korzeni Wróblowic. Bo raz kolejny skarbnicą informacji okazała się książka opracowana w latach 1880 - 1902, a której reprint wydania ukazał się w 1990 roku. Jest to „Słownik geograficzny Królestwa Polskiego”. W owym słowniku znaleźć można o wiele więcej informacji niż w niejednym współczesnym opracowaniu.

A oto informacje zawarte w „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego” dotyczące naszej wsi Wróblowice.

OKOŁO ROKU 1450

Dawniej Wróblowice dzieliły się na Wróblowice Górne (Superior) i Wróblowice Dolne (In ferior). Obie wsie należały do parafii Opatkowice (od 1558 - Zakliczyn).

W połowie XV wieku wieś Wróblowice Górne były własnością pp. Jakuba i Jana herbu Strzemię. Miała zagrody z rolą: 2 folwarki rycerskie.

Wróblowice Dolne, których właścicielem był p. Tasicki herbu Pierzchała miały 5 łanów kmiecych (1 łan kmiecy = 3-3,96 ha), folwark rycerski. Wydaje się, że około XVI wieku obie wsie zostały połączone. Wówczas w 1581 roku ich właścicielem był Stanisław Kowalewski. Było we Wróblowicach 13 półłanów kmiecych, 4 zagrody z rolą, 4 zagrody bez roli, 1 komora z bydłem, 4 komory bez bydła, 2 rzemieślników: duda i czynszownik.

Kiedy opisywano Wróblowice na początku XIX wieku autor notatki taki oto dał ich opis:

„Wieś w powiecie tarnowskim, w okolicy podgórskiej i leśnej na prawym brzegu Dunajca, 6 km na południe od Zakliczyna. Wieś leży na wysokości 217 m n.p.m. liczy wraz z obszarem przynależnym i włókami (dzisiaj przysiółki): Kamieniec, Zabłocie, Załawcze i Zazborówcze 91 domów, w których mieszka 598 mieszkańców (283 mężczyzn i 305 kobiet) z czego żydami było 26 osób, pozostali byli katolikami. Parafia rzymsko - katolicka w Zakliczynie. Wróblowice graniczą: na północy z Janowicami, na południu z Lusławicami Małymi, na wschodzie zaś duże lasy pokrywające wzgórze.” Tyle autor notatki.

Mimo wysiłków nie udało się ustalić daty założenia Wróblowic. Przeprowadzono oto takie rozumowanie.

W „Dziejach miasta i regionu tarnowskiego” autorstwa Feliksa Kiryka i Zygmunta Ruta czytamy, że w 1385 roku Spytek z Melsztyna uzyskał od królowej Jadwigi prawo przeniesienia swoich dóbr na prawo magdeburskie. Wśród tych dóbr wymieniono m.in. Wróblowice. Wiemy więc, że na pewno od 1385 roku posadowione były na prawie magdeburskim - miały więc wójta. Biorąc pod uwagę fakt stosunkowo wolnego rozwoju wsi (kłopoty osadnicze),

możemy przyjąć, że Wróblowice powstały na początku XIII w. Około 1200 - 1250 roku. Zapewne w jakimś dokumencie jest ta data wymieniona. W naszym myśleniu utwierdza nas fakt, że sąsiednie miejscowości powstały w zbliżonym okresie: Lusławice - 1231, Zakliczyn - 1219, Janowice - 1347, Brzozowa - 1215.

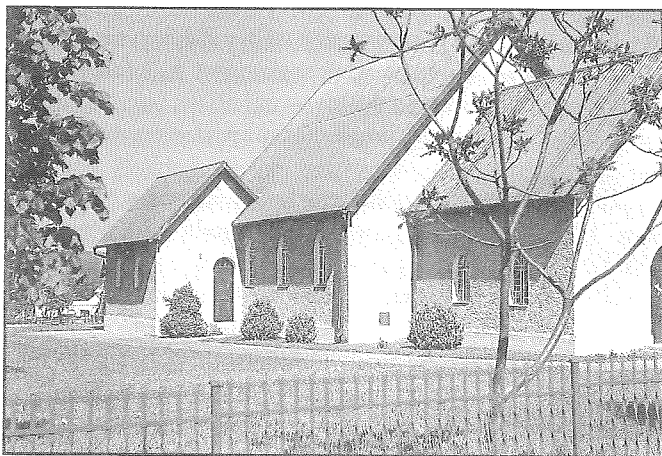
Zakończyliśmy wędrówkę w przeszłość. Ta garść wiadomości przyda się odwiedzającym naszą miejscowość.

DZIEŃ DZISIEJSZY WRÓBLOWIC

Wróblowice - to mała wioska, leżąca po prawej stronie Dunajca przy drodze z Zakliczyna do Tarnowa. W odległości 5 km od stolicy gminy i 21 km od stolicy powiatu. Wróblowice to miejsce, gdzie ku zaskoczeniu samych mieszkańców można, zaobserwować wiele ciekawych zjawisk przyrody oraz uczestniczyć w łowach. To wieś o charakterze rolniczym. W 128 gospodarstwach żyje 661 mieszkańców. Mieszkańcy Wróblowic gospodarują na 460 ha, daje to przeciętne gospodarstwo o areale 3,59 ha.

DOJAZD

Już sam dojazd jest niezwykle ciekawy! Opuszczamy Tarnów, kierując się na południowy - wschód mijamy rozłożyste Szczepanowice. Tu zaczyna się wspinaczka aż na wzniesienie Lubinki, skąd rozpościera się widok na panoramę Tarnowa. Przekraczamy Wał i piękną serpentyną zjeżdżamy do Janowic. Po lewej stronie

w starym parku, zabytkowy pałac z pierwszej połowy XIX wieku. Wejście do wieży z kamiennym portalem z 1696 roku wg tradycji przeniesiony z zamku w Meszynie. Za Janowicami wjeżdżamy do gminy Zakliczyn i to już jest sołectwo Wróblowice.

POŁOŻENIE

Wróblowice leżą na Pogórzu Ciężkowickim w jego północno - wschodniej części. Graniczą z sołectwami: Lusławice, Roztoka, Olszyny, Janowice, Siemiechów, Faściszowa. Całe sołectwo jest „przylutone” do prawego brzegu Dunajca, pięknej rzeki górskiej, którą od lat ludzie starają się ujarzmić, a która ciągle jeszcze stanowi dla nich zagrożenie.

ŁOWY ... NA RYBY!

Wykorzystując bardzo czyste, dunajcowe wody można się do Wróblowic wybrać na rybne łowy. W wodach Dunajca koło Wróblowic występują obficie lipienie (*thymallus thymallus*), od zaporę w Czchowie po Wróblowice często możemy spotkać brzanę (*barbus barbus*), klenia (*leuciscus cephalus*), świnkę (*chondrostoma nasus*), ukleję (*alburnus alburnus*) oraz szczupaka (*esox lucius*) - szczególnych przeżyć dostarcza zmaganie się z tym ostatnim.

UROCZYSKO!

W wyniku decyzji ówczesnych władz wojewódzkich w roku 1994 na terenie województwa utworzono kilkanaście obszarów chronionych. W najbliższym czasie na terenie Wróblowic powstanie kolejny obszar pod nazwą „Uroczysko”. O tym niezwykłym obszarze storczykowym piszemy w odrębnym tekście.

WRÓBLOWICE TO:

- Dwór eklektyczny z XIX wieku (1892 r.) obecnie własność rodziny Galasów
- Sklep spożywczo - przemysłowy GS z Zakliczyna
- Sklep „ALF”, którego właścicielem jest p. Adolf Nijak z szerokim asortymentem produktów
- Szkoła Podstawowa z przedszkolem i pracownią internetową
- Kaplica rzymsko - katolicka pod wezwaniem św. Maksymiliana Kolbego (nabożeństwo w niedzielę o godz. 8.30, w wakacje o 16.00)
- Spółdzielnia Rolnicza - wykonująca wiele potrzebnych codziennych usług
- Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej

WRÓBLOWICE

Wróblowice to przeciętna polska wieś. Starą szkołę z 1892 roku zamieniono na nową, którą mieszkańcy wybudowali, sami prawie w całości. Uroczystość oddania nowej szkoły odbyła się 1 września 1995 roku. Jej ówczesna dyrektor pani Zofia Niemiec z dumą i ulgą przeniosła się do nowego budynku. W poprzednim starym gospodarowała 21 lat. Budując szkołę, mieszkańcy Wróblowic mieli spore budowlane doświadczenie, bowiem w roku 1982 własnym sumptem wybudowali piękną, dużą kaplicę. Kaplica pod wezwaniem o. Maksymiliana Marii Kolbego przynależąca do zakliczyńskiej parafii służy mieszkańcom Wróblowic. Jak to się dzieje, że tak małe środowisko zdobyło się w ciągu 25 lat na wybudowanie tak dużych obiektów. Może tajemnica tkwi w tym, że od 1973 roku sołtysią władzę dzierży rodzina Stępków. Najpierw Józef a potem od 1980 (już 22 lata) Eugeniusz Stępek. A może to żadna tajemnica tylko społeczność Wróblowic wie jak się samorządzić!

Wróblowice to wieś leżąca na trasie:

do Tarnowa	21 km
do Lusławic	3 km
do Zakliczyna	5 km
do Rożnowa	16 km
do Gromnika	20 km
do Pleśnej	20 km
do Nowego Sącza	41 km
do Brzeska	31 km
do Melsztyna	8 km
do Czchowa	14 km
do bacówki na Jamnej	16 km
do bacówki na Brzance	21 km

TURYSTYKA

Chociaż Wróblowice nie leżą na trasie żadnego szlaku turystycznego jest to miejscowość, która do atrakcji turystycznych ma niedaleko. W najbliższej okolicy znajduje się kilka takich obiektów m.in.

- Janowice - klasycystyczny pałac z XIX w.
- Lusławice - klasycystyczny dwór z XIX w. (własność Państwa Pendereckich)
- Zakliczyn - klasztor oo. Franciszkanów z XVII w.
- klasztor ss. Bernardynek z XIX w.
- Izba Pamięci „Pod Wagą”
- późnobarokowy kościół św. Idziego z połowy XVII w.
- drewniane domy z poł. XIX w.
- Melsztyn - ruiny zamku z XIV w.
- Wróblowice - dwór eklektyczny z końca XIX w.

Można byliby tutaj wymieniać jeszcze kilkanaście innych obiektów. W odległości 4 km od centrum, na granicy Wróblowic i Siemiechowa krzyżują się dwa szlaki turystyczne:

Szlak zielony:

Z Tarnowa przez Dąbrówkę Szczepanowską - Lubinkę - Siemiechów - Gromnik - Suchą Górę - Mogilę - Czchów - Łososinę do Nowego Sącza.

Szlak żółty:

Z Tarnowa przez Tarnowiec - Słoną Górę - Pleśną - Lubinkę - Siemiechów - Suchą Górę - Jamną do Gródka nad Dunajcem.

Zachęcamy mieszkańców Wróblowic: przygotujcie pokoje i zapraszajcie turystów. Każdy chce odpocząć a pieniędzy coraz mniej. Możemy też i u nas organizować tańszy wypoczynek.

Kazimierz B. Schütterly
współpraca **Bogusław Hajduk**

Literatura:

1. Andrzej B. Krupiński - *Zabytki urbanistyki i architektury województwa tarnowskiego*, Wydawnictwo PTTK Kraj, Kraków - Warszawa 1989.
2. *Województwo tarnowskie - monografia*, PAN oddział w Krakowie, Ossolineum 1988.
3. *Przyroda województwa tarnowskiego*, red. Antoni Zięba, Tarnów 1995.
4. *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego*, tom XIV, Warszawa 1885, reprint.

AGROTURYSTYKA 2002

* Zdzisław i Bolesław BIAŁOSKÓRSCY

Wola Stróska 44 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 50 77

- Oferta; dom piętrowy położony na terenie pagórkowatym. Dużo zieleni, cisza, śpiew ptaków. Teren ogrodzony wraz z zabudowaniami gospodarczymi. W gospodarstwie miejsce zabaw dla dzieci i basen. Dla turystów przygotowane trzy pokoiki jednoosobowe i jeden pokój dwuosobowy. Dodatkowo pokój wypoczynkowy wyposażony w radio, TV, adapter i biblioteczkę. Pomoc lekarska na miejscu - właściciel jest emerytowanym lekarzem. Właściciel zapewnia dostęp do kuchni, nie zapewnia wyżywienia. Można korzystać z owoców, warzyw i nabiału.

* Henryka DYLAŁ

Lusławice 89 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 33 05

- Oferta; dom w odległości 100 metrów od Dunajca. Na ogrodzonym terenie znajduje się bezpieczny parking dla gości. Dla turystów trzy pokoje; jeden dwuosobowy i dwa trzyosobowe. Pokój wypoczynkowy wyposażony w RTV, książki i mapy. 10 metrów od domu pole namiotowe. Łazienka wspólna z gospodarzami. Właściciele zapewniają pełne wyżywienie oraz dostęp do kuchni. Na miejscu można kupić owoce, warzywa i nabiał. Gospodarze organizują grillowanie oraz ogniska ze smażeniem kiełbasy, ziemniaków i kurzydzy. W sąsiedztwie można korzystać z kortu tenisowego.

* Stanisława FLOREK

ul.Sobieskiego 32 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 32 60

- Oferta; dom piętrowy. Teren ogrodzony z bezpiecznym parkingiem dla samochodów gości. Do wynajęcia 5 pokoi: jeden jednoosobowy, dwa dwuosobowe i dwa trzyosobowe. W pokoju wypoczynkowym RTV, video, książki, mapy i przewodniki. Właściciele zapewniają pełne wyżywienie i dostęp do kuchni.

* Honorata KAFEL

ul.Spokojna 35 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 33 52 i 665 20 85

- Oferta; W odległości 500 metrów od domu gospodarzy znajduje się samodzielny budynek przeznaczony w całości do dyspozycji wczasowiczów. Do wynajęcia 4 pokoje (10 miejsc noclegowych), pokój wypoczynkowy, łazienka i WC. Wyżywienie we własnym zakresie lub po uzgodnieniu przygotowywane przez gospodynię. Można kupić nabiał, owoce i warzywa. Oferta dodatkowa; ognisko, przejażdżki bryczką, samochodem, możliwość wypożyczenia rowerów.

* Maria KIJOWSKA

Wesołów 199 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 36 42

- Oferta; dom dwupiętrowy w odległości 150 m od Dunajca. Bezpieczny parking dla samochodów i mały plac zabaw. Do wynajęcia jeden pokój 2-osobowy, jeden 1-osobowy i jeden 3-osobowy. Dwa pokoje mają własną łazienkę i WC. Obok domu pole namiotowe z dwoma stanowiskami i oddzielnym WC. Gospodarstwo oferuje pełne wyżywienie oraz dostęp do kuchni. Można kupić warzywa, owoce oraz drób.

* Genowefa LIBERA

Kończyska 107 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 31 29 i 665 39 05

- Oferta; Dom piętrowy. Teren ogrodzony a w jego obrębie bezpieczny parking oraz plac zabaw. Gospodarstwo oferuje turystom 3 pokoje: dwa 2-osobowe, jeden 3-osobowy. Łazienka, WC. Pokój wypoczynkowy z RTV i książkami. Pełne wyżywienie. Można tu kupić warzywa, nabiał, drób a w sąsiedztwie owoce oraz wiejską wędlinę. Dodatkowe atrakcje; rożen, grill, smażenie kiełbasek przy ognisku, wspólne pieczenie chleba i podpiomyków, ciast drożdżowych i regionalnych, przygotowywanie pizzy. Gra w koszykówkę, zabawa przy dźwiękach akordeonu.

* Maria i Marek ŁĘKAWSKY

Filipowice 25 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 52 09

- Oferta; Dom położony 300 m od Dunajca. Teren ogrodzony z bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Właściciele oferują do wynajęcia 3 pokoje - łącznie pięć miejsc noclegowych. Pokój wypoczynkowy wyposażony w RTV i video. Nieopodal domu pole namiotowe z ujęciem zimnej wody. Łazienka wspólna z gospodarzami. Pełne wyżywienie, dostęp do kuchni oraz możliwość zakupu na miejscu nabiału, warzyw i owoców. Można przyjeżdżać ze zwierzętami domowymi.

* Janina MARTYKA

Olszyny 177 - 32-831 Olszyny - tel.(014) 679 10 51

- Oferta; Dom dwupiętrowy. Teren ogrodzony z bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Do wynajęcia dwa pokoje: jeden 3-osobowy i jeden 4-osobowy ze wspólną łazienką i WC. Pokój wypoczynkowy z RTV. Istnieje możliwość wynajęcia dwóch pokoi (7 miejsc noclegowych) w samodzielnym domu dla przyjezdnych. Znajduje się tam łazienka oraz aneks kuchenny. Gospodarze zapewniają pełne wyżywienie. Możliwość zaopatrzenia w nabiał, warzywa i owoce. Organizowane są ogniska, rożen i grill. Można przyjeżdżać ze zwierzętami domowymi.

* Małgorzata MARTYKA

ul.Różana 3 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 31 01

- Oferta; Dom w centrum Zakliczyna. teren ogrodzony z bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Do wynajęcia dwa pokoje: jeden 3-osobowy i jeden 4-osobowy ze wspólną łazienką i WC. Pokój wypoczynkowy z RTV. Istnieje możliwość wynajęcia dwóch pokoi (7 miejsc noclegowych) w samodzielnym domu dla przyjezdnych. Znajduje się tam aneks kuchenny. Pełne wyżywienie. Możliwość zaopatrzenia w nabiał, warzywa i owoce. Właściciele organizują ogniska, grillowanie, wypożyczają rowery i oprowadzają po okolicy.

* Małgorzata MICHALIK

32-842 Paleśnica 50 - tel.(014) 665 41 49

- Oferta; Zagroda agroturystyczna. Bezpieczny parking i plac zabaw. Do wynajęcia 5 pokoi; cztery 1-osobowe i jeden 2-osobowy. Przypada na nie jedna, przeznaczona tylko dla turystów

łazienka. Pokój wypoczynkowy wyposażony w RTV i video. Obok domu pole namiotowe z czterema stanowiskami, osobną łazienką i WC. Pełne wyżywienie i dostęp do kuchni. W gospodarstwie oraz sąsiedztwie można kupić nabiał, warzywa, owoce, wędliny i mięso. Na życzenie turystów organizowane są ogniska i przejażdżki konne. Możliwość wypożyczenia rowerów. Na wypoczynek można zabrać ulubione zwierzęta domowe.

* Zenobia i Kazimierz MIGDAŁOWIE

Wesołów 170 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 52 45

- Oferta: dom z bezpiecznym parkingiem, teren ogrodzony. Do wynajęcia dwa pokoje 4-osobowe, w tym jeden z osobną łazienką i WC. W pokoju wypoczynkowym RTV, video, książki, mapy i przewodniki. Obok domu pole namiotowe z pięcioma stanowiskami, ujęcie zimnej wody i oddzielne WC dla turystów. Możliwość podłączenia energii elektrycznej. Pełne wyżywienie i możliwość korzystania z kuchni gospodarzy jak również zaopatrzenia w nabiał, warzywa i drób.

* Elżbieta NADOLNIK

Filipowice 78 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 51 23

- Oferta: wokół domu teren ogrodzony z bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. 500 m do Dunajca i 1500 m do lasu. Do wynajęcia dwa pokoje; jeden 2-osobowy i jeden 3-osobowy, obydwa z łazienką i WC. Pełne wyżywienie oraz możliwość zakupu nabiału i warzyw.

* Edward OGONEK

Wesołów 164 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 36 40

- Oferta: Samodzielny dom drewniany. W obrębie zagrody bezpieczny parking i plac zabaw. Do wynajęcia dwa pokoje (6+2 miejsca noclegowe, kuchnia z kompletnym wyposażeniem, łazienka i WC). W pokoju wypoczynkowym RTV, książki, mapy i przewodniki. Gospodarstwo nie świadczy usług żywnościowych. Goście mogą kupić w zagrodzie i sąsiedztwie nabiał, warzywa, drób i wędliny. Właściciele udostępniają boisko sportowe, organizują przejażdżki kucykami (bryczką lub wierzchem). Można przyjeżdżać ze zwierzętami domowymi.

* Anna PACHOTA

Borowa 68 - 32-842 Paleśnica - tel.(014) 665 41 70

- Oferta: Dom piętrowy z bezpiecznym parkingiem na terenie ogrodzonym. Do dyspozycji turystów 5 pokoi z 14 miejscami noclegowymi, 2 łazienkami i 2 WC. Turyści mogą korzystać z aneksu kuchennego. Właściciele nie prowadzą usług żywnościowych. Można zaopatrzyć się w nabiał, owoce i warzywa, a w sąsiedztwie kupić drób. Gospodarze służą przewodnikiem po okolicy, wynajmują rowery, organizują ogniska. Można przyjechać ze zwierzętami domowymi.

* Maria i Zbigniew PASIECZNIKOWIE

Lusławice 94 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 30 45

- Oferta: piętrowy dom z bezpiecznym parkingiem na terenie ogrodzonym. Do wynajęcia cztery pokoje 2-osobowe, w tym 1 z osobną łazienką i WC. W pokoju wypoczynkowym RTV, video, książki i przewodniki. W obrębie gospodarstwa pole namiotowe z ujęciem zimnej wody, łazienką i WC. Gospodarze nie świadczą

usług żywnościowych, turyści mogą korzystać z ich kuchni. Na miejscu można zakupić nabiał i owoce. Przy obiekcie agroturystycznym znajduje się kort tenisowy, z którego turyści mogą korzystać oraz altanka, basen i miejsce do grillowania. Odległość do Dunajca 200 m.

* Maria i Jan PORĘBOWIE

ul.Sobieskiego 28 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 32 53

- Oferta: dwupiętrowy dom z bezpiecznym parkingiem i placem zabaw na terenie ogrodzonym. Do wynajęcia dwa pokoje 2-osobowe. W pokoju wypoczynkowym RTV, video i książki. Gospodarze nie świadczą usług żywieniowych, ale pozwalają przygotowywać posiłki w kuchni. Można przyjechać ze zwierzętami domowymi.

* Anna RÓŻAK

Zawada Lanckorońska 35 - 32-840 Zakliczyn

- tel.(014) 665 37 45

- Oferta: nowy, piętrowy dom przeznaczony dla turystów. Obiekt wyposażony w salon z kominkiem, balkony, tarasy, duży ogród z kominkiem do grillowania, plac zabaw, boisko sportowe, parking, telefon. na każdym piętrze 3 pokoje 1-,2-,3-osobowe, WC, łazienka, TV, kuchnia z pełnym wyposażeniem, lodówka. Gospodarze zapewniają miłą atmosferę oraz pełne wyżywienie. Do sprzedaży owoce, warzywa i nabiał. W pobliżu można wynająć cały domek letniskowy z pełnym wyposażeniem. Gospodarstwo posiada kategorię turystyczną standard.

* Elżbieta i Janusz RZEPA

Zawada Lanckorońska 37 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 36 15

- Oferta: przy domu gospodarzy do wynajęcia dwa samodzielne dwupokojowe mieszkania z łazienkami i prysznicem, zaplecza kuchenne. Towary spożywcze i przemysłowe do nabycia w sklepie prowadzonym przez gospodarzy. Teren ogrodzony z bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Możliwość korzystania z sali TV (telewizja satelitarna). Liczne ścieżki spacerowe i szlak turystyczny. Gospodarze wystawiają rachunki.

* Renata SOBÓL

Roztoka 11 - 32-831 Olszyny - tel.(014) 665 33 27

- Oferta: Zagroda agroturystyczna z bezpiecznym parkingiem. Do wynajęcia pokoje z czterema miejscami noclegowymi, łazienką, WC i aneksem kuchennym w samodzielnym domu dla gości. Właściciele nie zapewniają wyżywienia. Możliwość zaopatrzenia się na miejscu w nabiał, warzywa i owoce.

* Helena SOSKA

Kończyska 43 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 35 86

- Oferta: piętrowy dom z terenem ogrodzonym, bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Do wynajęcia dwa pokoje 2-osobowe i jeden 4-osobowy, wszystkie z łazienką i WC. W pokoju wypoczynkowym RTV, książki, mapy i przewodniki. 50 m od domu pole namiotowe z osobnym WC i łazienką. Gospodarstwo świadczy usługi żywnościowe. Dodatkowo można kupić warzywa, nabiał, wędliny, mięso wołowe i wieprzowe. Ścieżka zdro-

wia, możliwość konnych i rowerowych przejażdżek. Można przyjechać ze zwierzętami domowymi.

* Lucyna SUKMAN

Zawada Lanckorońska 38 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 36 18 - gospodarstwo ekologiczne.

- Oferta; dom drewniany z dogodnym dojazdem latem. Teren ogrodzony z bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Do wynajęcia dwa pokoje 4-osobowe - umywalka, WC oraz kuchnia. Pokój wypoczynkowy z RTV i książkami u gospodarzy. W obrębie zagrody pole namiotowe. Można tam rozbić 6 namiotów. Możliwość korzystania z WC, prysznicza i energii elektrycznej. Możliwość zakupu warzyw, mięsa oraz nabiału, m.in. sery kozie. Dodatkowe usługi; dowóz na miejsce wypoczynku samochodem gospodarza, gotowość przewodzenia na szlakach turystycznych.

* Krystyna SUŁKOWSKA

Piaski Drużkówn 69 - 32-860 Czehów - tel.(014) 684 36 05

- Oferta; dom „Pod czereśnią”, teren ogrodzony, w jego obrębie bezpieczny parking oraz plac zabaw. Do wynajęcia 3 pokoje, jeden 2-osobowy, dwa 4-osobowe. Przypada na nie jedna łazienka i WC. Pokój wypoczynkowy wyposażony w RTV, mapy i przewodniki. Obok domu pole namiotowe z trzema stanowiskami z energią elektryczną, ujęciem zimnej wody i WC. Łazienka wspólna z gospodarzami. Właściciele zapewniają pełne wyżywienie. Ponadto można tu kupić nabiał, drób, warzywa i owoce. Na życzenie gości organizowane są ogniska i grillowanie. Można zabrać ze sobą zwierzęta domowe.

* Maria SZYMAŃSKA

ul. Spokojna 23 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 33 56

- Oferta; piętrowy dom z terenem ogrodzonym, bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Do wynajęcia dwa pokoje (2- i 3-osobowy), każdy z łazienką i WC. Możliwość rozbicia namiotu. Turyści mają zapewnione pełne wyżywienie, mogą również korzystać z kuchni gospodarzy. Ma miejsce do kupienia nabiału, warzywa, owoce i drób.

* Grażyna TRYTEK

ul. Spokojna 17 - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 31 42

- Oferta; dom piętrowy z terenem ogrodzonym - w jego obrębie bezpieczny parking i plac zabaw. Do wynajęcia trzy pokoje dla 12 osób z łazienką i WC. Pokój wypoczynkowy z RTV, video i książkami. 2500 metrów od domu gospodarzy można wynająć dwa samodzielne pomieszczenia z pięcioma miejscami nocle-

gowymi, łazienką i WC. Dostęp do aneksu kuchennego. Na życzenie gości śniadania i obiady. Możliwość zakupu świeżych warzyw.

* Krzysztof WOJTAS

ul. Grabina 27a - 32-840 Zakliczyn - tel.(014) 665 35 33

- Oferta; dom piętrowy a w jego obrębie bezpieczny parking i plac zabaw. Do wynajęcia pięć pomieszczeń; dwa pokoje 2-osobowe, dwa 3-osobowe, jeden 1-osobowy. W zagrodzie znajduje się samodzielny dom dla gości, w którym można wynająć trzy pokoje (13 miejsc noclegowych). Dostęp do aneksu kuchennego, łazienki i trzech WC. Pełne wyżywienie oraz dodatkowe atrakcje takie jak; jazda konna, przejazdy bryczką po okolicy. Można wypożyczyć rowery górskie, korzystać z basenu kąpielowego w obrębie zagrody oraz boisk sportowych (50m od gospodarstwa). Możliwość korzystania z opieki lekarskiej (lekarz pediatria i lekarz rodzinny) - w gospodarstwie znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Gospodarstwo posiada kategorię standard.

* Józefa ZIÓŁKOWSKA

Borowa 36 - 32-842 Paleśnica - tel.(014) 665 41 65

- Oferta; piętrowy dom z terenem ogrodzonym, w jego obrębie bezpieczny parking. Do wynajęcia dwa pokoje 2-osobowe. W pokoju wypoczynkowym RTV, mapy i przewodniki. Obok domu pole namiotowe z czterema stanowiskami. Właściciele nie zapewniają wyżywienia - można kupić u nich nabiał. Można przygotowywać sobie posiłki w aneksie kuchennym. Mile widziane zwierzęta domowe.

* Stanisław ZIÓŁKOWSKI

Kończyska 106 - 32-840 Zakliczyn - tel. (014) 665 30 59

- Oferta; dom piętrowy z terenem ogrodzonym, bezpiecznym parkingiem i placem zabaw. Do wynajęcia cztery pokoje; dwa pokoje dla 7 osób. W innym budynku w obrębie zagrody trzy pokoje do wynajęcia; dwa 1-osobowe, jeden 2-osobowy (dodatkowo aneks kuchenny, łazienka, WC). W pokoju wypoczynkowym RTV, video. Pole namiotowe z trzema stanowiskami, ujęciem zimnej wody. Gospodarze świadczą usługi żywieniowe. Można zakupić nabiał i warzywa. W ramach dodatkowych usług gry sportowe, kąpiel w basenie dla dzieci, przejażdżki rowerowe, grillowanie.

Ceny noclegów w gospodarstwach agroturystycznych zakliczyńskiego koła stowarzyszenia Galicyjskich Gospodarstw Gościennych wynoszą 15 - 20 złotych za nocleg.

ZAPRASZAMY NA drugą edycję unikalnego pikniku samochodów terenowych „4 x 4 „ Zakliczyn 05 – 07 LIPCA 2002

**Organizatorzy: „Krzychpol” tel. 603948637, „Tara”,
RCTiDK Zakliczyn – komandor Wojtek Leśniak tel. 69107463.
mailto: RCTiDK@POCZTA.ONET.PL, fax: 14 (prefix) 6653220**

SZANOWNI PAŃSTWO !

Mamy zaszczyt zaproponować Państwu współudział w organizacji II Pikniku Samochodów Terenowych „4x4” w Zakliczynie nad Dunajcem. Ofertę kierujemy do Państwa Firmy, mając na względzie jej potencjał, markę oraz doświadczenie marketingowe w tego typu przedsięwzięciach na terenie całej Polski. Oczekujemy partnerskiego potraktowania naszej propozycji. Na odpowiedź czekamy pod adresem internetowym rcidk@onet.poczta.pl lub faksem 0 (prefix) 6653220.

W zamian za wsparcie Pikniku mogą Państwo liczyć na świetną promocję produktów Firmy wśród uczestników imprezy (10 000 osób), bardzo duże zainteresowanie ze strony mediów informacyjnych (prasa, radio, tv), a także środowiska Off road z terenu całej Polski. Państwa firma może ponadto liczyć na reklamę podczas innych przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym organizowanych przez nas w ciągu całego roku 2002 roku. Ponadto zapewniamy Państwa przedstawicielom opiekę oraz dobrą zabawę i wypoczynek podczas wspólnie organizowanych przez nas imprez.

Program ramowy Pikniku przedstawia się następująco:

05 LIPCA 2002 /piątek/

do godz. 18.00 - potwierdzenie udziału załóg
„off road” w biurze Pikniku – kawiarnia „Tara”
– Zakliczyn ul. Grabina
18.00 – początek biesiady cygańskiej

14.00 – obiad w Faliszowicach

15.00 – II próba sportowa w Faliszowicach

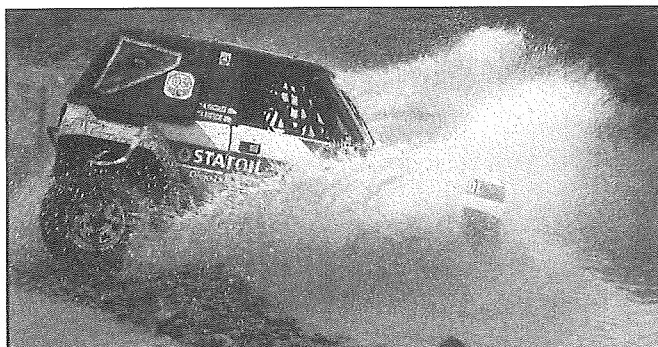
21.00 – początek biesiady country w Zakliczynie (Tara)

06 LIPCA 2002 /sobota/

7.30 – śniadanie w Zakliczynie (Tara)
8.00 – odprawa załóg
10.00 – I próba sportowo-terenowa w Dąbrowce
Szczepanowskiej

07 LIPCA 2002 /niedziela/

9.00 – śniadanie w Zakliczynie (Tara)
10.00 – III próba sportowa w Zakliczynie
14.00 – obiad w Zakliczynie (Tara)
15.00 – Ogłoszenie wyników, rozdanie nagród
i zakończenie II Pikniku Samochodów Terenowych
„4x4” (Tara)

DODATKOWE ATRAKCJE IMPREZY:

degustacja stołu zakliczyńskiego, pokaz ogni sztucznych, pokazy lotnicze, wybór Miss Off Road, pokaz kultowych motocykli, parada uczestników Pikniku na zakliczyńskim rynku.

ROZLEWNIA "TAM" sc.

Własność. Pan Mieczysław Cichy

Pan Tadeusz Świerkosz

Pan Adam Świerkosz

Słona 93, gmina Zakliczyn 32-840

Telefon czynny całą dobę

0-14, 6653556.

Głównym produktem są soki i napoje produkowane na naturalnej wodzie mineralnej ze źródeł w Słonej. Zachęcamy wszystkich hurtowników i detalistów do zaopatrywania się w napoje w naszej firmie.

Rozlewnia czynna jest codziennie 7-17

Firma powstała w 1989 roku

PIEKARNIA „LUCYNKA”

Bogusław Salamon

32-841 Filipowice 134

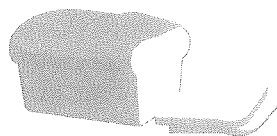
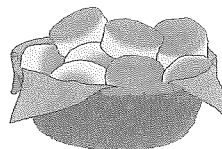
tel./fax (014) 66 36 189

Piekarnia „Lucynka” poleca pieczywo wysokiej jakości zachowując przy tym dwudziestoletnią tradycję.

Oferta nasza oprócz tradycyjnych wyrobów wzbogacona jest w pieczywo niskokaloryczne, wyroby półcukiernicze oraz różnego rodzaju bułeczki.

TERAZ TAKŻE WYROBY CUKIERNICZE

Serdecznie zapraszamy do zakupu naszych wyrobów

ŻYCZYMY SMACZNEGO

Spółdzielnia Pracy Budownictwa

33-100 Tarnów, ul. Zamkowa 2

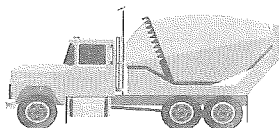
tel. (014) 626 86 64, 626 85 84, fax (014) 626 89 67

Prezes: (090) 370 244

Betoniarnia Zakliczyn: (014) 66 534 26

Żwirownia Janowice: (0603) 206 595

- kręgi i rury żelb. i beton. śr. do 200 cm
- nakrywy studz.
- krawężniki
- obrzeża
- płytki
- płyty IOMB
- korytka ściekowe
- beton towarowy i zaprawy
- kruszywo
- i inne wg zamówienia

Usługi transportowe i sprzętowe

F.P.H.U." ALMARCO"

32-840 ZAKLICZYN, UL. MAŁCZEWSKIEGO 31.

TEL. 6653662, 6659462.

WŁAŚCICIELEM FIRMY JEST

PAN ALEKSANDER BAJOREK.

ALMARCO TO FIRMA HANDLOWA SPRZEDAJĄCA SVOJE TOWARY W CENACH HURTOWYCH. FIRMA SVOJĄ DZIAŁALNOŚĆ ROZPOCZĘŁA W 1991 ROKU OD SPRZEDAŻY SOKÓW I NAPOJÓW OWOCOWYCH. ALMARCO WSPÓŁPRACUJE Z BROWARAMI OKOCIM, ŻYWIEC, EB ORAZ TYMBARKIEM, COCA COLĄ, PEPSI COLĄ, KASZARNIĄ W WESOŁOWIE ROZLEWNIĄ W SŁONEJ.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO NASZEGO NOWO OTWARTEGO SKLEPU.

CENY NAJNIŻSZE W ZAKLICZYNIE

ZACHĘCAMY DO ZAKUPÓW W NASZEJ HURTOWNI

**OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU 7-15
W SOBOTY 7-12**

ADRESY INTERNETOWE Z GMINY ZAKLICZYN

1. www.zakliczyn.z.pl – Oficjalna strona Regionalnego Centrum Turystyki i Dziedzictwa Kulturowego w Zakliczynie.
2. www.gim.z.pl – Strona Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Zakliczynie.
3. www.republika.pl/zsz zakliczyn – Strona Zespołu Szkół Zawodowych w Zakliczynie.
4. www.republika.pl/zakliczyn nd – Oficjalna strona Parafii w Zakliczynie.
5. www.atlas.okay.pl/psa/tar/gminy/zakliczyn/ – Oficjalna strona Gminy Zakliczyn.
6. www.zakliczyn.w.pl – Niezależny Zakliczyński Serwis Internetowy.
7. <http://spgimpales.republika.pl> – Oficjalna strona Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Paleśnicy.
8. www.jamna.org.pl – Oficjalna strona duszpasterstwa dominikanów z Poznania na Jamnej.

Adresy Internetowe Małopolski, w których także wiele informacji o Gminie Zakliczyn.

1. www.malopolska.pl – Małopolska online
2. www.region-malopolska.pl – Małopolski Serwis Informacyjny, adresy gmin i powiatów małopolski min. Gminy Zakliczyn
3. www.turystyka.tarnow.pl – informacje o walorach turystycznych powiatu tarnowskiego/ minn. o Zakliczynie.

W następnym numerze:

- ❖ najświeższe Wieści Głosiciela
- ❖ Święto Ludowe w Zakliczynie
- ❖ Relacja z Dni Zakliczyna
- ❖ Święto Młodości
- ❖ kalejdoskop K. Dudzika
- ❖ Uroczysko
- ❖ Piknik Samochodów Terenowych
- ❖ Jak minął rok w nowej szkole ?

Redakcja „Głosiciela” pragnie poinformować wszystkie osoby, oddające materiały do druku, że terminem ostatecznym ich dostarczenia jest 5 dzień każdego miesiąca przy rękopisach i 10 dzień każdego miesiąca w przypadku materiałów oddawanych na dyskietce. Materiały otrzymane po tych terminach ukażą się w kolejnym wydaniu „Głosiciela”. Materiały należy składać w Redakcji „Głosiciela” w budynku ratusza.

CENNIK OGŁOSZEŃ

1/4 strony 50 zł

1/2 strony 100 zł

cała strona 200 zł

Głosiciel: Zakliczyński Magazyn Informacyjno-Kulturalny
Wydawca: Regionalne Centrum Turystyki i Dziedzictwa Kulturowego w Zakliczynie
Redagują: Redaktor Naczelny: Krzysztof Chmielowski
Współpraca: K. A. Dudzik,
S. Wypasek, O.W. Szczerba
Foto: Stanisław Kusiak, Krzysztof Chmielowski
Adres do korespondencji: 32-840 Zakliczyn, Rynek 1
tel. (014) 66 53 445; fax (014) 66 53 220
Najszybszy kontakt z redakcją: 0 601 744 690.

E-mail: rctidk@poczta.onet.pl

WWW: www.zakliczyn.z.pl

Skład i druk: Brzeska Oficyna Wydawnicza AR Dziedzic
32-800 Brzesko, ul. Czarnowiejska 1, tel. 68 61 470.

Kolegium redakcyjne stanowią członkowie Zarządu SPIRG w Zakliczynie.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń, reklam, listów oraz tekstów autoryzowanych.

ŻALUZJE

ROLETY

POROLET

- ❖ OKNA PCV
- ❖ MARKIZY
- ❖ BRAMY
- ❖ ZADASZENIA

tel. 018 44 35 656 tel. 014 66 53 829 kom. 0607 086 245

- MARKIZY TARASOWE I KOSZOWE
- ŻALUZJE PIONOWE I POZIOME
- ROLETY TEKSTYLNE
- SIATKI PRZECIW OWADOM
- STOLARKA BUDOWLANA
- ROLETY ALUMINIOWE ZABEZPIECZAJĄCE
- BRAMY WJAZDOWE ROLOWANE I SEGMENTOWE
- AUTOMATYKA DO BRAM, ROLET, MARKIZ
- BLACHARSTWO BUDOWLANE

RABAT 20% !
NA OKNA PCV

**ZAPRASZAMY
DO KORZYSTANIA
Z NASZYCH USŁUG !**

BRAMY
•
GARAŻE
•
**SYSTEMY
OGRODZEŃ**

<http://www.legbud.com.pl>
e-mail: legbud@legbud.com.pl

PIWA, NAPOJE, WODA MINERALNA
32-840 Zakliczyn, SŁONA 93, Tel. (014) 66 53 556

F.P.H.U. „ALMARCO”

ART. SPOŻYWCZE - NAPOJE, PIWO
32-840 Zakliczyn, ul. Malczewskiego 31
Tel. (014) 66 53 662, 66 59 462

GS „SCH” ZAKLICZYN
ul. Spokojna 1, tel. 665 34 06, 665 34 81

Piekarnia „Lucynka”

Piekarnia „LUCYNKA” Filipowice, 32-840 Zakliczyn, tel. 663 61 89

Spółdzielnia Pracy Budownictwa
MURBET
33-100 Tarnów, ul. Zamkowa 2
tel. (014) 626 86 64, 626 85 84, fax (014) 626 89 67
Prezes: (090) 370 244

Betoniarnia Zakliczyn: (014) 66 534 26
Żwirownia Janowice: (0603) 206 595

Spółdzielnia Produkcjno-Usługowa

ZAKPOL

32-840 ZAKLICZYN
ul. Grabina 6
Tel./Fax (014) 66 53 484,
66 53 321

Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Krakowie oddział w Zakliczynie
Tel. (014) 66 53 419, Fax 66 53 697

**NASZ BANK
TWOIM BANKIEM**